భక్త జనముక్తావళియను

శ్రీగురవేనమః.

భక్తజనముక్తావళియను

సద్గురు సంకీర్తనలు.

ఇది,

శ్రీమత్కృష్ణానా శ్రీశంకరప్రభు అచలగురునిచే

రచియింపంబడి

పోకల - శేషాచలమునాయనివారిచే

సరిచూడఁబడి

మాధవరాజు, వేంకటప్పారావు

మాదిరాజు, సూర్యారావు

ఈ నిజభక్తులచే కూర్పింపఁబడి

రాగతాళములతోడ

చెన్నపురి.

వె, నా, జూబ్లిముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి ప్రచురింపఁబడియె,

మొదటికూర్పు - ౧౦౦౦ కాపీలు.

౧౮౯౭ సం॥ నవంబరునెల

Price Rupee One.

దీనివెల ౧ రూపాయి.

అ వ తా రి క.

అ చ ల గు రు ప రం ప రా.

శ్రీమదఖండ సచ్చిదానందాతీత అచలపరిపూర్ణులైన శ్రీనిజగురు సార్వభౌములైన శ్రీధరస్వాములవారును॥౧॥ శ్రీధరస్వాముల వారి ప్రియశిష్య రత్నమగు-అచలబోధ గ్రంథ స్థాపనాచార్యులగు శ్రీమద్రామునమడగు శివరామ దీక్షితులవారును ॥ ౨ ॥ శ్రీశివరామదీక్షితులవారిప్రియ శిష్యుడగు శ్రీమత్కంబాలూరు అప్పారావు మంత్రివారును ॥ ౩ ॥ శ్రీఅప్పారావు మంత్రివారి ప్రియ శిష్యుడగు, శ్రీమత్పరశురామ సీతారామ స్వాములవారును ॥ ౪ ॥ శ్రీసీతారామ స్వాములవారి ప్రియశిష్యుడగు శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక స్వాములవారును ॥ ౫ ॥ శ్రీకృష్ణదేశిక స్వాములవారిప్రియశిష్యరత్నమగు శ్రీమత్పిళ్లానా శంకర దేశికప్రభు స్వాములవారును॥ ౬॥ శ్రీశంకర దేశికప్రభు స్వాములవారికి ప్రియశిష్యులైన,

౧, మాధవరాజు, వెంకటప్పారావు,

౨, మాదిరాజు, సూర్యారావు,

ఈదాసానదాసులు నిజగురుబోధలైన యచలమార్గమును ముముక్షు జనులకందరికిం దెల్లమిగ దెలియునటుల అచ్చుకూర్పించి ప్రకటింపంబడియె.

ప్రకటన.

భక్తి, వైరాగ్య, యోగ, జ్ఞాన, జ్ఞానాతీతులైన ముముక్షుజనులకును, మోక్షాపేక్షగల సుజనులకును, ఆహ్లాదకరముగ హరికథాప్రసంగము సేయుభక్తులకును, మిగులశ్రేష్ఠకరములైన గ్రంథముల వివరము.

	వెల.	పోస్టేజి.
శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందార్థ దరువులును-పద్యములును-పూజావిధానమునుగల గ్రంథము.	3-0-0	0-1-6
సుజ్ఞానదీపమను గురుగీత - ౨౭౪ - శ్లోకలు, టీకాతాత్పర్యములతోడ	1-8-0	0-1-0
భద్రాద్రిరామశతకం-విశదముతోడ	0-2-0	0-0-6
భక్తజనముక్తావళియను-సద్గురు సంకీర్తనలు	1-0-0	0-1-,
భక్తజకృతనిజ గురుస్తవం	1-0-0	0-1-,
శ్రీనిజగురుహృదయమను అచలగ్రంథము.	1-0-0	0-1-,

ఈరిజిష్టరుగ్రంథములు దక్కన్-హైదరాబాదు రెయిల్వేస్టేషనుకు సమీపమునవుండే నాంపల్లెయను గ్రామములో మ-రా-రా-శ్రీ, షేక్ఖానా, శ్రీశంకరదేశికప్రభు అచలగురువులవారికి వ్రాశి తెప్పించుకోవచ్చును,

౧, మాధవరాజు, వెంకటప్పారావు, ములాజం హైటుకు టప్పాఖానా సర్కారు ఆలి.

౨, మాదిరాజు, సూర్యారావు, సదరుదప్తరు జమీయ్యాతు, రికాబువగైరా దీవాని, సర్కారు ఆలి నైజాంస్.

ప్రియశిష్యుడు.

మాదిరాజు-సూర్యారావు,

ప్రియశిష్యుడు.

మాధవరాజు-వేంకటప్పారావు,

అచలగురుడు.

శ్రీజ్ఞానశ్రీశంకరప్రభు,

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుసమర్థ

గ్రంథకర్తలు.

౧. మాధవరాజు వెంకటప్పారావు, వురఫ్-పరిపూర్ణ జ్ఞానానందు, రైటర్ టప్పాఖానేక-చింతిరాల్, జిలేపహారె వరంగల్, సాబక్, యిలాకె నైజాంస్.

౨. మాదిరాజుసూర్యారావు, వురఫ్, సంపూర్ణబోధానందు, సర్‌దఫ్తరు, జమియ్యతురికాబు, దీవాని, సర్కారే ఆలిసిరస్తే, విఠల్‌ప్రసాదు నైజాంస్.

గ్రంథ నిర్వాహకులు.

౧. పోకల-శేషాచలమునాయనివారు, వురఫ్-అష్టతను నిరసనానందం, మద్రాస్.

గ్రంథపోషకసభ.

౧. నందికందిశిద్దయ్యగారు, వురఫ్-నిజానందంసా॥నందికంది, జిలేమేదకు, తా-కల్పకూర్.

౨. గుంటూరుసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రులుగారు, వురఫ్-పరమానందంసా, రాచపూడి.

3. చంచలం - మాణిక్యయగారు. సా॥ఫీలుఖానా, యిలాకె, హైద్రాబాద్.

౪. రాయరావు హనుమంతరావుగారు, పట్‌వారిసా॥ కోనాపూర్, జిలేమెదకు.

౫. గంగాభిషేక్‌జీ-రాంగోపాల్ జీగారు, సేటు సా॥ సికింద్రాబాద్ జనల్ బజారు.

౬. ఈశ్వరబావాగారు, సా॥ దౌలత్ ఆబాద్ తా॥ హాతునూరా-మురీదు మాణిక్యప్రభుమహారాజు హుమునాబాద్.

౭. కామరాజుగడ్డ శంకరరావు, నబీరేదీవాని శంకరరావు, మొతమిద్ సర్కారెఆలీనై జాంస్, హైద్రాబాద్,

ఉపద్రష్టసభ.

౮. సుద్దపల్లి-వెంకటప్పయ్య. గోపాలకృష్ణదాస్‌గారు, పురఫ్-యోగవైరాగ్యానందం సా॥ చేబ్రోల్ డిస్ట్రిక్టు గోదావరి.

౯. గౌరాజు లక్ష్మీపతిరావుగారు, పురఫ్-స్వచ్ఛప్రకాశానందం, దేశపాండ్యా పాపన్నపేట, తా॥ టేకుమహాల్ జిలే, మెదకు.

౩. రామస్థు సుబ్రహ్మణ్యంహరిదాస్‌గారు, పురఫ్-శాంతానందం, సా॥ నాదెండ్ల- తా॥ నర్సారావుపేట, కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు.

౪. భాగవతుల కాశీనాధం సిద్ధాంతిగారు, సా॥ మునిపల్లె-గోదావరి డిస్ట్రిక్టు.

౫. డబ్బిలిపురం - వెంకటరాజయ్యగారు. పురఫ్-నిశ్చలానందు, సా॥ హైద్రాబాద్, దక్కన్.

౬. వారధి - బలరామయ్యగారు, పురఫ్- దేవతానందు; సా॥ పురానాపూల్-హైదరాబాద్ దక్కన్.

చందాదారులసభ.

౧. దేచిపతి-నరశింహ్వాయాజులనారు,సా॥ చేరియాల్ జిలేషహరువరంగ్.

౨. మాదిరాజు- శేషగిరిరావు సర్దఫ్తరుఖురుషీద్ జా, బహదూరు.

3. ఫీలుఖానా-లక్ష్మారావుగారు, సా॥ హైద్రాబాదు, బేగంపేట.

౪. మల్లోర్ఝల-రాజయ్యాగారుసభాపతి, తా - చేరియాల్, జిలేషహారెవరంగల్ - క॥ కడవెరుగు.

౫. దేచిపతి-రాజంమ్మఅల్లుడయిన- మల్లోర్ఝులశివమయ్యాసభాపతిగారు, క - చేరియాల్ జిలే, షహారెవరంగల్.

౬. కడవెరుగు-జోగయ్యజొహాశ్యి, సా - కడవెరుగు

౭. బోనాల-రాజయ్యాగారు, సా-శిద్దిపేట.

౮. వెంకటరావుపటువారిసా-మాదిరెడ్డిపల్లి.

౯. గట్రూ-హానుమంతరావు, సా - మరుమాముల

౧౦. పరశు-చలమయ్యాగారు, సా-మనిపల్లె.

౧౧ ఆదిరాజు-సీతారాంరావు-వకీల్,ద-దువ్వంసా-నందలూరు,హాలుమొకాంఅబుజల్ గంజు.

౧౨. ఫీల్ఖానా- రాంరావు, పటువారిసా - జేగంపేట యిలాకె, నవాబువెకారుల్ ముగాంబుహంకుగు

౫. గంగాభిషేకజీ-రాంగోపాల్ జీగారు, సేటుసా॥ శికింద్రాబాద్ జనల్ బజారు.

౬. ఈశ్వరబావాగారు, సా॥ దౌలత్ ఆబాద్ తా॥ హాతునూరా-మురీదు మాణిక్యప్రభుమహారాజు హుము నాబాద్.

౭. కామరాజుగడ్డ శంకరరావు, నబీరేదీవానిశంకర రావు, మొతమిద్ సర్కారెఆలీనై జాంస్, హైద్రాబాద్,

ఉపద్రష్టసభ.

౧. సుద్దపల్లి-వెంకటప్పయ్య, గోపాలకృష్ణదాస్ గారు, వురఫ్-యోగవైరాగ్యానందం సా॥ చేబ్రోల్ డిస్ట్రిక్టు గోదావరి.

౨. గౌరరాజు లక్ష్మీపతిరావుగారు, వురఫ్-స్వచ్ఛప్రకాశానందం, దేశపాండ్యా పాపన్నపేట, తా॥ టేకుమహాల్ జిలే, మెదకు.

3. రామస్థు సుబ్రహ్మణ్యంహారిదాస్ గారు, వురఫ్-శాంతానందం, సా॥ నాదెండ్ల- తా॥ నర్సారావుపేట, కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు.

౪. భాగవతుల కాశీనాథం సిద్ధాంతిగారు, సా॥ మునిపల్లె-గోదావరి డిస్ట్రిక్టు.

౫. డబ్బిలివురం - వెంకటరాజయ్యగారు. వురఫ్-నిశ్చలానందు, సా॥ హైద్రాబాద్, డక్కన్.

౬. వారధి - బలరామయ్యగారు, వురఫ్- దేనతానందు, సా॥ పురానాపూల్-హైదరాబాద్ డక్కన్.

చందాదారులసభ.

౧. దేచిపతి-నరశింహ్వాయారాజులవారు,సా॥ చేరియాల్ జిలేషహారువరంగ్.

౨. మాదిరాజు- శేషగిరిరావు సర్దత్తరుఖురుషీద్ జా, బహదూరు.

3. ఫీలుఖానా-లక్ష్మారావుగారు, సా॥ హైద్రాబాదు, బేగంపేట.

౪. మల్లోర్షుల-రాజయ్యగారుసభాపతి, తా - చేరియాల్, జిలేషహారెవరంగల్- క॥ కడవెరుగు.

౫. దేచిపతి-రాజంమ్మఅల్లుడయిన- మల్లోర్షులశివమయ్యసభాపతిగారు. క - చేరియాల్ జిలే, షహారెవరంగల్.

౬. కడవెరుగు-జోగయ్యజోహార్శ్య, సా - కడవెరుగు

౭. జోనాల-రాజయ్యగారు, సా-శిద్దీపేట.

౮. వెంకటరావుపటువారిసా-మాదిరెడ్డిపల్లి.

౯. గట్రూ-హానుమంతరావు, సా - మరుమాముల

౧౦. పరశు-చలమయ్యాగారు, సా-మనిపల్లె.

౧౧ ఆదిరాజు-సీతారాంరావు-వకీల్,ద-దువ్వాంసా-నందలూరు,హాలుమొకాంఅబుజల్ గంజు.

౧౨. ఫీల్ఖానా- రాంరావు, పటువారిసా - జేగంపేట ఖులాకె, నవ్వాబువెకారుల్ వుంరాబహాదురు.

౧౩. కొల్తూరు- బాలకిషన్ రావు, దేశపాండ్యా దేశ ముఖు, సా-కొల్తూరు.

౧౪. రావికోటి-లక్ష్మారావుపటువారి, సా - పెంబర్తి.

౧౫. వెనుకదాసుల-నర్సయ్యగారికుమార్డు లక్ష్మీనర్సయ్యగారు, సా-వడ్డెకొత్తపల్లి, తా-సూర్యాపేటు.

౧౬. గౌర్రాజు-విఠల్ రావు, దేశపాండ్యా, పాపన్నపేటు తా- టేకుమహల్.

౧౭. డొల్తాబాద-జగన్నాథరావు, కొమారుడు నాగేశ్వరరావు, సా - కృ-రే-జంపని.

౧౮. భర్తిపూడి- వెంకటప్పయ్యగారు, సా - చేబ్రోలు, కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు.

౧౯. దేచిరాజు-హనుమంత్తరావుపంతులు, సా- చేబ్రోలు, కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు.

౨౦. ప్రగడపాటి- రామారావు, దేశపాండ్యా, తా- మధురజిల్లా, వహరెవరంగల్.

౨౧. పాలపర్తి-తిరుమల్ రావు పంత్తులుగారికుమారుడు రామరావు, మున్షీ, జమియ్యత్ రికాబ్, దీవానిసర్కారేఆలీసైజాంస్, శిరస్తె-విఠల్ ప్రసాద్, శిరస్తెదారు.

౨౨. లంకార్కె ఆనంత్తకిషన్ రావు, సా॥ మ ॥ ముబారక్ పురం, తా॥ కల్పగూరుజిలె మెదకు.

౨౩. కల్పగూరు - వెంకన్న పంతులు పటువారీ మ-కల్పగూరుపరగయిరా జిలే మేదకు.

౨౪. పచ్చిపులుసు - కిషన్ రావు, సా॥ హరీబావులీహ యిద్రాబాద్.

౨౫. బల్ రాం రెడ్డి ముకద్దంక॥ నంగ్గా రెడ్డిజిలె మెదకు

౨౬, వీరబొయ్ని బాలయ్య, ములాజింసర్కారునై జాంసు, సాకీన్ కార్వాన.

౨౭. మొగడంపల్లి చైతన్యం, సా॥ బేగంపేటు.

౨౮. లింగ్గానారాయణసా॥ బేగంపేటు.

౨౯. లింగా రామకృష్ణయ్యసాకీన్ బేగంపేట.

౩౦. చివుకు, లక్ష్మినారాయణగారు, సా - చేబ్రోలు డిస్ట్రిక్టు.

౩౧. అల్లూరుసుభ్బారావుగారుపటువారిసా - మేడిపల్లి.

౩౨. మాశెట్టియల్లయ్య మహాజన్ తాలూకుదార్ వతాహుద్దార్, దౌల్తాబాద్.

౩౩. జంన్నా నారాయణ, సాహుకసా-వుందాబజార్, యి-సరఫ్ఖాన్ హైదరాబాదు.

౩౪. యిసుకుళ్ళ, పెదరాజన్న, సాహుకసా - ఆకుబజార బజార్, యి-హైద్రాబాద్.

౩౫. తాటికొండ మలహరరావు, మహాసబ్ ఖజానే. సరఫుఖాన్, సాహుజూరు, పునూరు, సా-ఆకుబజార బజా

౩౬. తాటికొండ లక్ష్మయ్యసాహుసా-శికింద్రాభాదు.

౩౭. పద్మారామయ్యసాహుసా॥వుందాబబూరు, హైదరాబాద్.

౩౮. యేలమిదేశయ్యసాహుసా॥పచ్చభావి, హయిదరాబాద్,

౩౯. కొమ్మాలంత్రయ్యసాహుసా॥ ఊబలకేశవాపురంతా॥ చెరియాల్, జిలేషహారెవరంగల్.

౪౦. యాంసానీ-గురుపాదంకుమాళ్లు శిద్దయ్య రామయ్యసాహుసా॥ చేరియాల్, జిలేషహారెవరంగల్.

౪౧. పులిగిళ్లసోమయ్యసాహుసా॥ రాజాపేటయి॥సమస్తాన్, రాజారాజేశ్వరరావు బహదుర్.

౪౨. నంగునూరు - వెంకయ్యగారి కొమారుడు-హనుమంత్తుసా॥రాజాపేటు॥ డిటో.

౪౩. మార్తివీరంన్నసాహుసా॥ రాజాపేటు.

౪౪. పుల్లూరు బుచ్చయ్యసాహు, ధడవాయిసా॥ రాజాపేటు.

౪౫. సంగిశెట్టిలక్ష్మీనారాయణ సాహు,వురఫ్-ఘనకార్యానందంసా॥ ఫీలుఖానాహైద్రాబాద్.

౪౬. సముద్రాల రాఘవులు, సాహుసా॥ ఫీలుఖానా హైద్రాబాద్.

౪౭. గుబ్బారంగయ్యసాహుసా॥కొమారుడు,శీతారామయ్య, వురఫ్ - బుధజనానందంసా ॥ ఫీలుఖానా, హైదరాబాదు.

౪౮. యాంసానినాగమల్లుసాహుసా॥ చేరియాల్ జిలేషహారెవరంగల్.

౪౯. వంగపల్లి లింగయ్యసాహు-సాకీ-చేరియాల,జి
లేషవారెవరంగల్.

౫౦. మల్లేల దేవయ్య కొమారుడులక్ష్మయ్యసాహుసా॥
పోత్రెడ్డిపల్లి తా॥ చేరియాల్.

౫౧. పెద్దిబుచ్చంన్నసాహుసా॥ కడవెరుగు

౫౨. పెద్దిరామన్నసాహుసా॥ కడ వెర్గు. [డవెరుగు.

౫౩. పెద్దిబాల్లింగం-కొమాణ్డమల్లయ్యసాహుసా॥ క

౫౪. గుండాపుల్లయ్యసాహుసా ॥ రామసాగరు, తా॥
చేరియాల్ [సాగరం.

౫౫. యాంసాని రాజమల్లయ్య సాహుసా ॥ రామ

౫౬. కొడితేల-వీరయ్యసాహుసా॥ పెంబర్తి.

౫౭. పబ్బా-రామయ్యసాహుసా॥ పెంబర్తి.

౫౮. మర్రి-హనుమంతు సాహుసా॥ పెంబర్తి.

౫౯. అకుల-శ్రీరాములుసాహుసా॥ పెంబర్తి.

౬౦. కాచం-రామయ్యసాహుసా॥ పెంబర్తి.

౬౧. చకినాల-వెంకయ్యసాహు॥ పెంబర్తి.

౬౨. గుముడవెల్లి- లక్ష్మినర్సులింమ్ముడు-శంకరయ్య
సాహుసా ॥ వడ్డెకొత్తపల్లి తా ॥ సూర్యాపేటు.

౬౩. గుముడవెల్లి-బుచ్చయ్యసాహుసా॥వడ్డెకొత్తపల్లి
తా॥ సూర్యాపేటు.

౬౪. గుముడవెల్లి-చంద్రయ్యసా॥ డిటో.

౬౫. గుముడవెల్లి-లింగయ్యసా॥ డిటో.

౬౬. గుముడవెల్లి-రామన్నసా॥ డిటో.

౧౭. దోడ్డా-నర్సయ్యసా॥ డిటో.

౧౮. యీాగా-జగ్గయ్యసా॥ డిటో.

౧౯. దిడ్డిగి-ము త్తయ్యసా॥ డిటో.

౨౦. గుముడవెల్లి-లక్ష్మీనర్సుసాకీ-గొట్టిపర్తి.

౨౧. వెంన్నాకుల-సోమయ్యసా ॥ ముత్తవరం.

౨౨. మల్లూారు-వెంకయ్యసా ॥ ముత్తవరం.

౨౩. నవిలిపురం-వెంకయ్యసా ॥ ముత్తవరం.

౨౪, నవిలిపురం-జగ్గయ్యసా ॥ డిటో.

౨౫, పాముపాటి-లింగయ్యసాధుగారు.

౨౬. కుంచపర్తి-గుర్వయ్యసాహూసా॥ బుగ్గయ్యపేటు. హాలు నవాబుపేట.

౨౭. బమ్మి-సాపయ్యసాహూసా॥ నవాబుపేట. [పేట.

౨౮. గంగిశెట్టి-వెంకటజగ్గయ్యసాహూసా ॥ నవాబు

౨౯. నీలా-శిద్ధయ్యసాహూసా ॥ నవాబుపేట.

౩౦. పుష్పల-వీరన్నసాహూసా॥ చౌట్లమహారాజుగంజు.

౩౧. ముప్పారపు-రామన్నసాహూసా ॥ చౌట్లమహా రాజు గంజు. [గంజు.

౩౨. వరదా-శేఖరయ్యసాహూసా॥చౌట్ల మహారాజు

౩౩. కలకుంట్ల-శివరాంసా॥ చౌట్లమహారాజుగంజు.

౩౪. చీలా-లక్ష్మయ్యసాహూసా॥ఆకుబజారుబజారు.

౩౫. ధాత్రిక-బాలాజీ కుమారుడు-రాజు లింగయ్య సాహూసా॥ గుజ్జడదల-న-మేడిచలు.

౩౬. పులిగిళ్ల-శివ్వయ్యసాహూసా॥ పోచన్నపేట.

౮౭. అయితా-లింగన్న సాహుసా॥ పోచన్న పేట.

౮౮. బజ్జూరి రాబున్న, సాహుసాకీ॥ శికింద్రాబాదు బార్త్రిపటాలం.

౮౯. బీరెల్లి-కాశీపతి సాహుసా॥ పోచన్న పేట.

౯౦. నూలమల్లయ్య, సాహుసా॥ పోచన్న పేట.

౯౧. కొల్లూరు శిద్దయ్య, సాహుసా॥ పోచన్న పేట.

౯౨. కంభంపాటి=రంగనాయకుల కుమారులు-ఉదయాచలం. వెంకటరత్నయ్య, సాహుసా॥ శికింద్రాబాదు జనెల్ బజారు.

౯౩. మోాల్ల - విఠోబ సాహుసా॥ పోచంన్న పేటు.

౯౪. కూడిశాల రామన్న సాహుసా॥ ఆకు బజా-బజార్.

౯౫. గుండా వెంకట్టన్న సాహుసా॥ రసూల్ గంజు యిలాక చావునీ.

౯౬. ముకాట్ల రాజన్న సాహుసా॥ దబ్బిలిపురం.

౯౭. బచ్చు వెంకన్న సాహుసా॥ తురుపు బజారు.

౯౮. రంగ్గదాసు సా॥ కణతాల.

౯౯. చల్లూరు నాగయ్య కవాయదు ఆమోాజుసి టీపోలీస్ రోహిలా గాారాయి॥ నై జాంస్.

౧౦౦. కొడాలి నాగయ్యగారి కొమారుడు బుచ్చయ్యగారు సా॥ పెదరావూరు తా॥ రేపల్లె-డిస్ట్రిక్టు కృష్ణా.

౧౦౧. ఆ=శ్రీశ్రీ తారాము క్రేవలానందం సా॥ హైదరాబాద్.

౧౦౨. చల్లిలింగ్గారెడ్డి దేశముఖుసా॥ గౌరాయపల్లి తా॥ చేరియాల్ వురపు పూర్ణానందం.

౧౦౩. ఈ-వహాబ్ లెఫ్టనెంట్టు అజీటర్ సా॥ ౫, దొరిజ మెంట్టుజమియ్యతుబాకాయిదాగో షామహీల్ నైజాంస్ వురఫ్ స్మరణానందం.

౧౦౪. వులియంవహాబ్ సూప్రండెంటు పోలీస్ ఆఫీజ శేరాయచూరుయిలాకె నైజాంస్ వురఫ్ భావానందం.

౧౦౫. జె-యంగ్ శెకెర్ కమాండింగ్ ౫-దొరిజమెంట్టుము॥ సర్సాలార్ జంగ్ బహాదురు వురపు గానుశేవానందం.

౧౦౬. మిష్టర్ యంగ్ సూపర్ వేజర్ జిలే మహబూబ్ నగరుయి లాకెనై జాంస్-సరసానందం.

౧౦౭. బొబ్బలిరామస్వామిసుబేదారు వురఫ్ ప్రేమానందంసా॥ మహబూబునగరు.

౧౦౮. బొలారాం - జమాదారుకో త్వాలిరాజాపేటు= జాగీరుసమస్తాన్ రాజా రాజేశ్వరరావు బహదురు.

౧౦౯. టీ-యస్-ధర్మయ్యానాయడు గారు మహాసబు నీలగిరియిలాకె నె జాంస్

౧౧౦. టీ-యస్ - రామానుజయ్య నాయడు-డాక్టరు సా॥ శికింద్రాబాదు

౧౧౧. కస్తూరిరామన్న సాహుసా॥ ఫీలుఖానా.

౧౧౨. గుంటూరునాగంమ్మగారుసా॥ చేబ్రోలు.

౧౧౩. శ్యామలాంబ వురఫ్ చిదానందం.

౧౧౪. యం-యల్- బాలయ్య స్టేషన్‌మాష్టర్ జోనగాం-యి॥ నైజాంస్.

౧౧౫. తులారాంగారుసా॥ శికింద్రాబాద్.

౧౧౬. గుర్రపురామయ్య కొమార్డు శిద్దయ్యామొ॥ కొత్వాలిపు॥ కడవెన్గుపోతిరెడ్డి పల్లిజిలెషహారేవరంగల్.

౧౧౭. దయారాంజిగారుసా॥ రావులకోలు.

౧౧౮. అమృతలాల్‌గారుసా॥ పీలుఖానా హైదరాబాద్.

౧౧౯. పువ్వులఅబ్బాయినాయుడుగారు నార్తార్కాడు-డిస్ట్రిక్టుకోర్టుకా ఫీస్టు సూప్రండెండు చిత్తూర్ మద్రాస్ ప్రసిడెన్సి.

౧౨౦. పగడాల వెంకటస్వామి నాయుడు గారు స్కూలుమాష్టరు సాకిన్ చిత్తూర్ డిటో.

౧౨౧. క-ముత్తుస్వామిసా॥ చిత్తూర్ డిటో.

౧౨౨. దా-రామచంద్రారెడ్డిసా॥ చిత్తూర్ డిటో.

౧౨౩. కృష్ణారెడ్డిమొ॥ బేగంపేట వఫతేనగరంయి॥ హయిద్రాబాద్.

౧౨౪. చల్దికృష్ణారెడ్డిమొ॥ మాలిసా॥ గౌరాయపల్లి జిలెషహారెవరంగల్.

౧౨౫. వెంకటనర్సయ్య మొహర్రిరుకొత్వాలితా॥ పల్లిమాన్.

౧౨౬. వెంకటరాముకంట్రాక్టరుతా॥ రామాయంపేటుజిలేమెదకు.

౧౨౭. గొంగ్లూరుయల్లదాస్ సా॥ జోగీపేటు

౧౨౮. మంగోలు కృష్ణదాస్ వురఫ్ భక్తజనానందం సా॥ ఫీలుఖాన.

౧౨౯. మంగోలు వెంకటేశ్వరదాస్ - వురఫ్ విదేహానందం సా॥ ఫీలుఖాన.

౧౩౦. వుద్దెమర్రి రామారావు దేశ పాండ్యా మాధాపూర్ నగయిరా.

౧౩౧. విఠల్ రాజయ్యసాధు సా॥ తుంమ్మలపల్లి.

౧౩౨, గోగుల ఆగయ్యసా ॥సా॥ పీలుఖాన.

౧౩౩. పోలారామంన్న సా॥ పీలుఖాన.

౧౩౪. గుర్రంమల్లారెడ్డి సా॥ గోలకొండ.

౧౩౫. మూర్తి లక్ష్మయ్యకొమార్డు మల్లయ్య సా॥ శిద్దిపేటు.

౧౩౬. మూర్తిపాపయ్య సా॥ శిద్దిపేట.

౧౩౭. దుబ్బాక రంగయ్య సా॥ దుబ్బాక.

౧౩౮. దుబ్బాక నర్సయ్య సా॥ అబుజల్ గంజు.

౧౩౯. కుందనగర్ అనంతాచారివరామాచారిగారు సా॥ యాఖోత్పురం.

౧౪౦. కాయిదాలగూడెం రామయ్య సా ॥ హైద్రాబాదు.

౧౪౧. అయిలా పెదబాల్ లింగం సా॥ పెంబర్తి.

౧౪౨. అయిలా చినబాల్లింగం కొమార్డు మల్లయ్య సా ॥ పెంబర్తి.

౧౪౩. అయిలా చంద్రయ్యకొమార్డు సుబ్బయ్యా సా॥ పెంబర్తి.

౧౪౪. అయిలా నాగయ్యా సా॥ పెంబర్తి.

౧౪౫. గొగ్గిరెడ్డి చినవెంకట పాపయ్యా దేశముఖు-ము-పెంబర్తి.

౧౪౬. లింగా లక్ష్మీనరశింహ్వా రెడ్డి దేశముఖు సా॥ నిడిగొండ.

౧౪౭. సయ్యేదు అమిరొద్దీను సాయబుశిరస్తెదారుసా॥ అదాలత్ బుల్దేఅతరాపు బల్దాసరఫ్ఖాన్.

౧౪౮. ఖత్తాల్ మహంమ్మదుద ॥ అవల్ శిపాహి కొత్వాలితా॥ మేడిచక్.

౧౪౯. నకాషు రామయ్యా ములాజం హుజూరు పుస్నూరు బగ్గిఖాన.

౧౫౦. నకాష్ శివరాముపురఫ్-శంకర శేవానందం ములాజం నవ్వాబు యకుబాలద్దౌలా బహదురు సా॥ గాలిగూడెం.

౧౫౧. నకాషు లక్ష్మయ్యా సా॥ ఫీలుఖాన.

౧౫౨. నకాష్రామదాస్ సా॥ గాలిగూడెం.

౧౫౩. నకాష్ నింబగిరి సా॥ ఫీలుఖాన.

౧౫౪. ఫతురుమ్యాగు॥ మొ॥ కొ॥ సా॥ కడవెరుగు.

౧౫౫. సంకలమద్దిరామన్న దారోగపూల్ బాగు సమస్తాను వనవర్తి.

౧౫౬. మంగొలుపెదరంగన్న సా॥ ఫీలుఖాన.

౧౫౭. శిరిగామల్లేశు సా॥ మకరుగంజు-యి॥ హైద్రా బాద్.

౧౫౮. యంమ్మెబీరప్ప సా॥ జియ్యాగూడెం.

౧౫౯. కలకొండ ఆగయ్యానిరఖుగుజార్‌సర్ సాలార్ జంగు బహాదురు హాయిదరాబాదు.

౧౬౦. తట్టొజాపుల్లయ్య సా॥ బందవరం.

౧౬౧. వెంక్కటరాముడు సా॥ గొరాయపల్లి.

౧౬౨. బొమ్మరాజన్న యాదవగొల్లసా॥ గొరాపల్లి,

౧౬౩. మేరెమల్లయ్యావ-రాబున్న-సా॥ కడవెరగు.

౧౬౪. రామన్నజర్‌గారు సా॥ జూకల్లు.

౧౬౫. అయ్యవారురామన్న సా॥ జూకల్లు.

౧౬౬. తమ్మళ్లబుచ్చన్న సా॥ గొలకొండ.

౧౬౭. తమ్మళ్లరాజన్న సా॥ పో-చంన్నపేటు.

౧౬౮. సొన్నాయిల ఆశాలుసా॥ చేరియాల్.

౧౬౯. నీలకంఠరాణిరాముడు సా॥ శిద్దిపేటు.

౧౭౦. పెద్దికూచాలు సా॥ శిద్దిపేటు.

౧౭౧. భట్టురామక్రిష్ణంమ్మ సా॥ క్రింష్ణంపేటు.

౧౭౨. చల్దిశీతాయిదేశముఖుని సా॥ గొరాయపల్లి.

౧౭౩. చల్దిరామాయిదేశముఖుని సా॥ గొరాయపల్లి,

౧౭౪. జైశీతారాంశివరాం సా॥ గొరాయపల్లి.

౧౭౫. పులిగిళ్లరాజమ్మ సా॥ పోచన్నపేటు.

౧౭౬. కొల్లూరుశిద్దమ్మ సా॥ పోచన్నపేటు.

౧౪౭. మెతుకుపాపమ్మపురఫ్-శ్రీకృష్ణార్పణం సాహు సా॥ ముస్తానీల్.

౧౪౮. రామినిఅక్కమ్మ సా॥ ముస్తాల్.

౧౪౯. కలకుంటరాజమ్మపురఫ్‌శీతమ్మసా॥ వీరన్న పేట.

౧౫౦. జైనిబుచ్చివీరమ్మసా॥ సా॥ చేరియాల్

౧౫౧. నంగునూరుముంగమ్మపురఫ్ రాధమ్మసా॥నమిలే.

౧౫౨. జై-మల్లమ్మసా॥ గౌరాయపల్లి.

౧౫౩. కొడితాలవీరమ్మసా॥ గౌరాయపల్లె.

౧౫౪. వజ్జకొండమ్మసా॥ పోతురెడ్డివక.

౧౫౫. మంగలమల్లాయసా॥ రామసాగరం.

౧౫౬. నాయి-ఆలుసా॥ ఫీలుఖాన.

౧౫౭. చాకలవెంకుసా॥ కడవెర్గు.

౧౫౮. గోవిందరాంసాదుసా॥ డిటో.

౧౫౯. కసుబా - రామారావు దేశపాండ్యా యిబ్రాహింపటణ.

౧౬౦. పింగలి - నరశింహ్వారావు పటువారి పాచంపల్లివగయిరా.

౧౬౧. అల్లూరు - వెంకటప్పారావు పటువారిసా॥ వ్యాపరాల.

౧౬౨. కామరాజుగడ్డ, మృత్యుంజయరావు, యిలాకెదస్తర్ సదరుమహాసబు.

౧౯౩. చతుర్వేదుల, మాణిక్యరావు, యిలాకెడిటో.

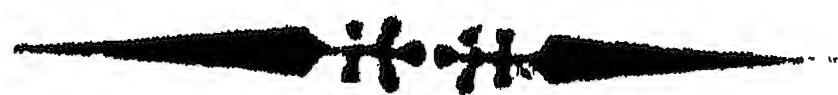
౧౯౪. అల్లూరుకిషన్‌రావు - పటువారిపులిమామిడి సరఫ్ఖాన్

౧౯౫. అల్లూనరిశింగరావు.

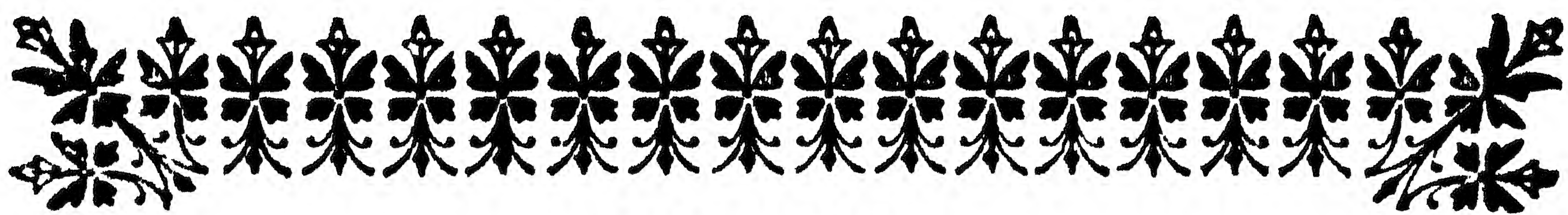
౧౯౬. రామిరెడ్డిపటెలుసా॥ ఫీలుఖాన.

శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభూమహారాజాసహిత శ్రీమత్ ఫీల్ఖానా శ్రీశంకరదేశిక ప్రభూమహారాజుకీజై.

సకలసాధూసంత్ మహారాజుంకీజై.

విషయసూచిక.

శ్రీసద్గురవేనమః.

భక్తజనముక్తావళియను

సద్గురుసంకీర్తనలు.

శ్రీమద్భాగవత

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుసమర్థ.

శ్లో॥ శ్రీమత్కృష్ణదేశికం మహాగుణనిధిం పూర్ణప్రభాభాసురం। నిర్ద్వంద్వం నిరపేక్షకామమమలం నిస్సంగమాద్యంవిభుం। నిత్యానందమయం నిరీహమతులం నిర్ముక్తకర్మాదికం। శ్రీకృష్ణాఖ్యగురుంభజేహమనిశం శ్రీచిత్తసంతోషణం ॥

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజులపై.

౧. నాటరాగం - ఆదితాళం.

పల్లవి.

గణపతినిన్నే నమ్మితి నమోస్తుతే॥గ॥

గణనాయకా రారా। గౌరీకుమారా॥

అనుపల్లవి.

ఫణిరాజభూషణపరిజనపోషణ ॥గణపతినిన్నే నమ్మితి॥నమోస్తుతే గణపతినిన్నే నమ్మితి॥ కొనియాడిభాగవతకృష్ణరాయగురు।దనుపగాజనిష్ఠానాశంకరు బ్రోచె ॥గణపతీ॥

సరస్వతిస్థవం.

౨. హిందుస్తానిరాగం-ఏకతాళం.

పల్లవి.

వందేభారతివారిజభవసతి ॥వందే॥

అనుపల్లవి.

ముందుగవేడితిముదముననామది ॥వందే॥

చరణములు.

కోరిభాగవతకృష్ణరాయగురు । వారియనుమతినా వాక్కునసలువవే ॥వందే॥ బిసరుహానేత్రిబిరానబ్రోవవె । శశిముఖిఫిల్లానశంకరవరదే ॥వందే॥

తే॥ శ్రీరమానాథనిన్ననే సన్నుతించి । భారతీశ్వరు మదిలోనప్రస్తుతింతు । అంబికానాథువినుతింతుఅన్నులో న । కోరిభజియింతుభాగవతకృష్ణగురునీ ॥

మనాపుండరీకవరద.

౩. ఆనందభైరవి-ఆదితాళం.

పల్లవి.

గురుబ్రంహ్మసద్గురురాయానా ।
ఘొరాలకించవె ప్రభురాయ ॥గురు॥

అనుపల్లవి.

చరణశేవకుడనరమరశేయక ।
పరమపురుషననుసరగునబ్రోవవె ॥గురు॥

చరణములు.

మెటూదోచలేదెరుకనువీడగ । కటాక్షించుభాగవత

కృష్ణనిజగురు ॥గురు॥ అంకరహితలోకస్థయిమాయ। భయాంకరశఫ్కీల్లానశంకరసన్నుత ॥గురు॥

మనాపుండరీకవరదే - హరివిఠల్.

భజన.

భాగవతకృష్ణమహారాజుజై జై
భాగవతకృష్ణమహారాజుజై జై
శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభుమహారాజ్కి.

౪. కమాసురాగం - జాల్యతాళం.

పల్లవి.

రాధాకృష్ణా - దయరాదానామీదా ॥శ్రీ॥

అనుపల్లవి.

నీకుపాదాబ్జములునమ్మలేదా
లోకాధార ॥రాధాకృష్ణ॥

చరణములు.

గానలోలభాగవతకృష్ణగురు। మానసనిలయా నిన్నే నెరనమ్మితి ॥రాధా॥ప్రాకటముగనే - ప్రస్తుతించెదమనవి చేకొనుఫిల్లాన శంకరవందిత ॥రాధాకృష్ణా॥

మనాపుండరీకవరద.

భజన.

గురుభీమసార్వభౌమా।
భక్తకార్యకల్పద్రుమా ॥గురు॥

పరిపూర్ణవిషయం.

౫. రాగం ఆనందభైరవి - అటతాళం.

పల్లవి.

బదులాడనియుత్త-బయలేశాశ్వతమాయ ।
భావమభావమాయా ॥

అనుపల్లవి.

కదలమెదలనిపరమా । పదమేయున్నదిగాని । చదల
రోదగానెదరుప్రణవముమొదటనేపదిలమైపోయెను ॥బ॥

చరణములు.

హాయిగాపరిపూర్ణమాయె నేనేమాయె । మాయనే
మాయజూడగమటుమాయమైపోయె ॥బదులాడ॥ కొలు
వై భాగవత కృష్ణరాయగురుడు । కలగనిఫీల్ఖానశంకరుబి
లచిక్రియతెలిపినంతటనే ॥బదులా॥

భజన.

గురుమహారాజగురూజై జై పరబ్రహ్మసద్గురూ ॥
మనాపుండరీకవరద.

౬. రాగం మోహన ఆదితాళం.

భక్తివిషయం.

పల్లవి.

రంగనేనీవాడారారా । రక్షించుమాధావ ॥రంగ॥

అనుపల్లవి.

జాలామేలరనేనీ । బాలుడపాండురంగా ॥

చ ర ణ ము లు.

కరిమకరిచేజిక్కి-కావుమనంత్తాలో,లేచీ,పోయి। యే లినదినిజమైతె ॥ రంగ ॥ పాంచాలిని వంచించగపట్టీవా లువాలూడ్చిగుంజా । గాంచీ,నిన్ను బిలచీనంతలొబ్రోచీ నావట ॥రంగ॥ భాగవతులకృష్ణాదేశిక । ప్రభురూపాము బూని । ఫీలూఖానాశంకరునినేలినావట ॥రంగ॥

మనాపుండరీకవరద.

భ జ న.

రామకృష్ణావిఠాయీ । సీతారాధారుకుమాయీ॥జై జై ॥

౭. రాగం మోహన - ఆటతాళం.

ర్థన, భక్తివిషయం.

ప ల్ల వి.

ఎందుకోదయసేయకుండుటయెందుకోనేనెరుగనూ ॥

అ ను ప ల్ల వి.

ఇందిరారమణుడవిను గోవిందనినునేమరువనూ ॥ యెం॥

చ ర ణ ము లు.

అన్ననిన్నేకోరితీ । నీవన్నవనినేనమ్మితీ । విన్నగానినిను బిలచితీనీ । కన్నలేరనికొలిచితీ ॥యెందుకో॥ దండివాడా వంటినీ । నీ । యండబాయకయుంటినీ । కొండయనియ నుచుంటినీ కో । దండధర వినుమంటినీ ॥యెందు॥ వచ్చె నూశుభకార్యములుయెదురొచ్చెనూ బల్ హెచ్చెనూ।మె చ్చిత్వరలోవచ్చిచేయుము మోహనాంగ యికాచనూ॥ యెం ॥ దీనుడనుబల్ హీనుడనుదు । ర్మార్గుడను మన్నించ

యా। దీనపోషకదివ్యపురుష। నీధరలోగల బిరుదెంచ యా ॥యెందు॥ అండజేరితిదండమని నీ। నిండుకరుణేటు జూపుమూ। వుందుమంటేవ్రోపమూ। వ్రొ పుండరీకా పలుకుమూ ॥యెందు॥ భాగవతశ్రీకృష్ణయానా। భాగ్య దేవతవీవయా। వేగననుకరుణించయానే। నేగతనిమది నెంచయా ॥యెందు॥ ఫీలుఖానాశంకరాయని బిలచినను పాలించుమూ। మేలుగలుగనుకీలుదెలిపిక। మెచ్చనను దీవించుమూ ॥యెందుకోడయ॥

మనాపుండరీకవరద.

ర. రాగం-శ్యాగ్-రూపకతాళం.

కీర్తన, భక్తివిషయం.

పల్లవి.

కరివరదాయనిబిలచితే కరుణరాదేమి-నాకగుపడవేమి॥

అనుపల్లవి.

హరిహరినినుతలచితలచి అలసితికనరా। దొరవనివే డితికరుణా పశుపతిశరణా-రాధామనోహరణా॥ వ్రోకరి॥ సరసిజ భవరుద్రవినుత పరమపరశివా। నీచరణములే నమ్మితిరా నిజమిదెకసరా - వ్రొకరుణసాగరా ॥కరి॥ భాగవతశ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభువరకనుమీ। శంకరునతిప్రే మంబోవ శీఘ్రమిందురావా- సద్గురుడవుగావా ॥వ్రొకరి॥

మనాపుండరీకవరదా.

రామకృష్ణవిఠలహరినారాయణ అఖండజిహ్వా కరిపారాయణ॥

౯. రాగం - సావేరి - ఆదితాళం.

ర్తన - భక్తివిషయము.

పల్లవి.

కృష్ణాకృష్ణా - కృష్ణయిదేమయా।

అనుపల్లవి.

విష్ణుమూర్తివని వేడెదమదిలో ॥ కృష్ణా ॥ రంగుమీఱ పాండురంగడవనికని । యింగితమెరిగినే । పొంగుచునుంటిని ॥ కృష్ణా ॥ పొందుగమనసునీ । యెందుననిలచెను । ముందుగపనులే । మున్నవారెఱలియుము ॥ కృష్ణా ॥ శుభకార్యములిటు శుభమనిచేరెను । అభయమిచ్చినంన్నాదరించుమిక ॥ కృష్ణా । జరిగినపనులలోమురియుచు జేరియు । కరుణతోజేసినఘనుడవుగనుకనే ॥ కృష్ణా ॥ పుండరీకవరదుడవనివింటిని । నిందుకరుణతో నీ-వుండిచేయుమిక ॥ కృష్ణా ॥ మనుజాధములతో పనిబడిపోయితే । వినరుకనవారకవింతగజూతురు ॥ కృ ॥ మానాభిమానమునీదేయనియును । మానమేమిలేకున్నవాడనిక॥ కృ ॥ ద్రవ్యమునీవే-దాతయునీవే । దివ్యపురుషుడవుదీనులబ్రోవుము ॥ కృ ॥ ఏపనిదలచిన ఆపకకృపచే । లోపములేక నీవాపనిజేయుము ॥ కృ ॥ ఆగమనిగమపూర్ణానందుడవగు । భాగవతుల శ్రీకృష్ణకృపాసిద్ధే ॥ కృష్ణా ॥ దాసుడనైనఫీల్ఖానశంకరుడ। దోశిలొగ్గితిని । మోసముజేయకు। కృష్ణా కృష్ణా॥

౧౦. రాగం - ధన్యాసి - ఆదితాళం.

కీర్తన - భక్తివిషయము.

పల్లవి.

రారాప్రెముకేందు రాధామాధవకృష్ణ ॥

అనుపల్లవి.

రారాశ్రీబాలకృష్ణరంగూమీరాగవేగ॥రారాప్రెము॥

చరణములు.

కంమ్మానిముద్దూలుయింమ్మానివేడితిఁనంమ్మిరాకయు న్నావేమినాతండ్రినీవెగతి ॥ రారా । వద్దురానేమందబు ద్ధినముచతలువా । ముద్దులైనయివ్వకున్న రద్దీశాయాక మాన ॥ రారా ॥ అన్నానీకంన్ననా । ఉంన్నారవేరెయి క । మంన్నించినీవునాదుకన్నులెదుటగానుపించు॥రారా॥ పాలూమీగాడపంచాదారావెంన్నాలిచ్చేద । బాలూల తోడానుగూడిసాడూచు పానాముశాయ ॥ రారా ॥ అ ప్పాలుఅరిశేలు । తెప్పించినానుతండ్రి । తిప్పాలబెట్టాకు యిదుగోయిప్పూడెనీవారాగించు ॥ రారా ॥ జాగూశా యాగబోకూ।ఆగాదయ్యానామనసు । భాగావతులాకృష్ణ దేవా । భోగీభోగాపర్యంక ॥ రారా ॥ తలుచూకుంన్నం తాలోకులుకూచువచ్చినిలచి । ఫీలుఖానాశంకరూని ప్రే మానేలినశ్రీకృష్ణ ॥ రారాప్రెముకేంద॥

మనాపుండరీకవరద

భజన.

కృష్ణరాధా। కృష్ణరాధా । కృష్ణరాధా । కృష్ణరాధా॥శ్రీ॥

శ్రీపాండురంగమూర్తిని గురించి చేయబడిన సప్తాహంయొక్క సంగతులున్నపాండురంగని స్తుతిమహిమలుగల ॥

౧౧. రాగం - పున్నాగవరాళి - చాపుతాళము.

కీర్తన, భక్తివిషయం సద్గురుమహిమ.

పల్లవి.

ఎంతనినుతింతురా । నీదయ ॥ యెం ॥

అనుపల్లవి.

ఎంతానినుతింతుపంతాములేకనా । యంతారంగామునందు గంతూలువేయసాగితెంతా ॥

చరణములు.

వికృతీవత్సారమందుప్రకృతీనిబట్టినిలిపి । సుకృతామిదియానిమూఢ । ప్రకృతీనిముంచివేశి ॥ తెంతాని ॥ కార్తీకకృష్ణనవమియార్తిశుక్రావారమున । మూర్తివంతాముతోసం । పూర్తిగావచ్చీవన్నా ॥ వెం ॥ శుక్రావారాముమొదలు శుక్రావారామువరకు । చక్రామడ్డాముపెట్టి । పక్రామించిచేయించ్చీ ॥ తెం ॥ పాండురంగ॥ మెంతోయత్నముతోగూర్చినటతా సాహిత్యమూను । చింతాకాసంత లేకవంతూబాపీతౌర ॥యెంతని ॥ కుమ్యోమొుర్రోయని । వెయ్యావిధములజూడ । నెయ్యాబియ్యామలూలే । వయ్యోయానాగజూచి ॥యెంతని॥ నీవేదిక్కనినమ్మినిన్నే నేవేడుచుండ । యేచేవిగావలెనో । వేవేగనివ్వసాగి॥ తెంతాని॥ ఆదివారముమొదలు అక్షయధనము

నిచ్చి । పాడూగవృద్ధిజేశి । ప్రజలాబ్రోచీతివార॥మెంత॥ అష్టాదశాదివర్ణనిష్ఠూలందారుగూడి । ఇష్టాపదార్ధములు। తుష్టిగభుజియించి॥రెంతాని॥ దక్షిణతాంబూలాదులక్షా యముగనిచ్చి। పక్షీవాహననన్ను । పేక్షాజేయకబ్రోచి॥ తెంతాని॥ తుదామొదాలు । అందారిందారానాగశాని। మందీనంచరిసీ । యానందమొందగజేశి॥తెంతాని। భాగా వతముభక్తావిజయా । ముషనిమ ద్భాగాము లన్నియు పారాయణముజేశి ॥రెంతాని॥ హరిదాసూలంతాజేరిపరి పూర్ణముగగేరి । సరిగాయామామువెనిమి । దరయా నృత్యాముసల్పి ॥రెంతాని॥ రాగాతాళములురమ్యమా సంగీత । మాగానివ్వాక నమృతమాధుర్య రసముబ్రో లి ॥రెంతాని॥ వీణతాళమృదంగ।వేణూనాదారవము । నా నౌముగజేయించి నాదాబ్రహ్మాముజేశి ॥రెంతాని॥ నీపాలబ డ్డాదెరిగి । పాపాములన్నిబాపి । గోపాలకృష్ణదాసునాపా లబడగజేశి ॥తెంతాని॥ ఫలపుష్పనషముతోనలయిం పజేశిజనుల । తలిదండ్రిడిదాతవై దయతో బ్రోచీతివా ర॥మెంతాని॥ రోజూవెయ్యి దీపాములుగా । బాజారువై శ్యాలతో । మోజూగజేయించి మోదామందగజేశి ॥ తెంతానిను॥ చలిమెండవానలతోలగాజేశిదయతో । కీల కీలనవ్వూచుఫలమూలందివ్వాబూని ॥మెంతాని॥ రాతీరి ఝామువైననూతీలోబడ్డావాని! చేతితోపైకినెత్తిఘాతా గాకుండాజేసితి॥రెంతాని॥ (శ్రీమద్భాగవతశ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభుమహారాజికిజై) భాగావతూలకృష్ణా యోగిరూపా

ముబూని। భోగాములన్నియిచ్చి। పోషించుచుంటివౌర॥ యెంతాని॥ (శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజీకీజై) పేరేమిలేనిఫీలుఖానాశంకరదాసు। కోరీనపనులన్ని చేరీచేయింతువౌర॥యెంతానినుతింతురా పాండురంగా॥

మనాపుండరీకవరద.

౧౨. కీర్తన - హిందూస్తాని.

భక్తివిషయం.

పల్లవి.

ప్రభుజీ। తుజపాయధరోమమహూథా।

అనుపల్లవి.

హారకతుకెం।కరతాహైదాతా॥ప్రభుజీ॥

చరణము.

తనమనధనజోతీ నచీజుహై। చరణకమల బలహారికియాహ్యామై॥ ప్రభుజీ॥ జననమరణంమే। కబనహిజాతా। హైలాగయాహై। ఖుదు తేరాజూతా॥ ప్రభుజీ॥ అబతుమునేలఅవతార్లియ్యేహై। సబ్ జెగ్ భర్ కరు। సద్గురుమాణిక॥ ప్రభుజీ॥ సబ్సంతసకేచరణఖాక్హైదాసశంకర్కహెనేవాలా॥ప్రభుజీతుజ॥

మనాపుండరీకవరద-హారివిఠేల్.

౧౩. హిందుస్తాని కీర్తన.

భక్తివిషయం.

పల్లవి.

గురురాజపాహీ। దయాఘనాఘనా॥

అ ను ప ల్ల వి.

సకలచరాచరసమహితపోషక

అఖిలసుగుణగణా । ఆశ్రితరక్షక ॥గురురాజ॥

చ ర ణ ము లు.

జ్ఞానసముద్రస । మానరహితధన । జ్ఞానయోగసం । ధాననిధాన ॥ గురురాజ ॥ ద్వైతాద్వైతవీ రహిత విమలసుఖ । భరితభాగవత । భవ్యకృష్ణాకృష్ణ ॥ గురు ॥ దాసదాసశం । కరదాసావరు । దోషనహీంఅతా । శేవు కృపాప్రభుగురు ॥

మనాపుండరీకవరద.

౧౪. కీర్తన - ౧౫ సం ॥ ప్రాయంలో చెప్పినది.

ప ల్ల వి.

శ్రీకృష్ణామీదయలేదా శ్రీసద్గురుమూర్తివిగాదా।నా పైకృపయికరారాదా । నేమూర్ఖుడననివినలేదా । యి దివిడిపించితెమేల్గాదా ॥శ్రీకృ॥

అ ను ప ల్ల వి.

యిందూ । రా । రారారంమని ముందూగబిలచిద యతో । యెందూకుశ్రమయికనీకురా । కుందూవానూ చునా । కందామూగాదెల్పితెవిందూగాదాచెవులతో ॥ రాధా।శ్రీకృష్ణా॥ యేకీమీసరిదేవతులికయేరీనమురక్షించే వారేరీ । మీపదయుగళములేకోరీ । యుం । టీనిచూడు మురారీ ! ననుబ్రోచుటయిదెయికభారీ । యని । తలచి తెనేనెట్లోరి । చియుందుస్వామి ॥రాధా।శ్రీకృష్ణా॥ అరా।

మార । లేకనీవిక । వెరువాకు । మనితెల్పావు । బిరా బీరా । వచ్చినపుడేశరణూ । జొచ్చితెజూచి । మురియూ చు । గురురూపమున । వరమిచ్చినవాక్యములు । మరచీ తినేమొ అందుకె । మొరలిడు చున్నాడని ॥ రాధా ॥ శ్రీకృ ॥ అండా బాయూక । మీపద దండా జేర్చుట కై మదిలో । నిండూ । వేడుకతోనేనెపు । డుండాగజూ చిదయతో । దండాముచేకొనియిక । నీవుండూమనియ నగూడాదా ॥ రాధా॥శ్రీకృ ॥ కానా । మీ శేవకు డనునే గానా । మీ రాజ్ఞలిడితెగ్గైకోనా । నట విడిచితెనేవిడచే నా । మీ స్మరణజేసుకోలేనా । మీచేతవరముచేకోనా । యికచరణములనువదిలేనా । దయవేగమెనాపైరాదా । శ్రీకృష్ణ॥ పోనూ । నేనీచులవేడగలేనూ । వారిస్తే నేమి గైకోనూ । మీరు లేదనంటెవిడలేనూ । పదిమందిలో కెతీశేనూ । భళిభళియని । యనిపించేనూ । యికనైన గానిదయతోనూ । రక్షించకుంటె విడలేనూ ॥శ్రీకృష్ణా॥ పరిపూర్ణా । మొకటున్నాది । మెరూకా । లేనీదున్నా దని । పరిపూర్ణామెరిగితదుపరి । మెరూకాన్విడిపించినట్టి। బిరుదే మరచుంటి రేమో । ధరలోమీమ్మే మానందూ ॥ రాదా।శ్రీకృష్ణా॥ బాలా । శ్రీవేణుగోపాబాలా । శంకా రమంత్రినేలా । రష్మ్ర్గానివిలువావేలా । యీరీతిజేసుట మేలా । యని యన్నాగాని । జాలీ బూట్గాకనే యీ । కాలాములోనమంచీ । వాలాయమైన । అకనరమం దు న్నావస్వామి ॥రాదా।శ్రీకృష్ణా॥

మనాపుండరీకవరద.

భ జ న.

రామకృష్ణావి తాయీ। సీతారాధా రుకుమా యీ రామకృష్ణా॥

౧౫. రాగం - ఆనందభైరవి - అటతాళం.

కీర్తన - ౧౩ సం॥ ప్రాయములో చెప్పినది.

ప ల్ల వి.

నీలవర్ణనీదుసత్కృపనిలువవైతివేమొకా ॥ నీల॥

అ ను ప ల్ల వి.

యేమొకా। యిదియేమొకా । యిదియేమొకాయిది యేమొకా ॥ నీలవర్ణనీదుసత్కృప ॥

చ ర ణ ము లు.

నిన్నేవర్ణనసేయగోరితే। నంన్నేలగదలచి వేగనె। చింనెలంన్నినాదునోట। పంన్నుగాబల్కించవేమొ॥నీల॥ భక్తిచేత మింమ్మునేను ముక్తివేడదలచియుంటె। యుక్తి దెలిపివేగనన్ విరక్తిజెందజేయవేమొ ॥ నీలవర్ణ ॥ లోకు లెల్లచాలా। పలుగాకులైనామైకివచ్చి। కేకలునేయగ గజూచి వ్యాకులమింతైనరాదా ॥ నీలవర్ణ ॥ ముందు వేగమెనేనుమీపదవంధనంబులుజేయజూచియు। యెం దుకిట్లుచేసేవనుచు। కొందరంటు రేమిశేతు॥ నీలవర్ణ॥ లేనిపోనివారిని। బతిమాలజేసితివేలసామి। చాలుచాలు వల్లనెల్ల। పోనువారి చెంత కెపుడు ॥ నీలవర్ణ ॥ అందమై ననీదుపాద। మెందుకూశిరమందుమోపవు। ముందుజే

సుకొన్న । కర్మమందునా యేమందుకృష్ణ ॥ నీలవర్ణ ॥
దండివాడవీవెనంటి । దండమూచేకొనుమటంటి । ఖండి
తావాక్యామిదంటి । ఖలునినన్ను బ్రోవుమంటి ॥ నీలవ॥
మంత్రనమునసీమకృపచే । చింతవలదువలదటనుచు ।
పంతమాడుచూనువచ్చి । పలుకవైతివికనువేగ ॥నీలవ॥
జోకతోడనీవెల్లపుడు । ఆకవరమునందునుండి । ప్రాక
టముగశంకరాఖ్యాపలిద్దైవమైనకృష్ణా॥ నీలవర్ణ॥

మనాపుండరీకవరద.

రాగం - పున్నాగవరాళి - ఆటతాళము.

౧౬. కీర్తన ౧౨ సం॥ ప్రాయములో ప్రకృతియునేదయ్యాము
పట్టెనని చెప్పినది.

పల్లవి.

దయ్యామెందుకుబట్టెనే । అంమ్మయ్యానేడీదయ్యామెం
దుకుబట్టెనే ॥

అనుపల్లవి.

దయ్యామెందుకుబట్టెనీకు । అయ్యామోనేనేమిసేతు ।
చెయ్యినాసద్గురునివెదకి । చక్కగాప్రమొకటింగ నివ్వని ॥
దయ్యా ॥

చరణములు.

ఆశపాశముల్లెల్ల చేకొని । మోసమందగ జేతున
నుచు । మీసమూదువ్వాచువచ్చి । నాసరేలేరనుచుబ
లికే ॥ దయ్యా ॥ శబ్దస్పర్శరూపమూ । రసగంధమానే
వనములోపల । నిబ్బరామింతైనలేక । దబ్బరాసుఖమూ

నుపొంచే॥ దయ్యా॥ లేనినేనే బ్రహ్మననినా। కితరమెవ్వ
పలేరటనుచును॥ అహంబ్రహ్మాస్మనెటివాక్యము। లదుగో
యని చూపించిమెుంచే॥ దయ్యామెుందుకు॥ జగములో
కలలోకులందరి। కిదిమెనిజమనిబోధసేయుచు। జగద్భ్రే
మమిథ్యన్నవారల। చెంతకెన్నడుజేరనివ్వని॥ దయ్యా॥
నేనులేనని। మేనుకలయుని। నిక్కముగ జెప్పంగవచ్చితె
కానికానీ। యిట్టికూతలు। రానిపోనివటంచుబలికే॥
దయ్యామెందుకు॥ నీదుపుత్రునిరీతిగానే। నీకుహితవాక్యం
బుజెప్పిన। పూనిచిత్తమునాటనివ్వక। నీవుజెప్పేదేమనే
టి॥ దయ్యామెుదుకు॥ అయ్యయెూయిదిదయ్యామనుచు।
వెయ్యివిధముల తెలియజెప్పితె। కుయ్యాబోకుమటనుచు।
నాతోకయ్యమేసాధించవచ్చే॥ దయ్యామెుందుకుబట్టెనె॥
అమ్మరో వొయమ్మ నన్నిది। దుమ్ము బలికెను ముందు
చాలా। సమ్మతైనా గురునిబోధను। స్వామిని తలంచ
నివ్వని॥ దయ్యామెుందుకు॥ యిట్టిదయ్యము నెట్టులాపో।
గొట్టుకొందునటనుచు వేగమె। ఘట్టిగాగురుస్మరణజేసితె
నట్టులేకపారిపోయిన॥ దయ్యామెుందుకు॥ సాధుజనులకు
సేవజేసితె। బోధజేతురుదానివల్లను॥ యీధరనుక్షణమా
త్రముండకసోదరులతోషూయమయ్యె॥ దయ్యామెుందు॥
భూసురులలో యెన్నికెక్కిన। భూమిలోభాగవతకృష్ణ।
దేశికులచేశంకరాఖ్యుని। బాశికలలోనైనజేరని॥ దయ్యా॥

మనాపుండరీకవరద.

౧౭. కీర్తన - హిందూస్తాని.

భక్తిదృఢముకొరకు.

మరునారాదూ యిక మరువరాదూ॥

మాద్గురుపాదములమీదిభక్తి ॥ మరువారాదు ॥

దుఃఖసుఖమూలుయెన్నివచ్చినా। గానిగురుధ్యానము బూనూకోనీ ॥ మరువ ॥ దేహజాడ్యము లెన్నిగలిగిన। మోహపాశములో మరిబద్ధులైన ॥ మరువ ॥ కరువుకాలములెంతవచ్చినా। చరణకమలదర్శనమెన్నాడైన ॥ మరువ ॥ యెందారెంతాదూషణలూజేసినా। మందీమాటాలుమదిబూనుకొని ॥ మరువ ॥ తొందారాజేసి తిట్టికొట్టినా। ముందువారికే అనుభవముగాని ॥ మరువ ॥ భాగావతకృష్ణాదేశికూశేవా,వేగ। విడచిదుర్గతి పాలవ్వేవా ॥ మరువ। ఫీలుఖానాశంకరుడన్నామాటా। కీలుదెలియూనివాడే, బల్ ఖోటా ॥

మనాపుండరీకవరద.

భజన.

హరగురుశంకరభోలానాథ్ పతితపావనపండరినాథ్.

౧౮. రాగం - కాపి - చాపుతాళము.

కీర్తన. భక్తిదృఢము-పూజావిధి.

పల్లవి.

గురుచరణంబులు మరువాకెమనసా॥

అనుపల్లవి.

గురుడునరుడుగా ఈశ్వరుడే వోమనసా॥

చరణములు.

గురుసేవజేసి బ్రహ్మాదులు మనసా । స్థిరభాగ్యపదవిలో స్థిరులైరే మనసా ॥ గురు ॥ గురుసేవజేయుపద్ధతి నీకు మనసా । అరమరలేకనే నెరిగింతుమనసా ॥ గురు ॥ గురుస్వరూపముగనుపడగానే మనసా । మరియాచు యెదురుగా సాగిలిమ్రొక్కు మనసా ॥ గురు ॥ పదకమలములు మంచి ఉదకముతో మనసా । ముదమూతో నభిషేకమును జేయుమనసా ॥ గురు ॥ గంధమక్షతపూలు ఘనమూగ మనసా । పొందించి పాదముల పూజించుమనసా ॥ గురు ॥ మల్లెమొల్లావిరులా బంతూలుమనసా । తెల్లానివిరూచి తెచ్చివ్రూ మనసా ॥ గురు ॥ గజరాలన్నియు కంఠామాలగ మనసా । విజయా మొందగ వేసి వేడూకో మనసా ॥ గురు ॥ ధూపదీపములునై వేద్యాము మనసా । నోపిచేసి తెనిన్ను కాపాడు మనసా ॥ గురు ॥ తక్షణమున నె తాంబూలాము మనసా । రక్షించుమని దక్షిణమర్పించు మనసా ॥ గురు ॥ నేర్పు కర్పూరహారతులివ్వూ మనసా । ప్రార్థ్వాతో నిలచి వందనము మనసా ॥ గురు ॥ మంత్రాపుష్పమునతినుతులానిమనసా । తంత్రాలోపము లేక త్వరజేయూ మనసా ॥ గురు ॥ నీల్గి చెడక మంచి నీతితో మనసా । నాల్గువిధముల సేవసడుపువో మనసా ॥ గురు ॥ ఇష్టాముతో టిసాష్టాంగాము మనసా । కష్టామనక చేసికడతేరో మనసా ॥ గురు ॥ గురుపాదతీర్థాము గ్రోలివో మనసా । గురుసుప్రసాదము లుకుడువావే మనసా ॥ గురు ॥

అయిదారుమూటిని అందాకెమనసా । అయిదుపదియు తొమ్మిదంటాకెమనసా ॥ గురు ॥ కొంటేదున్నపోతుకంటే వోమనసా । తంటాలమారివే తుంటారిమనసా ॥ గురు ॥ లింగదేహముభంగమౌదాకమనసా । దొంగబుద్ధులజాడతొలగవేమనసా ॥ గురు ॥ నరజన్మమికరాదుమరువాకెమనసా। మరికిదేహముమూలమెరిగేవోమనసా॥గురు॥ భాగవతులకృష్ణప్రభుకృపమనసా । ఆగనివ్వకఆనందము నిచ్చుమనసా॥ గురు ॥ వినయముతోవేడివేగామెమనసా జననమరణముతొలగజేసూకొమనసా ॥ గురు ॥ యేలాగుయేలేనో యెరుగుముమనసా । ఫీల్ఖానశంకరునిప్రియమైనమనసా॥ గురు ॥ గురుచరణంబులుమరువాకెమనసా। గుహుడునరుడుగాడీశ్వరుడెవ్వొమనసా ॥ గురు ॥

గోకులఅష్టమినాడు చెప్పిన కృతి.

కీర్తన.

౧౯. ఆనందభైరవి- అటతాళం.

యశోదాదేవి అనినట్లుగా భక్తిభావన

ప ల్ల వి.

వద్దురా । తండ్రివద్దురా

అ ను ప ల్ల వి.

వద్దురానాతండ్రి వినుయీా । రద్దులూ మనకొద్దురా-
ముద్దులయ్యానేను జెప్పినసుద్దులూ వినియుండరా ॥ వ ॥

చ ర ణ ము లు.

పెరుగుమీగడ లింటిలోయిక । తరుగుగలదని వింటి

వో। దొరుకదనికలగంటివో। నాకొరకులేదనుకొంటివో॥ వద్దురా ॥ మందకెందుకుబోతివి। యీనిందలెందుకుచెప్తివి। కానిమాటలెపడితివి। నాకన్నులకగుపడితివి ॥ వద్దురా ॥ గోపికలకడబోకురా। యికరేపుమాపను కోకురా। ప్రాసికెందుకులేదురానీ। కాపనెందుకు దోచెరా ॥ వద్దురా ॥ యెన్నిజెప్పిన వినవుగా। అన్నన్నయని యనకనవుగా। కన్నతండ్రివిగావుగా। నేనన్నదీచెవునిడవుగా ॥ వద్దురా ॥ భాగవతశ్రీ కృష్ణయా। నాభాగ్యదేవతవీనయా। వేగమొరలాలించయా। మీభోగమిటు జూపించయా ॥ వద్దురా ॥ నీలమేఘశరీరుడా। నిగమాగమాదిస్వరూపుడా। ఫీలుఖానాశంకరు నివుజేలుకో నీవాడౌరా ॥ వద్దురాతండ్రి వద్దురా ॥

కృష్ణుడు గోపికసనుట - ౧౩ సంప్రాయములో చెప్పిన.

౨౦. కీర్తన. హిందుస్తాని.

క్యారేదిల్ దిల్ క్యాహై। దిల్కీమక్సదు-బాల। పింజ్రామేరాహిశర్ జందాబసీ॥ క్యారె॥ నాయుంచుప్రేమాజేశి। నన్నిటురమ్మాని। యెక్కడికిపోతావు। యేమిచెప్తావుబాల ॥ క్యారె ॥ చిన్నచిన్నమాటలాడి నన్నె చిన్నెలన్నిజూపి। కన్నుగీటు యింతలోనె। చిన్నాబోతివే ॥ క్యారె ॥ భాగావతులా కృష్ణాదేవా సేవుడా గోపాలుడాని। ఫీలుఖానశంకరుడు పిలువావచ్చునే॥ క్యారె ॥

భక్తి విషయము.

౨౧. కీర్తన రాగం - మధ్యమావతి - ఆదితాళము.

పల్లవి.

శ్రీగురుతోటి - యెవ్వరురారుసాటి - సద్గురుతోటి। యెవ్వరులేరుసాటి-సద్గురుతోటి।

అనుపల్లవి.

హరిహరబ్రహ్మాదిసురలాకెల్లనుమోక్ష తెరవూగసుపరచాగపరమాత్ముడగు ॥ సద్గురుతోటి ॥ శరణన్నస్థిరచిత్తమరసీచరణతీర్థ । మహిమారేమియులేక । పరిపూర్ణముగనిచ్చె ॥ గురుతోటి ॥ భూతిఫాలమునందు బూశినన్నబ్రహ్మవ్రాసిన వ్రాతానుతీసివేశే ॥ సద్గురుతోటి ॥ ఓక్షాత్రయమూలిచి[illegible]ంచరాని పరోక్షావస్తువు నాపరోక్షాముగా[illegible] ॥ గురుతోటి ॥ పిండబ్రహ్మాండ ములురెండుగాకమీ[illegible]దే । యాఖాండామేకండి దనుచుతెలిపే ॥ గురుతో[illegible]కామదుపులాకుపర్మై యేమెరుగాక. మా[illegible] । సుస్థిరుడై అంతటనుండే ॥ గురుతోటి ॥ [illegible]సాక్ష్యనరాక । ధరలోను త్రమ[illegible]షుడనిపి[illegible]టి ॥ గురుతోటి ॥ పుండరీకుడుగో[illegible]కోసంతోటి పండరీపురమున నుండిమమ్మేలేటి ॥ గురుతోటి ॥ యోగిరాజరాజయోగిమహారాజా । యోగీవరులుగొలిచెభాగవతులకృష్ణ ॥ గురుతోటి ॥ జాలామిదేయింద్రజాలాముజగమంతా । కీలుదెలియుఖీలూఖానాశంకరయానే ॥ గురుతోటి ॥

క ॥ నరహరిపురహరినవనిధి । దొరస్వర్గాధిపతిబ్రహ్మ
సూర్యేంద్రైనర్ । ధరణీపతులైనమీతో । ధరలో సరిగారుఘు
వినిసర్గుటనాథా ॥

భ జ న.

గురుభీమసార్వభౌమా - భక్తకార్యకల్పద్రుమా ॥ గురు॥
మనాపుండరీకవరద-హరివిఠల్.
శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజ్కీజై ॥
రాజారామచంద్ర మహారాజ్కీజై ॥

కీర్తన. గురుమహిమ.

౨౨. రాగం - పున్నాగవరాళి - చాపుతాళము.

పల్లవి.

తరమా-నేడాగురుమహిమెన్నతరామా॥ నేడీగురు ॥

అనుపల్లవి.

తరమభక్తులబిరానగనివారి - మొరాలించితత్క్షణ
జూచుటతరమా ॥ నేడాగురు ॥

చ ర ణ ము లు.

మెరుకమురుపులమరుగు జెలిపాల్ట్రికూక్బ్రహ్మని జను
లెరుగరనతరామా ॥ నేడాగురు ॥ హరిహరుల చేతరము
గానట్టిపరిపూర్ణమనిసరానెరుగుమనతరమా ॥ నేడాగు
రు ॥ కన్నులలోపాల వెన్నెలరీతివెల్గుచున్నబాలూనిజూ
పి నిన్నుగగను మనతరమా ॥ నేడాగురు ॥ అన్నిటిలోన
నుండి అన్నియుగాకమీరియున్నట్టి మీస్వరూప మెన్నా
డెరుగ గైరి తరమా ॥నేడాగురు ॥ భాగవతుల కృష్ణయో

గిరాజాధిరాజా । ఆగామనిగమసారత్యాగా శంకారపోష
తరమా ॥ నేడాగురుమహిమెన్నతరమా । నేడాగురుపద
మెన్నతరమా ॥

పద్యము.

మానసదుర్వికారములుమానకడంబకవేషధారులై ।
జ్ఞానులమంచుశిష్యజన సంఘములన్ కడుసంతరింపుచున్ ।
ప్రానిసమస్తరీతులను బుద్ధులుజెప్పెడి వారనేకతన్ । హీన
పుజన్మముల్ బొదవి యెన్నటికిన్ దరి జేరరెంతయున్ ॥

పద్యము.

అంబరయానసిద్ధులకు నాసలుజేయుచు మంత్రతంత్ర
మా। డంబరవృత్తికొందరువిడంబమునొందుటగాకముక్తి
చే। తంబసలేదువారలకు భ్రామికసంస్కృతివెంటనంటిలో।
కంబులద్రిప్పుచుండు కడగానగనియ్యరురాజశేఖరా॥

మనాపుండరీకవరద - హారివిఠేల్.
శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభుమహారాజ్కిజై ॥
రాజారామచంద్రమహారాజ్కిజై ॥

భజన.

గురుమహారాజగురూ-జై జై పరబ్రహ్మసద్గురూ॥ జై గురు॥

కీర్తన. పూర్ణబోధ.

౨౩. రాగం - సావేరి - ఆదితాళం.

పల్లవి.

భ్రాంతిరహితసాంప్రదాయకం । వినానిజగురుకీలకం।
సదృశ్యతే ॥ భ్రాంతిరహిత ॥

అనుపల్లవి.

అష్టతనునిరసనంనకురుతే । కష్టమతిదుర్లభం భవతి ఇతి ॥ భ్రాంతరహిత ॥

చరణములు.

లక్ష్యాలక్ష్యానజయతీ సలక్ష్యంభవతి ॥ ఇతిభ్రాంతి ॥ జ్ఞానాజ్ఞానం సమంనకురుతే । జ్ఞానాతీతంనభవతి ॥ ఇతి భ్రాంతి ॥ భాగవతకృష్ణనిజ గురుపాదక మలంనశేవతే । భోగయుతరాజయోగంనభవతీ॥ ఇతిభ్రాంతరహిత॥ శ్లాఘ్యనశంకరదాసకృతం । నజానాతిసకల మాయాజాల బంధనంనజయతి ॥ ఇతిభ్రాంతరహిత॥

మనాపుండరీకవరదా.

రాగం మోహన చాపుతాళం.

కందార్థములు.

మాయయనవేరెలేదువు । పాయసము తెలియకనుపోవు వ్యర్థపుత్రోవ౯ । మాయేయని తెలియకబహు । మాయలోబడపోకుశిట్లు మనకిదిదగునా। మాయనుతులిపేమరియాదిదౌనా । మాయానెకదతన మహిమ జూపిమనను। యేయెడలను దరిశనము లేకుండగజేసె ॥ మనకదిదగునా । మాయనుదులిపె। మరియాదిదౌనా ॥

దయలేకనెకదవినుమీ।దయగలిగిన భయముకలుగు దైవ పశముగ౯ । భయముననే భక్తి గలుగును । జయమొందంగలమువాడె జయగుణశీలా । నీవారీతి నిలువావ

దేలా । ప్రియమునీయందుంచి ప్రేమజేసినగాని । నయమానుకొని నీమదినాటించవదేల ॥జయగుణాశీలా॥ నీవారీతినిలువావదేలా ॥

మనాఫుండరీకవరదహారివిఠేల్.

భ జ న.

దత్తనిరంజన అవధూతా । జనార్దనాస్వామియేకనాథా॥

శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభుమహారాజ్కీజై ॥

౨౮. కీర్తన గురువాక్యమహిమ.

రాగం - నాదనామక్రియ - ఆటతాళము.

ప ల్ల వి.

దేశికవర్యులమాటా-మణిమాణిక్యంబులమూటా ।

అ ను ప ల్ల వి.

జననమరణములబాపెటిభాటా । వినయవిధేయంబులుగలవాటా॥ దేశికవర్యులమాటా ॥

చ ర ణ ము లు.

దేవేంద్రాదులుపూనీ । దీనిభావముదెలుసుకొనీ । నేరములెరుగక యీవరదనుకను భోగభాగ్యములపొందుచున్నారట ॥దేశిక॥ జ్ఞానవరులకిదిభాటా । అజ్ఞానవరుల కిదే కోటా । జ్ఞానాజ్ఞానమనేస్వప్నంబును । రానివ్వకతాలేకవుండునట ॥దేశిక॥ మాయనుగెల్పించేదీ-అను-మానముఖండించేదీ । పూనిదుర్జనులపొందనివ్వకను । బాణశతముతెపట్టిద్రుంచునట ॥దేశిక॥ వేదశాస్త్రములకాదీ-వేదాంతశాస్త్రము మీరేది। వాదభేదములపాదునణచిమరి-యా

దమీాదకనుభోధజేసునట॥ దేశిక॥ హరిహరాదులకేకట్టూ దీని-మూలముదెలియుటఘోట్టూ। నారదాదిమునివరుల కందరికివరములొసగిమరిఘనుల జేసెనట॥ దేశి॥ గురుపుత్రులకేపొందు-పాపంబులకెల్లనుమందూ। అరమరలేకనుసర గునగనినరులిరవందుచుబహుమురయుచుందురట॥ దేశిక॥ భాగవతోత్తములార్తి-తీర్పుటకె శ్రీగురుమూర్తి। భాగవతులనారాయణయోగికిజాగులేక తామవతరించిరట॥ దేశిక॥ భక్తితోకృష్ణాయనుచూ - సద్భక్తులెల్లగనుగొనుచూ। ముక్తిమార్గమునుమించజేశి ఘనశక్తిమీారిశంకరదాస్నేలిన। దేశికవర్యులమాటా॥

మనాపుండరీకవరద.

పద్యము.

సుకృతశ్రేష్ఠులగోష్ఠియుఁ బరగుణస్తోమంబునఁ బ్రీతి దే।శికసంసేవయువిద్యయందురుచి స్వస్త్రీకేళిలోకోపవా। దకుతాభీతియుశంభుభక్తిదమనోద్యబ్భక్తిసాధుదూ। షక సాంగత్యవిముక్తియుఁగలమనీషాయత్తులఁ గొల్చెదఁ॥

పద్యము.

కామాదుల్ నిరశించిదుఃఖసుఖముల్ ఖండించిపంచేంద్రియ। వ్యామోహంబునిరాకరించితమకంబామూలముఁ ద్రుంచిని। త్యామోదంబునసర్వభూతకరుణాయత్తాంతరంగేఖ్యుడా। ధీమంతుండువిరాగిగాని గృహమేధేకానిముక్తుండగుఁ॥

మనాపుండరీకవరద.

భ జ న.

హరశివశంకరభోలానాథ్ । పతీతపావనపంఢరినాద్॥
జైహర ॥ రాజారామకృష్ణమహరాజికి-జై ॥

౨౫. రాగం - ధన్యాసి - ఆదితాళం.

కీర్తన. అంటెతంటనిపద్ధతి.

ప ల్ల వి.

సంసారైతేయేమాయామదిసంశయముడిగుంటే॥మాయ

అ ను ప ల్ల వి.

నంసారమనేహింసలజిక్కని సంసారైయుంటే నిజముగ॥

చ ర ణ ము లు.

యెందరెన్నితీర్లగాంచెనేమి తనయందునేపుగాయుంటే । అందరికతిశయమైనబోధ తాముందే తెలిశుంటే।నిజముగ ॥ సంసా ॥ బంధమోక్షములభ్రాంతులరెంటెనిపట్టిదృంచుకుంటే । అందమయ్యినిజగురుకిలకములపొందికెనెళవుంటే-విను ॥ సంసా ॥ హరిహరాదులను గురుకను సాజ్ఞను ఆత్మలోగనుగొంటే।మురియుచుబిరబిర మెరుకేయనితనమూలమెరిగియుంటే-నిజముగ ॥ సంసా ॥ లేనెరుకతోపరిపూర్ణముగనితాలేనేలేకుంటె । యీనేలేనని యనుటకెవ్వరికయిదికల్లనుకొంటె-నిజముగ ॥ సంసా ॥ జనులనిఘనులనియెంచుటకల్లనిజంబుగతాగంటే । అనుమానము లేదీమాటకు వినుమనసున యిమిడుంటే-నిజముగ ॥ సంసా ॥ గురువాజ్ఞనేవజ్రాయుధమెపుడు । గుణామర్దనకై చేకొంటే । స్థిరముగగురుకృపయనుకరంబు తనశిరముననిడియుంటే-వినుమూ ॥ సంసా ॥ ద్వాదశషోడశ

భావమునిజగురు దేవుడు దెలిపుంటే । వాదభేదములనంట కుండతనబోధలోమరిగుంటే-నిజముగ ॥ సంసా ॥ యిది యదియనుచనులోకులభావముయెందు మనసుజారనీకుం టే । యెదురులేరునాయంతటివారని యెన్నడెంచకుంటే నిజముగ ॥ సంసా ॥ శ్రీమద్భాగవతకృష్ణాఖ్యులచెంతజేరి శేవలోయుంటే । ప్రేమజేశివోఫీళ్ఖానాన్వయ । ప్రియుడ రారయంటే-వినుమా ॥ సంసా ॥ యీమహిలో శంకర రాయుండను యితడుగొల్చుచుంటే । ఆమహానుభావుం డగునిజగురుడాశీర్వచనముజేశుంటే ॥ సంసా ॥

పద్యము.

శుకు-వేదాంతసిద్ధాంతసూటిపరులు । ఆత్మనెరుగక అర్థముల్ వ్యర్థముగను । జెప్పుచుందురులోకులజెరుపుకొ రకు । నిజమునిష్ఠూరమైకల్ల నిజములాయె ॥

శ్లోకం.

సత్యంజనవిరోధాయ । అసత్యంజనరంజనం । ఆసనే సురవిక్రంతి । దధీక్షీరేగృహేగృహే ॥

కలికల్మషచిత్తానాం । పాపద్రవ్యోపజీవినాం । విధిక్రి యావిహీనానాం । గతిర్గోవింద కీర్తనం ॥

మనాపుండరీకవరద.

౨౮. రాగం - పున్నాగవరాళి- అటతాళం.

కీర్తన-పూర్ణబోధప్రశ్నలు.

పల్లవి.

జ్ఞానముబెంచేరుగాని-జ్ఞేయముజూపించరా ॥

అ ను ప ల్ల వి.

జ్ఞానజ్ఞేయము రెంటిభేదముజాణలై తెదెలుపరా । మరి జాణలై తెదులుపరా ॥ జ్ఞానము ॥

చ ర ణ ము లు.

ఈశరీరంబందు లేకనేయంతటనునిండుదురా । ఈశరీరంబేమిలేకుంటే శరీరముదెల్పరా ॥ జ్ఞాన ॥ పంచవింశతి తత్వములపై పండువెన్నెలదేమిరా । పంచవింశతిపండువెన్నెలమించితెయేముందిరా ॥ జ్ఞాన ॥ కండ్లు మూశిందేదిరా । మరికండ్లుదెరచిందేదిరా । యిండ్లుబుచ్చేముచ్చటేకానింకులోయేముందిరా ॥ జ్ఞాన ॥ నిర్ణయానికిరాదురా యిదినిర్ణయించనులేదురా । నిర్ణయించాబోవు దాన్నేనేస్పుతోదృంచేవురా ॥జ్ఞాన ॥ మెరుకపరిపూర్ణంబు రెంటీ । నెరుగుచుండేదేదిరా । మెరుకపరిపూర్ణంబు రెంటిని మెరిగిపొయ్యేదేదిరా ॥ జ్ఞాన ॥ దేహమూ లేనట్టుమంచి చెవుడేదో దెల్పరా । దేహమూ లేకుంటె నారిమోహమెచ్చుటదేమిరా ॥ జ్ఞాన ॥ కల్పశతములుగడచిపోయెవికల్పబుద్ధియుమానరా । అల్పగుణమేకానిమీసంకల్పముఃవధియించరా ॥ జ్ఞాన ॥ భాగవతకృష్ణస్వదేశికభావమింతని తెలియనూ । ఆగమానిగమారహస్యద్యోగయోగులకెంన్ననూ ॥ జ్ఞాన ॥ ఫీలుఖానాశంకరాఖ్యునియేలుకొరకై పిల్చెనూ। కీలుదెల్పికనీవులేవనిచాలగాబోధించెనూ॥ జ్ఞాన॥

శ్లో॥ చతుర్వేదవిదోవిప్రఃసూక్ష్మబ్రహ్మనవిద్యతే। వేదభారభరాక్రాంతఃసవైబ్రాహ్మణగార్ధభః ॥

శ్లోకం.

కర్మపూరితదేహానాం । ధర్మశాస్త్రమరోచకం।చర్మ ఖండనభక్ష్యాణాం । శ్వానంఘృతమరోచకం ॥

శ్లో॥ నిత్యంసాంద్రకృపారసం విదితభావాభావమత్యున్నతం । ద్వంద్వాతీతమమత్పరంపరమకల్యాణాత్మతత్వం విదుం । బ్రహ్మానందమయంసుబోధనిలయం స్వానందభావంసదా । శ్రీమద్భాగవతాన్వయాబ్ధివిలసత్ శ్రీకృష్ణచంద్రంభజే ॥

ఉ॥ శ్రీమద్భాగవతాఖ్యవంశజలధిన్ । శ్రీమించుసంపూర్ణసోమాకారతనొంది ఆగమశ్రుతుల్ స్తోత్రంబుల్ జేయశ్రీ భూమానందతురీయ్యబ్రహ్మయిమిళింపన్నుండుద్భవించెన్ । పరంధామశ్రీగురుకృష్ణస్వాములయి భక్త శ్రేష్ఠులన్ బ్రోవగన్ ॥

ఉ॥ సారాతీతసమస్తఆగమసదాసద్బోధసారూప్యసం। సారాదూరసదానిరంజనకళాసాక్షిక్రియాశూన్యని । స్సారానిశ్చలనిత్యశుద్ధనిరపేక్షామోక్షలక్ష్మీపదా। శారాభాగవతాఖ్యకృష్ణగురునిన్భావింతునీరూపుకై ॥

మనాపుండరీకవరదహారివిఠేల్.

భజన.

రారాంరాంసీతారాంరాంరాంసీతారాం ॥

రాజారామచంద్రమహారాజకీజై ॥

౨౭. రాగం-ఆనందభైరవి- అటతాళం.

కీర్తన-యోగం.

పల్లవి.

చూపుజూడుచూపుజూడు చూపూజూడారా ।

అనుపల్లవి.

చూపులోబ్రహ్మాండామంతాలేపీచూడరా ॥

చరణములు.

లేనిదొకటియున్నాదానీలోనేతోచేరా । లేనిదానిప్రజ్ఞాచేయీలోకామాయరా ॥ చూపు ॥ పూనీబ్రహ్మాండాభాండములాపోడిమాయరా । దీనిజూడానాలోచించిచూడాన్యాడాలేదురా ॥ చూపు ॥ రెంటిమధ్యానంటాకున్నాచూపూజూడరా । ఆరెంటినెగరా జిహ్మేజాడా రూఢిగాంచరా ॥ చూపు ॥ తంటాలామారీయీమెరుకాతంటాబెట్టేరా । యీ-తంటాలామారిమందు పదహారింటా జూడరా ॥ చూపు ॥ పరిపూర్ణనిజగురువూపాదముపట్టికొలువారా । ఆ పరిపూర్ణాగురుకరుణాలేక వొరకాబోదురా॥ చూపు ॥ ఆగామానిగమామృతసారా ఆనందామిదేరా। యీభాగావతులాకృష్ణాగురునీభాటానిజమూరా॥చూపు॥ ఫీలుఖానాశంకారూడని బిలచీచెప్పేరా।యీ-మూలాములేనిగుర్తెరిగే దేమిలేదురా ॥ చూపు ॥

పద్యము.

పరగగనాల్గుపాదములుబాగవుతుండము ఝూంకృతంబుమనకిరు । వురకుకసమంబమరియొకటిమెక్కుపపక్షయుగ్మభే । చరగమనంబుగానసరిసామజమూయనిపల్కు

దోమయిట్లరయ మహానుభావులనుయల్పుడుదూసనుసు ర్వివేకిమై ॥

భ జ న.

నివృత్తిజ్ఞానదేవ్ । సోపానచాంగదేవ్ ॥ ముక్తాబా యిమెకనాథనాందేవుతుకారాం ॥

మనాపుండరీకవరదా హరివిఠేల్.
సకలసాధూసంతక్ మహారాజౌంకీజై ॥

౨౭. రాగం - ఆనందభైరవి - ఆదితాళము.

ర్తన-దుర్జనవిషయము.

పల్లవి.

విడచీపెట్టూనాహరూడూ । మర్థించా లేకావిడచిపె ట్టూనాయమూడూ ॥

అ ను ప ల్ల వి.

అందముగా బ్రహ్మానందామందూ మగ్నులై చెరి యించేసంధీగానాలేకాబవాలుగా నిందించేదుర్నీతిపరులా॥

చ ర ణ ము లు.

నిత్యానందూలైనా గురులా సత్యామింతైనాగానా కా । మత్తూడై భ్రమచేత పరులా చిత్తాముచెడగొట్టిన రులా ॥ విడచి ॥ సరసామతులాజూచీ దుష్టవిరసాముగా వించుకొనుచు । మరణామొందూటదెలియాకమదమున చెడితిరిగేనరులా ॥విడచి॥ పెద్దాలైనావారాలాకీ సుద్దులె లననుచువదిరే । బుద్ధిహీనులుతామైరద్ధిజేశేకొద్దినరులా॥ విడచి॥ భాగావతులాకృష్ణగురుడూబాగూగాజేశీనా పను

లు । సాగానివ్వాము నేటిమష్టసంగాతిగనరులాజూచి ॥ విడచి ॥ ఫీలుఖానాశంకారూడు ప్రియమూతో కఠినముగా జెప్పే । కీలుదెలియాలేక దొడ్డకీడుగాదలచేటినరులా॥విడ॥

పద్యం.

సకలస్థాణుశిరఃప్రతిష్ఠ నిరుపతుద్వంద్వాంశుక్లాభిరం। జకుడః సర్వదిగంతగామిలసదృశ్యస్త్వవ్యమీనుండయే।నకళంకుండకళంకివీవనుచుగర్వప్రోద్ధతిః బల్కుచుః । బకమిందుః బ్రహాశించురీతిసుజనుః బల్కుః దురాత్ముండిలః ॥

భజన.

రాధాక్రిష్ణజై కుంజబిహారీ మురలీధరగోవర్ధనధారీ ॥
శంఖచక్రపీతాంబరధారీ కరుణాకరశ్రీకృష్ణమురారీ॥ రా॥

మనాపుండరీకవరదహారివితేల్.

౨౯. కీర్తన - హిందూస్థాని.

దుర్జనవిషయము.

పల్లవి.

గురూజీకుమన్మేకెంనైధర్తా ॥ క్యాబకువాకర్తా॥గురు॥

అనుపల్లవి.

ఆశాకర్ కర్ సబుజగ్ మేఫిరా । క్యామిలాతుజుకూఫా
శిగర్ దః మే ఆకేగిర్తా । ఆఖర్ కూమర్తా ॥ గురు ॥

చరణములు.

నిందాలోకుంకెతూకెంకర్తా । కర్తాసోభర్తా । నహింసో
ఆఫతు లేలేకెగిర్తా । తబ్ క్యాసూధర్ తా ॥ గురూ ॥ భా

గవతకృష్ణాగురు శేషహర్తా । నహి శేవాకర్తా । కేమ్‌దాస శంకర్ ఆరజుకర్తా । హెబాజాబేసుర్తా ॥ గురూ ॥

పద్యము.

నరమాత్రుండనిచూడరాదు పెలుచంనైచ్యోంచు గారామునం । కరకార్యంబులుజేయరాదు మదిలోగర్వింపగారాదుదు । మత్కరయుక్తింబరికింపరాదతని యాజ్ఞల్ మీరగారాదుమ । త్సరముంబట్టగరాదుసద్గురునిపై సచ్ఛిష్యుడై యుండినన్॥

పద్యము.

గురుదువిముఖుడైనగురిలేదుమునుబ్రహ్మ । వేదియగువశిష్ఠవిముఖుడగుచు।కరుణంజూడకున్నగాదెకౌశికుడుదా । బ్రహ్మఋషియుగామిప్రచురమగుట॥

భజన.

కృష్ణరాధా కృష్ణరాధా కృష్ణరాధా కృష్ణరాధా । శ్రీకృష్ణరాధా ॥

మనాపుండరీకవరదహరివిఠల్.

౩౦. శ్యామనరాగం - ఆదితాళం.

కీర్తన. దుర్జనవిషయం.

పల్లవి.

గురువునుధిక్కారించకూడాదె వోమనసా॥గురు॥

అనుపల్లవి.

పరిపూర్ణామాపుడతడే పాటించికనగాలేకా॥గురు॥

చ ర ణ ము లు.

గురుని పూజించాని నరూని వానరుడందూరు । సర
గూనదెలశి వేగా పరమూగోరావే మనసా ॥ గురు ॥
మును వాసిష్ఠూనుజూచి తన శక్తినంతాజూపి । కొనకే
మిగానికౌశికమునిసీతలపోయవేమనసా ॥ గురు ॥ భాగవ
తకృష్ణనిజగురూయోగీచరణములూగొలిచే । త్యాగాభో
గ్నశంకరదాసునేమరకేమనసా॥గురు॥

పద్యములు.

కోటివిధంబులజెప్పినచేటొాద।వెటితనదుపూర్వచేష్టలు
విడకా।చాటునతేటునద్వివిధము। గాటనమొనరించునత
నికతుకునెబోధా ॥

పద్యము.

ఎంతచదువుజదివి।యెన్నివిన్నగాని హీనుడవగుణం
బుమానలేదు । బొగ్గుపాలగడుగపోవునామలినంబు॥విశ్వ॥

ప ద్య ము.

మానవులకుకోకపశుశ్వానములకుతోక । పక్షిజాతు
లకీకెల్మానమునుయ్యగజేసెను । శ్వానముతానెత్తుకొ
న్న స్వామికికోదుచే॥

౩౧. రాగం - సావేరి - ఆదితాళము.

కీర్తన. దుర్జనవిషయం.

ప ల్ల వి.

ఏమికాలమహిమ - యీ - విపరీతముగనుగొనుమా ।

అనుపల్లవి.

మన్ననజేసితెమదమధికంబై కన్నులగానరుగదయీ లోకులు ॥ యేమి ॥

చరణములు.

పిలువనిదేవచ్చెదురాత్మలు ప్రేమవలెనేహెచ్చి । పలువలందరును పదిమందొకటై కిలకిలనవ్వుచు గేలిసేయుదురు ॥ యేమి ॥ మదిలోనొకభాటా । పైననువదిరేదొకమాటా । అధికనీచముగతనువుతోజేయుచు । ముదమునన రకము ముందరజూతురు ॥ యేమి ॥ సత్యమువినలేరూ । అసత్యముమొదటికెకనలేరూ । సత్యమసత్యము రెండుదెలియకను । నిత్యనాదములు నిలచిచేతురిది ॥ యేమి ॥

నేటునబహుప్రీతీ - వెనుకనెచాటుననొకరీతి । పాటలుబాడుచు పరమభక్తులనుకోటివిధములను చేటుగ జూతురు॥ యేమి॥ సమయముబడినపుడూ పడిపడి సాగిలిమ్రొక్కెదరూ । సమయముదీరినయమకింకరులనిక్రమముగ సాటుచుఘనులమటందురు ॥ యేమి ॥ చెప్పబోతె పాపం పీరికిమిట్టిపడునుకోపం । తప్పుడుగుణములు తమరేమరువకతిప్పలబెడుదురు తెలివిపరులనిది ॥ యేమి ॥ మంచివారిమాటా తెలిపెద మించబోకునోటా । వంచనజేసెటివారిభాటగనికొంచెములోపల దృంచకపెంచె॥ దరేమికాల॥ తమదేవోరవేషం యితరులతోననుటే ద్వేషం । పామరజనులకుబహుగాజెప్పుచు।భూమిలోమేమేపుణ్యులమందురు ॥యేమి॥ నిజముశల్యుగవారూ-తొందర పడిపలుకగబోరు

రూ । నిజములేక శ్రీనిజగురువాక్యము త్రిజగముదిరిగియు తెలియగలేరిది ॥ యేమి ॥ చెరుపుకాలమందూ దురాత్ములు చేసెదరివిముందూ । పరులమేలుగని పరితాపమునను పొరలిపొరలితుద మరణముజెందుదు ॥ రేమి ॥ భోగముడుగలేరూ శ్రీగురుభావము గనబోరూ । భాగవతుల కృష్ణనిజగురుపదములు। త్యాగముజేసితె ధన్యులమందురు॥ యేమి ॥ ఫీలుఖానశంకా రుడనె యీపగిదిబలికెనింకా । కీలుదెలియక నేమేలుగోరి తుదకాలునిదూతల పాలబడుదురిది ॥ యేమి ॥

దోహిరా హిందుస్తాన్.

సఖీకహేసంగ్‌సార్ మేవహీముక్తసేభేట్ । తీనచీజ్ పాఖెలగేదండీచండీపేట్ ॥

కర్‌హాలేనమాలాహాలే । ముఖ్‌సే భజేనరాం । అందర్‌సేలాగేరహేంబక్ నేసేక్యాకాం॥

౩౨. గజల్ - హిందుస్తానీ.

పరిపూర్ణబోధ.

మెరేచష్‌ముఖుల్‌గైతబ్ తలాక్ నజర్ మెనూర్ ఖుదాకేథా

కబనామనహి కబరూపనహి కబరంగనహి కబభంగనహి । దిఖ్‌లాయెజోకుచ్ నూర్ థా ... దాతబక్ భర్‌పూర్ థా ॥మెరె॥ సబ్‌రూపమెసబ్ రంగమే సబ్‌సంగమేసబ్ జెంగ్‌మే । కుల్ షాహమేవో వస్లథా । అపనాపరాయకభూనథా ॥మెరె॥ హిల్ నేకుబిల్ కుల్ హిరస్‌నహింకహెంనే కుగుంజాయష్‌నహి । దిల్ థాసోగుమ్‌సబ్‌హోగయీకు

దురత్ ఖుదాకెరహెగయీ ॥మెరె॥ అజిభాగవతకృష్ణప్ర భూకర్కేవలీమెక్ హొఆగయే । దిఖ్ లామెఅపనెగులా ముశంకరదాస్ కహెనేవాలెకో ॥మెరె॥

దోహెరా హిందుస్తాన్.

అష్టాదసా పురాణమేబ్యాస్ వచనదోసార్ । పుణ్యమూలవుపకార్ హైపాపమూల అపకార్ ॥

హీరాపడాబజార్ మేరహెఖాక్ లపటాయె । మూరఖ్ ఘసోచలేగయేచాతూర్ లియేవుఠాయే ॥

పంఢరికిప్రయాణం.

౩౭. హిందుస్తాని.

పల్లవి.

చలోభయి పంఢరిపురుజానా - విఠల్ నాధవు శేమిలనా॥

అనుపల్లవి.

అయిసావిఠల్ కభూనదేఖాయేక్ యీంటపరుఖడా-సాధుసంతుకీమేలాభరాహై - ఖానెకుదూద్ పేడా॥చలోభయిపంఢరి ॥

చరణములు.

చంద్రభాగకెగంగాతీరే । అతీహైపుకుమాయీ । అజిభావభక్తకేఇచ్ఛా - పూరణకరతీహైసుఖదాయి చలోభయి ॥పం॥ తాల్ తంబూరాఢోలకుబాజే । మృదంగ్ కీఛబ్ న్యారీ । సారీఆలంకర తీదర్శన - జోత్ బనీహైభారి చలోభయి ॥పం॥ మోరముకటమకరాకృతికుండల - గళతులశీకీమాలా । పీతాంబర్ సేకశీకాఛినీ - భక్తనకే ప్ర

తిపాల చలోభయి ॥పం॥ భాగవతా శ్రీకృష్ణరూపబన ఆయో - దర్శనదేనేకూ । భాగ్‌బడీకల్యాణరహీ - గజమందిరశేషధరావునికీ॥ చలోభయి ॥పం॥

మనాపుండరీకవరదహరివిఠేల్.

భజన.

విఠెవరిఉభాకఠెవరిహాత్ ।కాయవగాజేచా।పంఢరినాథ్॥

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజకీజై.

౩౮. హిందూస్థాని భజనవైరాగ్యపద్ధతి.

మనస్సుకుశిక్ష.

పల్లవి.

కెంగపులత్మేపడాదివానేకెంగపులత్మేపడా॥

అనుపల్లవి.

అరేగురూశేకోయినహీ । బడాదివానేకెంగపులత్మే॥

చరణములు.

ఖరేకేమూఫక్కర్లియ్యాతూకర్కర్ కెంపస్తాతాహై। మర్ణకాలకూకోయి భీయూకర్‌బచాతెనై కెంహస్తాహై॥ కెంగపు ॥ బాలక్‌పెయూకర్ చెందురోజుహో బాలక్‌పణ్‌న్మేఖోయా । అరే-బాద్‌జెహానీబుఢాపఆకర్। పూమర్ సారీఖోయా ॥ అరెమూకెంగపుల ॥ భాయిబిరాదర్‌కోయి నైయాతాఖాతేసబ్‌కోయిజాతేహైం । ఘెంఘీవకఖర్ లాయానైతోతమాందిణసబ్‌రోతే,హై ॥ కెంగపుల ॥ యార్‌దోస్తుమురీదాంసబ్ కోయిమత్లబ్ అప్నాచహాతే హై । కారె జురూరీతురేఖుపడాతో బహానాకర్ కేజాతే హై ॥ కెంగపు ॥ హాతిఘోడామ్యానాగీనాసబ్ పైసెకే

సాతీరే । జాతీపై సారహైనపాతీజూతీ సర్‌పర్‌ అతీరే ॥
కెంగవు ॥ బేటాచోటాపై దాహోకర్‌లూటాహైసోమా
_ల్తమాం । అరేతూఅయిసాకర్‌ తాకేంరే । కహేంతోల
డ్తాసా_ల్తమాం॥ కెంగవు ॥ ఝూటాజాకోయిహో తాహై
సోమీతామీతారహాతాహై । మితాఖాతై సఫ్‌రాహోక
ర్‌జమీంపర్‌గిర్‌లిడ్తాహై ॥ కెంగ ॥ బాల్‌బఛాకర్‌జతా
బనాకర్‌ధూనిలగాతాకచ్చాహై । వాలువుతాకర్‌ఝోలి
బాందకర్‌ఫీర్తావైయెక్‌లుచ్చాహై॥ కెంగ॥ హిందూహో
కర్‌మాలాజప్తావోభీహైదిల్మేఝూటా । ఫందిహైసబ్‌కో
యిదున్యామెపార్‌నహీహైయాతేబేటా ॥ కెంగ ॥ ఖురాన
పడ్కర్‌కల్మాపడ్కర్‌మూఫక్‌వుస్కేచల్తానై । ఖురానప
డ్కర్‌చల్తాహైసావుస్సహేబ్‌సేమిల్తానై ॥ కెంగ ॥ పీరో
పయంబర్‌సభీగయేయిస్‌దున్యాకెచెక్కర్మేసే । తేరామే
రాక్యావజూదుహైబచ్‌కర్‌ జానేచక్కర్‌సే ॥ కెంగ ॥ ఆ
జిస్‌ఘుర్మేకల్‌వుస్‌దర్మే దోనోబరాబర్‌గి స్తీకర్‌ । కాజిఖు
దాబన్‌కర్‌పూఛాతోజవాబ్‌ దేతాక్యాదేకర్‌ ॥ కెంగ॥
తక్దీరచ్ఛేసబ్‌దిన్‌మేరేకర్‌కెతూకెంఘుస్తాహై । జగ్‌మే
కోయిఅబ్‌తక్నబచానై తూకెంఖాలీఫస్‌తాహై ॥ కెంగ॥
జనమ్‌మరన్‌కీనద్దీబహితీహైతూగోతాఖావోనకో । జాన
తీరనేజల్దీజల్దీబహితీతూడుబ్‌జావోనకో ॥ కెంగ ॥ మూ
సానద్దీగీసానద్దీయిస్‌నద్దీసేబఢానహీ । బఢేబఢే అవుతా
రూంకూభీయిస్‌నద్దీకాఖబర్‌నహీ ॥ కెంగ ॥ దున్యామె
కుచ్‌ని హైకర్‌కర్‌రోజుబోలానహీంనహీ । బన్యాసేతూ

జ్యాదాకర్ కర్ పైసారక్ఖాకహీం కహీం ॥ కెంగ ॥ అవురత్
దౌలత్ పషంబరాబర్ దేఖాసోవో అచ్ఛాహై । అయిసా
కెంనై రక్ఖాతూదిల్ రోజుగోజు క్యాబచ్ఛాహై ॥ కెంగ ॥
హీరస్ తేరామర్ నై జాతాసర్ పర్ సోటాపోహాచేగా।హార
కతుకుచ్ నై ఫాశిలగాకర్ రూపహుబరాబర్ ఖీచేగా ॥కెంగ॥
సైంసోఅల్లాఃనై సోమైసుర్ జగ్ సారీయ్యోర్ఘూటారే । అయి
సాతూకెంకహాతానై హైజబాఁకుక్యాకుచ్ కాటారె॥ కెం॥
ఫూల్ ఫలూంకేమోసం హైఆతా ఝూడుఝూడు కేకదు
రోకదర్ । తూయిఁసానో మేహైందాఖల్ జాన్తాకెంనైక
(ద్రోకదర్ ॥కెం॥ కుఛ్ నై కుఛ్ నై హువ్వాఖరాబాఅయితు
ఝుకంబఖ్తిరే । బచఁకియ్యాసోనజర్ గయాకహీసుధార్
క్యాహైఆసక్తిరే ॥కెంగ॥ తఁన్మనధన్యామాలక్ బైఠా
నిగాఃబరాబర్ ఆగేరాఖు । వైహీనిభాలే గయాతోజానా
ఆగేరస్తానహీంమూరఖ్ ॥కెం॥ ధ్యాఁధరోగురుచరణకమ
ల్ పర్ పలక్ భగ్యేతూహోగాపార్ । యేరస్తాజోబల్తావే
గావైహీజాఁకాయార్ ఆరెతూ ॥కెంగ॥ మిల్లైవైజల్దీకర్ లె
వ్బాతేఁ(యేదిఁకాకుచ్ ఖబర్ నహీ। దల్లాలిబాతూఁ(
కూలేకర్ బైఠాకెంరేఖబర్ నహీ ॥కెంగ॥ ఝూటాదున్యా
కారంగ్లాయామాయామోటాగాటాహై । గురూజికెచ
రణాసత్తాసేకూఫర్ యిస్యాతూటాహై ॥కెంగ॥ హుకుం
గురూకాహువ్వాహైఅయిసాబోలేరేకర్ కర్ । జోకంసు
స్తాహైసోపాతాస్వాహైబు ముజకూక్యాఫీకర్ ॥కెంగ॥హా
ర్యాకేమత్కర్ సద్బశికవర్ పూజాకర్ జల్దీజల్దీ । భాగ్వతా

క్రిష్ణాగురుజీకేపాయపడోజల్దిజల్దీ ॥కెంగ॥ తూనేకీసేఫిక్ నే పర్ జోబోల్లాహైసానాస్ । హోనేకూకచ్ నైహైదేరబ్ హూతాననైనాసు । అరేతూ ॥కెంగ॥ శంకర్ దాసుబడా ప్యారీపాయాగురుజీకేసత్తా । మాయామోహీ క్యాకర్ సక్తీసబ్ కువుడాయాప్రాసత్తా ॥కెంగవు॥

దోహెరా-హిందుస్తాని.

ప్రాంచేప్రాంచేబరనకో । రోమరోమమహంకార్ । నభీకహేప్రభుభక్తబినాచారోబరనచమార్॥

౩౫. గజల్ - ఫారశీవహిందూస్తాని.

భక్తివిషయము.

సర్ యార్ ముష్కు కేక్యాదంపర్ రాఖారేఅబిక్యాసికర్ ॥ మక్ కూతోసబ్ తుముజానక్ ఖామహూత్యారో అబ్ క్యాసికర్ ॥ క్యాకహుంమైకిస్కేత్తైయమ్ఆపకా హై అగయే । దిల్ నేక్ సేకుల్ పాపామేహమ్ జాకేమైకోనికాలైహై ॥సర్॥ యేజహాదోనో మెసబ్ కోయిపేషేకర్నే చహాతే హై ॥ఖుబాసెసబ్ కుచ్ భూలకర్ ఖామోష హోకర్ జాతేహై ॥సర్॥ రాజజోగ్ కహాలాతహై । ప్రక్ భాగవతక్రిష్ణప్రభో । వుస్ పాక్ కామిల్ కేకదంబోసీసెశంకరదాస్ నే ॥సర్॥

దోహెరా.

మక్ హైసోతక్ పర్ సవారుహై । మన్కే గుక్ అనేక్ హై । జోమక్ పర్ సవారుహైసోలాఖమేఁ ఏక్ హై ॥ కబహుమనరంగ్ తురంగ్ చెడె । కబహూమనరంగమోజుద్ధక

రే । కబహూమనబైరాసాజులే । బక్కరూచెలే । తులసీదాస్ బిచార్ కరే । క్యాకహూంయిసక్‌షటీమన్యూ॥

౩౬. కీర్తన ఇందర్‌సభాధాటీమహిమ.

పల్లవి.

మర్ధూంకాహూమూరషాహూచనేతేరేబినానహీం। ముషాఢ్ కహైలూగురూకహైలూజుదాకభూనహీం॥

అనుపల్లవి.

వఝూరేహీంమురాద్‌యేహీ । ఖుదాతుఝేమిలాదియ్యా । బజావోహైజేజానహీ । జహాందోనూమెనాంకియ్యా॥ మర్ధూం॥ వలికిషక్‌గురూతుహీకదందిఖావ్రే॥ భలాజరాస్థలాష్టలాకహైతేముఝేహిదాస్ శంకరా ॥ మ ॥

భజన.

భాగవతకృష్ణమహరాజు - జైజై భాగవత కృష్ణ॥

దోహెరా.

చంచలనైక్‌ధినాలకీసబకీరాఖేక్రిల్ । యేక్ ఛోడ్ సత్రాకకరీవోరలియక్‌కేరీత్.

౩౭. హిందూస్థాని.

పల్లవి.

మెగులాముమెగులాముమెగులాముతేరా

అనుపల్లవి.

తూహైసాహెబుహైసాహెబుహైసాహెబ్ మేరా।

చరణములు.

ముఖాద్‌తూహీంఖుదాతుహీ । ముష్కిల్ కుషారనూంక

రో సర్కేరాఖద్మ్యాంపా తెరీధర్ దియ్యానజర్ కరో ॥ మైగు॥ గర్దిషోంకుతో డకర్ అబ్ సేకదర్ రఖోజెరా । దరుదో దిల్ యిజహార్ మెరా । ఫర్దహై దేఖోజరా ॥ మైగు ॥ ఆర్ జుహైఖదుమాత్రై తెరీ । అబ్ సునోజిమేరా। హర్ హమేషయిస్గులాంకక ర్తబ్ హైబాపిజీరా॥ మైగు ॥ ఫికార్ జికార్ తేరేకరూం । ముషాద్ మెరే ॥ కిషక్రభూ । శంకా ర్ యెహైకింకార్ తేరాసంకాట్ హరో మెరేప్రభూ॥ మైగు॥

భ జ న.

సబ్ ఖోడేతో ఖోడూంగాపర అపూ నాఖోడూ ॥ గురూజీ॥సబ్ ఖో॥

మనాపుండరీకవరగ.

శ్లో॥ క్వచిత్ భూమౌశయ్యా క్వచిదపిచపర్యంకశయనం । క్వచిచ్ఛాకాహారో । క్వచిదపిచశాల్యోదనరుచిః । క్వచిత్కంథాధారీక్వచిదపిచ పీతాంబరధరో । మనస్వీ కార్యార్థీ నగణయతిదుఃఖంనచసుఖం॥

౩౮. హిందుస్థాని - ఝంపం.

ప ల్ల వి.

మర్జీ అల్లాకీ । అల్లాకీ॥

అ ను ప ల్ల వి.

కర్ తబు హైసబ్ వుసీకా । మర్జీ అల్లాకీ॥

చ ర ణ ము లు.

కోయిదియ్యాఘోడా।కోయిప్రదావేషాల్ జోడా । కో

యికియ్యాదోస్తిగాధాకోయి।దిల్కీబాత్‌తోడా॥ మర్జీ॥ కోయిదిల్ హైదర్‌బారీ। ఫర్।కోయిదిల్‌థీ। దుఃఖ్‌సారీ। సబ్ దిల్‌హైఘర్దార। ఫిర్‌కోయిదిల్‌హైభర్‌పూరీ॥మర్జీ॥ కోయిదేవేబఖ్‌షిష్‌హజరా। కోయిడాలేగలేమెగజురా। కోయిఅకేదివ్యేముజురా। కోయిజోలేసబ్ దిల్‌గుజురా॥ మర్జీ ॥ కోయిదిల్‌సబ్ కోయిభూలా। ఫిర్‌కోయిదిల్‌ హైతామేలా। కోయిదిల్‌కర్తాదూలా ఫిర్‌కోయిదిల్‌ మిల్తాఝూలా॥ మర్జీ ॥ కోయిఖావేచుగలీ। కోయిదేవే పీఛేగాలీ। కోయికర్మగాట్‌ఖోలీ। కోయిదివ్యేగురుకీ। కీలి ॥ మర్జీ ॥ శ్రీకిషన్ గురూకిసవారీ। మజుమాహైదే ఖోభారీ। కరోనకోఅబ్ దేరీ। శంకరునేహైబల్ హారీ॥ మర్జీఅల్లాఃకీ ॥

మనాపుండరీకవరద.

భ జ న.

రామహరేకృష్ణహరే-తవనామవదానుసదానృహరే రామస్మరణాధన్యోపాయోనహిపశ్యామలభవతరణే॥

ప ద్య ము.

కరినేలిందియుళక్కిద్రౌపతికికోకల్ మెచ్చియిచ్చిందిద బ్బర॥ కాకాసురుణ్ణేగటాక్షించిందబద్ధంబహో । శర ణన్నన్ పగవానితమ్మునికిరాజ్యంబిచ్చుటల్‌కల్ల। యిస్త్రీరి నన్నేలిననిక్కమీకథలనంత్రాభావనారాయణా॥

భక్తాభిమానిశ్రీసద్గురుమహారాజ్కీజై ॥

౩౯. హిందూస్థాని.

మహిమ.

ముష్కిల్ కుపార్ కరాదె । మెరాముర్తుజాఅలి । ముష్కిల్ కుపార్ ॥

చ ర ణ ము లు.

లోకోనె చెందుదుష్మనీకర్కే ముఝుసతాతెహైం । తుకెంనహిబచాతముఝు । అయెమేరేనహాలాలీ ॥ ము ॥ తేరేగులాంపానజర్ నియ్యత్ బదీసెరక్తెహైం । పుఃంసా హేంబాంకుచఃకెదే । దిలోమెదాగ్ భూతేనహీం ॥ ము ॥ దేఖోఖుదాతుచ్కెఅడ్ నహీకహిహైపదాః చౌదాతబకు భరుపూర్ గావుర్ కర్కేదే దుష్మఃకూసజా ॥ ము ॥ యేఖాక్ సార్ పై దావాహువ్వాఖద్మతైరీకరనెలియ్యే । ఏఖోనజర్ పర్వదిఃగార్ తుహైమెరాబడాసదాఃర్ ॥ ము ॥ ముషఃదుమేరేకిషఃప్రభూనజర్ దియ్యాతుమ్కోముఝే । భూలోనకోదిల్మేరఖోం । యేనాంహైశంకర్ మేరా ॥ము॥

శ్లో ॥ పంకేపంకజముత్తుకేనకనకం । శుక్తౌతుముక్తాఫలం। కీటస్తూవరపట్టసూత్రవిలసత్ । కస్తూరికారామృగం । కాష్టైవంహ్యనేకమక్షికమధుంగావాంన్తిగోరోజనం । వుత్పత్తేనమహానుభావగుణేనంకింజన్మకింజాయతే॥

మనాపుండరీకవరదా-హరివిఠేల్.

౪౦. హిందూస్థాని.

ప ల్ల వి.

బేబనెబంగలామేమాలాలిమెహై ॥ బేబనె ॥

అ ను ప ల్ల వి.

మాలాలిమెహై । మాలాలిమె ॥ హైబేబ ॥

తేరెమేరెఖాతర్ యెహిదున్యా బనాయా । యిస్మెభీ ఆనేజానేమాలాలిమెహై ॥ బేబనె ॥ వలీమేరెపీర్ బనేకృష్ణగురూనే । శంకర్ ఆప్కేగులాముబనాహై ॥బేబనె ॥

మనాపుండరీకవరద-హరివిఠేల్.

శ్లో ॥ చంద్రేలాంఛనతా । హిమంహిమగురుం క్షారంజలంసాగరం । బధ్వాచందనపాదపాంశ్చఫణినా పష్టెష్వపి కంటకః (స్త్రీ)రత్నేసజెరాకుచేషుపతనంవిద్వత్సుదారిద్రతః । సర్వాంరత్నముపద్రవీణసహితః నిర్దోషమేకంయశః ॥

భ జ న.

గురుశిఖామణిసార్వభౌమా । భక్తకార్యకల్పద్రుమా ॥

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజ్కీజై.

౪౧. హిందుస్థాని గజల్ అనుభవం.

ప ల్ల వి.

క్యామజాముఝ్కోమిలాముఝ్షద్కేయాద్ కర్తేకర్తే॥క్యా॥

అ ను ప ల్ల వి.

హోగయాగులాంనెసార్ । పైరోపోధర్తేధర్తే ॥క్యామజాముఝ్కో॥ పానీపవన్ ఆతిష్ఖ్ఖాక్ మిల్కేబనాహై సోహిఫూల్ । హజారోహోముసాఫరాంఅతెహీరహెతేజాతే ॥క్యామజాముఝ్కో॥ క్యాకహూంమెహాయదా ఆఖో

సెబకాలెసౌదా । భర్ నిగాః దేఖామైనే । జీమెరాడర్ తే డర్తే ॥క్యామ॥ కిమత్ గురూబతాదియ్యాఆఖో మెహీ ము జ్యాముఝే । శంకర్ యే ఖూబ్ పాయామజా । ఖద్మ త్ తేరీకర్ తేకర్తే ॥క్యామజాముజ్యామిలా॥

మనాపుండరీకవరద.

బయిత్ ఫారశీ.

బాదఖుర్దత్ । ఫైఖామోష్ నిష స్తత్ సహేలస్తు । చుంబదౌలత్ బెరశీ । మస్తునగర్ది । మర్ దీ॥

౪౭. హిందుస్థాని - కీర్తన గజల్.

ముర్షదిక్ జోకోయిసిప్రు కరే సఫ్ హైబజా హై । జా హెంగ్ మెపీర్ హై । బాతిత్ మెఖుదా హై । మెనూర్ అ తాః నూర్ మెసబ్ మెభరా హై ॥ముర్ష॥ అవల్ వహీఆఖ ర్ వహీ జాహిర్ వహీ బాతిత్-అపనేకుసమఝ్ః కరలే।వహా సల్లుఅల్లా హై । వహా జెల్లుఅల్లా హై ॥ముర్ష॥ కామిల్ మెహీ కరనామెహీ దునియామె ఆనా హైమెహీ । అబ్ కిమత్ గురూ సెమిల్లే । శంకరుసెబాత్ కరలే ॥ముర్ష॥

మనాపుండరీకవరద.

౪౮. కీర్తన హిందుస్తాని.

పల్లవి.

మెబోలనామహారాజుగురూసే

అనుపల్లవి.

శేకునియ్యాతుసే । నిశ్చలదిల్ సే॥ మెబో॥

చ రి త ము లు.

భ్రమరకీటకెన్యాయసిధారో । తనమనధనయే । తీనసివారో । భాగవతాశ్రీకృష్ణగురూసె ॥ మెబో ॥ జననమరణకే జన్కుజెలావు । పల్ పల్ ముజుపాదిల్ కుభగావో । శంకరునేహైకింకర్ అపనా ॥ యేబొలనామహరాజు । ప్రభూసేయెబోలనామహరాజి॥

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభు మహరాజుకీజే

శ్లో॥ అవ్యాపారేషు వ్యాపారం । యోనరః కర్తుమిచ్ఛతి । సపపనాశమాప్నోతి । కీలోత్పాటీవవానరః ॥

శ్లో॥ శుష్కచర్మస్యసంతాపం । లోహందహతిపావకః। సాధుసజ్జన సంతాపం । కింహాశ్చర్యంకు లక్షయం॥

౪౪. హిందుస్తానీ - కీర్తన.

వైరాగ్యం.

కంథంగ్దాక రాతుక్యాబెలె జాత । జోదేతాఖుదావు స్త్రఖుమ కెంసైహైజాతా ॥కెంథం॥ కౌడీకెలాలుక్ నె మజాతా కెంజూతా। లాఖ్ కమాయిదఫేనేమెజాత ॥అబ్ కెం॥ సాజాకి ఖిలాయెక్ నలిజాతుపాయా । అక్లిఠక్ అకల్ తేకి। సంరధ్యానపాయా॥ కెం॥ పర్వదిగాక్ హైదీగర్ సెక్యాపర్వా జక్ జక్ జమీాను । సజక్ హైబెపర్వా॥ అబ్ కెం॥ అయికెహీరస్తేతు । కెంజాకెగిత్రా । యెమూనింను । పతింగ అగమేబాకమర్తా॥ అబ్ కెం॥ నలిమెరెగురు భాగవత కృష్ణప్రభునే । శంకరుయెహైదాస్ కింకరునిభానే॥ అబ్ కెంథం॥ మనాపుండరీకవరద.

భ జ న.

రాహిరుకుమాయిచంద్రభాగా । పుండారీకాపాండు రంగా॥ మెరహిరుకు॥

శ్లో॥ దూరస్థోపిసమీపస్థా। సమీపశ్చాతిదూరతః। చతురంగుళప్రమాణేన । కర్ణచక్షుసణదృశ్యతే॥

౭౫. హిందుస్తాని కీర్తన.

నవద్వారపురీ నరుకీబస్తీ । కోయిరోతాహైకోయి । హాస్తాహైరె॥ నవద్వార॥ యిస్‌బస్తీకాచాల్ హైన్యారా। దుఖ్ సన్తాసుఖ్ మహింగ్గాహై । చౌతరఫ్ హైచి కిడ్ దల్ దల్ । జోఆతా హైసోఫస్తాహై॥ గురుగోపాలకృపాకరు క్రిష్ణా । తుమ బినా । శాస్త్రీసుధరతునాహీ । శంకర్ గుణ కె జోక్ సునానత్ । సంకటదూర్ కరోజహామానో॥ నవ॥

మనాపుండరీకవరదా.

౭౬. అంబకీర్తన.

౧౬॥ సం॥ ప్రాయంలో చెప్పినది.

ప ల్ల వి.

అన్యారావమ్మా । యెదురుగావమ్మా । యేలాకో నంమ్మా తల్లిలేనంమ్మా॥

అ ను ప ల్ల వి.

రావమ్మ మాయమ్మలేవమ్మా వేగావె । యీావమ్మా అభయాము ఇష్టాశిద్ధులుగలుగా॥ రావమ్మా। యెదురూ రావమ్మా॥

చ ర ణ ము లు.

ఘల్ ఘల్లుమనుచూను గజ్జేలదురగాను । ముజ్జగము లగన్నముద్దుగుమ్మ లేచిరావమ్మా ॥ పంచాజేరినగానియిం చూకయినకృప। వుంచకుండితేనా । గతెంచువారెవ రమ్మ॥ రావమ్మఅభ ॥ నాతల్లియిందూకెనే । తొల్లిజన్మాన తిల్లేయికజన్మ । మోతల్లివలపంటి ॥రావం॥ కంచిలోప లసివేమించియున్నావాని। మంచివారలచేతగాంచీతిసివ హిమ ॥ రావంమ్మ ॥ సంచీతాభాగ్యామంచెంచీతిగాసిక । పంచానజేయాకవచ్చిబ్రోనవంమ్మ ॥ రావం ॥ శ్రీకృష్ణప్ర భురాయుశీసురూపముబూని । యీకృష్ణదాసూనీవేలూ కొమ్మనిచెప్పేరావమ్మ ॥ మనసాగోరినకల్పానెఱిగీ । బిరబి రవచ్చిమురయూచాకల్పానకరమందుంచుదుగాని॥రావం మ్మ ॥ ఫీఖ్లానాశంకార ప్రియశేవాకుడునిన్ను బిలచీశరణు జెందానసుడెంచున్నాడమ్మ ॥రావం॥

మనాపుండరీకవరద.

ప ద్య ము.

అమ్మలగన్నయమ్మముగురమ్మల మూలపు టమ్మచాల పెద్దమ్మసురారులమ్మకడుపారడివుచ్చినయమ్మ । నిన్నులోన మ్మినవేల్పుటమ్మల।మనంబులనుండెడియమ్మదుర్గమాయ మ్మ । కృపాబ్ధియీవుతమహత్వకవిత్వపటుత్వసంపదలూ ॥

౪౭, అంబకీర్తన.

౧లసం ॥ ప్రాయమందు దుర్జన విషయమై వ్యసన

ముగల్గి వారిని గురించి మహిషాసురమర్దనికి మనవి చేసినది.

పల్లవి.

మహిషాసురమర్దనీ । నమామిఓం మహనీయ్యాగు ణగామినీ ॥

అనుపల్లవి.

మహిషమస్తకనటనమోద । వినోదినీమహాశోధినీ । అమితదుర్గుణశిక్షశీలిని ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీ ॥మహి॥

చరణములు.

మృదుపాదగజగామినీ । మమ్మేలూట । కీదెవచ్చితి విరాణీ । ముదముతోనిదెశతమువందన । ములుసుజేశె దమధురవాణి । బెదరకనుపరదూషణులనీ। పదనుఖడ్గము చేతదృంచవె ॥ మహిషాసురమర్దని ॥రంక్షేం । మహి॥ శోధించుమోజననీ । ననువంచించా । జేయాబూనెదువా రిని । బాధపెట్టగదలచిపెదల । నాగడముజేయంగ వ చ్చిన । వాదభేదులబట్టివేగమెవాన్ని బ్రాంతుల జేయు రంక్షేం॥ మహిషాసుర॥ ౧ ॥

పరదూషణలుపాటగా । పాడుచునూదుర్మదముచే బల్సిటుగా । తిరిగికొండెములతుకజెప్పెడితిక్కమూర్ఖ జనాళినిప్పుడె । తరిగికండలుజేసికాకుల బిలచి బలిహార ణంబుశాయవే॥ మహిషాసుర ॥ ౨ ॥

కపటాభక్తినిగ్గకొని । సద్గురులందునెపమూలెంచ్నె టివారిని । చెపలబుద్ధినిబూనియితరుల చెంచలంబొనరిం

చిసాధుల । నపహాశించెటి వంచకులనతిత్వరలో యమ
పురికంపు-రం-క్షేం-మహీపాసురమ॥ ౩ ॥

పరమేలుగనియోర్వని । పాపాత్ములపడవేయువేభూమి
సి । కరముచేమరితముగ తాడనమొనరజేసియు । శిరము
ద్రెంచియు । పరగయమకింకరులకిచ్చియు నరకమునకం
పించు-రం-క్షేం-మహీపాసుర ॥ ౪ ॥

శ్రీభాగవతకృష్ణునాసి । చరణములాన । బిరబిరజేయుగా
పనీ । పరగనీగురుపదములానిక । మరువకనుయిదిమొద
లుజేసియు । పిలువగనే షీల్ఖానశంకరు నరశికరుణాతో
బ్రోవకున్నను॥ మహీపాసుర ॥ ౫ ॥

మనాపుండరీకవరద - విఠేల్.

౪౮. కీర్తన - భక్తి.

౧౩ - ప్రాయంలోచెప్పినది - దుర్జనులకు.

పల్లవి

రాధాకృష్ణులనమ్మినాను।నాదుబాధలన్నియుదొలగిపోను॥

అనుపల్లవి.

శ్రీశగురుమువిధిశివుడు గురుడీ మాధవుడే యనిమదినిన
మ్ముచు । క్రోధలోభామోహామదముల కూడియుండినన
సలవేడక॥ రా॥

చరణము.

దశరూపములుదాల్చినాడు । నిశాచరవీరులనువ్రుంచి
నాడూ । ఆశపాశములందు జిక్కని వాసుదేవుని భక్తుల
ను గని మోసమొందగజేసె దుర్జనవేషులను వధియిం

చలేడా ॥ రాధా ॥ శంఖచక్రముబట్టుకొందుకూ । దుష్ట నరులానందరి ద్రుంచేటందుకూ । వంకలంన్నియుభక్తజ నులవిహంకముగమదిలోనగూర్చిన । సంకరులశిక్షింపు టకు యీపంకజాక్షుడేచక్రమంపును ॥ రాధాకృ ॥ కొం దారు భూషించితేమీ-మరియు కొందారుదూషించితే మీ । ముందుగాదూషించువారలనందరిని యమలోక మంప్పక । వుందురాశ్రీకృష్ణనామము పొందుగాధరియిం చ్చిమించిన ॥ రాధాకృ ॥ భాగావతశ్రీకృష్ణరూపూ । దాల్చిబాగూజేశెనుమమ్ముకాపూ । యీఘునునిపదపద్మ ములుమదిలోన । దలచుచుయెల్లకాలము । జాగుశాయ కజననమరణము జాడలకు నేబోవెరచుచు ॥ రాధాకృ ॥ పిల్లానాశంకాపుడుదురూ । వీరిప్రియభక్తుడనిచాలవిం దూరూ ॥ కీలుచక్రగదెలియలేకనుపాలుమాలికలోనజ క్కియు । కాలమంతయువ్యర్థపుచ్చేజోలిగలమానవుల విడచీ ॥ రాధాకృష్ణుని నమ్మినా॥

మనాపుండరీకవరద.

భజన.

మారుతిరాయాబలభీమా భజనాలాగెబహుప్రేమా॥

౪౯. అంజనేయుల స్తుతి కీర్తన.

౧౬-సం ॥ ప్రాయములోజెప్పినది.

పల్లవి.

అంజనేయా మమ్ముగనుమీ । దుఃఖపుంజములబట్టి గరజింమ్మీ ॥

అ ను ప ల్ల వి.

పంజరంబునచిక్కుబడియున్నకీరంబు చందమాయను నన్నుసత్యముగగాపాడు ॥ మాంజనేయా॥

చ ర ణ ము లు.

గోలకొండకుప్రాగ్దిశందూ । మలకుపేట నేదొకపల్లె వుందూ । ఆపల్లెకనుకరింబున వుత్తరపుదిశను । కాపురముగానుండిపాపులనుమదించే ॥ ఆంజనేయా ॥ అతిపరాక్రమశాలినీకూ । సమముప్రతిలేరనుచు దెలుసునాకు । మతిహీనమునచాల వెతలొందితిదివరకు । గతినీవేయనిసేదుబటిమాలవచ్చితిని ॥ ఆంజ ॥ కపటవేషముమాటగాదూ । నీదుకృపలేకపోతె యెటుబోదూ । ఉపమించికనుశింక వున్నదున్నట్లంటి । నెపమెంచకయ్యా నేనపచారుడనెసత్య ॥మాంజనేయా యిందుగనుమీ ॥ శ్రీరాఘుపాదంబులానాసీవు। చేయకుండేనుతప్పీనా। మంత్రతంత్రంబులనుమాయభూతంబులను । యంత్రంబులొదించిద్వంచివేయుమువేగ ॥ ఆంజనేయా మమ్ము గనుమీ ॥ భాగవతశ్రీకృష్ణమూర్తి నన్ను బిలచిచెప్పెనునీదుకీర్తి। శ్రీరామకార్యంబుశీఘ్రముగగావించినావు । మమ్మేలుటకునీవేదక్షుడవయ్యా ॥ అంజనేయా ॥ పీల్ఖానశంకరుండనెడీ । దానుశిటువచ్చేకరూణతోగనుడీ । యేకార్యమునుబక్షనీకెచెప్పెనువీడు । ఆకార్యములనన్ని అరక్షణంబున జేయు । మాంజనేయామమ్ముగనుమీ॥

రాజారామచంద్ర మహారాజుకీజై.

౫౦. కీర్తన. వేదాన్తం తింసంప్రాయంలో చెప్పినది.

మో X ము.

పల్లవి.

యేమిచిత్రామమ్మా చూడగా । శ్రీసద్గురుమహిమా
యంతచిత్రామమ్మా చూడగా ॥

అనుపల్లవి.

యేమిచిత్రామమ్మాచూడా । కోమలీయిటురమ్మనిబిల
చి । నేమమూాదప్పాకమంచీ । నితితో విహారించు మని
యే ॥ యేమిచిత్రా ॥

చరణములు.

భామరోదీక్షాలుమూాడు । బాగుగాజేశిచూపించ్చి ।
శేమరోయిూ । పంచాముద్రాలేమరక శోధించుమనియే
॥ యేమిచిత్రా ॥ మరియుచుచరణతీర్థ । మరమరాసె
యాకనిచ్చి । కరుణాతో త్రివిధప్రసాద । మహదనీయ
దించేనమ్మా ॥ యేమి ॥ నయనయూగామధ్యాబిలము ।
నంకుజొచ్చివిమలామైన । బయలులోబయలూను జూసి
బ్రహ్మహామశ్శనిపలికించే ॥ మి ॥ చూపుపవనమొక
టీజేశి । వోద్యమూనాదములోగలశీ।అపరానిసుఖములో
బ్రంహ్మా । నందమునొంద్దూమనియే ॥ యేమి ॥ యెటుక
తోటిపరమూజూపి । మరుగుదెల్పికరమూబట్టి । తిర
ముగా-విమరియుచుండి । యెటుకనుత్వరగావిడుమనియే ।
యేమి॥ భాగవత శ్రీకృష్ణాగురుడూ । భయముదీర్చీ-యే
లుకొంటె । త్యాగభోగా యోగామూలు । తెలిశి లరి

యుంచితినేకొంవస్సా ॥ యేమి ॥ మేలుమేలనిజనులూ బొగడా । పీలుఖానాశంకారూడు । కీలుదొరికినమాత్రము ననే చాలుచాలనిభ్రమలూవదిలే ॥ యేమి ॥

మనాపుండరీకవరద.

శ్రీనరసింహమూర్తికి-చెంచుస్త్రీకిఅయినసంవాదం.

౧౫.-సం॥ ప్రాయంలోచెప్పినది-నాయకీనాయకాభావం॥

సంవాదం.

౫౧. కీర్తన.

నృశింహ్మమూర్తిమాట.

రావేవో-చెంచుపడుచాలేవే।నాచెంతకు- లేచిఘరావే।వంచనజేయకననుగావే।సంచితభాగ్యంబనుకోవే॥ వో చెంచుపడుచా॥

చెంచుస్త్రీమాట.

రానూ-పో-గదరాప్రాణముతోనూ । నీవెర్రిమాటలికమానూ । లేకున్ననువధజేశేనూ । భయము లేకనన్నభయమివ్వమని జయముతో వస్తివిలయముజేశెదను ॥ రానూ ॥నృ।కంటె।నీకన్నులసొగసుదంటి । వహావ్వారే పగడపువంటి । నీమోవియానసీయమంటీ । కంటికింపయిన కాంతవుగనుకనెదంటజేరితిని వెంటనేకూడెద ॥ రావే। చం॥ యేకా-నావంటివారలికతేరా।అవుకారానీవగలేరా । పోపోరాయిటురాకూర । కాపురమునబల్ తీవరపడెదవు । యీవనభూమిలోదేవరసాక్షిగ । రానూపోగద

రా ॥నృ॥ యేనూ-బ్రంహ్మేంద్రాదులగంన్నానూ। యీన
రహరిరూపముతోనూ। ప్రహ్లాదులనుగాచినానూ। జ
ననమాతునేకనకకశ్యపుని । ఘనమనియెంచక క్షణము
లోద్రుంచితిరావే ॥వోచెం॥చం॥ వారీ-నీప్రజ్ఞలునేవినరోరీ
నావొద్దికిరాబోకోరీ। పోగదరావోదాసారీ। చిత్తస్వాతి
వర్షపుపగిదిగనే। తత్తరపడకను ముత్తివేసెదనూ ॥
రానూపో ॥నృ॥ కొంమ్మా బంగారుబొదిగినబొంమ్మా।ముం
మ్మాటికిదలుచూకొంమ్మా ॥ యికబొమ్యెద లెకుండలెం
మ్మా ॥ పోరిసమరమున జేరిమీవారిని కావరమణచియుంపే
రుగొనెదనిక । రావే॥ వోచెం ॥చం॥ వోయీ-యిట్లాడక
కుదగదోయీ। ఛీబుద్ధిగాదుపోవోయీ। నాకొంగు బ
రాకోయీ ॥ తరముగాదనక కరముబట్టుటకు యిరవుజే
సుకొనిబిరబిరవచ్చెవు॥ రానుపోగదరా ॥నృ॥ యేమే।మన
యిద్దరమూగూడేమే। గరుడాచలముకుబొయ్యేమే । అ
తిసౌఖ్యమునూపొందేమే ॥ లేమరోనీవిక నేమముతోడ ।
కుమారునిగనియెదవేమని తెల్పుదు॥రావేవోచెంచు॥చం॥
కాదూ - యిది శేసీపోనీవాదూ। మగవారినినంమ్మగరా
దూ। సత్యంబికగోశిన లేదూ ॥ చూడుడిమాజనకుడువి
నితేనిక నేడు।సమరమిటువోడక చేసును॥రానుపోగద ॥నృ॥
యేమీ - మీవారలో స్త్రైధయమేమీ। దయలేకనెవుం
డీనేమీ । మామామగారుగారేమీ। కాననముననిం
న్నేమనంమనికపూనివివాహముతానెయొనచునను। రావే
వోచెంచు॥చం॥వాహూకత్తింపుచూపుగలవారూ।సంతోష

ముబాం దేవారూ । మంమ్మేలినమాధారవారూ ॥ శ్రీమ ద్భాగవతా కృష్ణాఖ్యస్వామి వారువినియే మననెదరో ॥ రానూపోగదరా॥నృ॥వారూ-మాయందుకరుణగలవారూ। సత్యంబేయమనువారూ । నీసంశయమేపోగోరూ । పంకజనాభుడభద్రాద్రీశుడ । శంకరమంత్రినిచక్కగబ్రోచెద ॥ రావేవ్రూచెం ॥

హరిదాసులు కోరినందుననున్న శ్రీపాండురంగమూర్తిస్వప్నమందు విజయంచేసి ఆజ్ఞయిచ్చినందున చెప్పబడినది.

౫౨. రాగము కీర్తన,

పల్లవి.

అక్షయపాత్రకు వచ్చినాము మమ్మాదరించరమ్మా । మోక్షమిచ్చుమాకృష్ణదేశికుడు మ్రొక్కివేడరమ్మా॥

అనుపల్లవి.

మాతులుముక్కులు విరువక మాకికముష్టి వెయ్యరమ్మాదాతలనిమీ । యంత్తుగనుటకై దైవమంపెనమ్మా॥

చరణములు

హరిగురుధ్యానము ఆత్మలోజేశేటి । హరిదాసుల మమ్మా । పరమగయాళిత్వముతో వేశితే। పిడికెడె చాలమ్మా ॥ అక్షయ ॥ పంఢరినాథుడుపంపినందుకై । పనిజడ్డాస్తిమమ్మా । ఉండిలేదనుచు ఖండితమాడితే । [illegible]డవుశిరులమ్మా ॥ అక్షయ ॥ అప్పులవారము కాము అల్లుండ్లము । హరిదాసులమమ్మా। ఆడబిడ్డలతో ఆవుల

తోసరియైన వారమమ్మా ॥ అక్ష ॥ యెనుబదినాలుగు లక్షయోనులయందు । బుట్టితిమమ్మా। కనికానకను చేసియు దోషములాడిగట్టుకొంటిమమ్మా ॥ అక్షయ ॥ పాచిపనులలోబడిచెడిపోతిమి। భంగమిదేనమ్మా ॥ దాచి దాచి ధనమెంత్తగూర్చినను ధరపాలోనమ్మా ॥ బలిదానమునిచ్చెను మూడడుగులు । వినలేదటవమ్మా ॥ యిలయందునయశమొందిరి శ్రీహరి కరుణచేతనమ్మా ॥ అక్షయ ॥ రఘువంశంబున జనియించిన రఘురాజవీరుడమ్మా । రాజ్యమిచ్చితనరమణినిచ్చెనట । రంవ్యాదానమమ్మా ॥ అక్షయ ॥ వెన్నుబొక్కగానలశిదధీచుని । వేడెయింద్రుడమ్మా ॥ తిన్నగనతడతితీవ్రవృతుండై । వెన్నుదీచ్చెనమ్మా ॥ అక్ష ॥ పూర్ణదానమును కర్ణుడిచ్చె । తనుజేర్చివారికమ్మా । పూర్ణులందరును పొగుడుకొంగ్రమనముచ్చిలోవినమమ్మా ॥ అక్ష ॥ చారెడటుకులకు చేరి । కుచేలునిచింతదీర్చెనమ్మా । వారిచరణసేవకులదాసులమె । వస్తిమినిజమమ్మా ॥ అక్ష ॥ యీసమయమునమీయింటికేవస్తిమి । మోసపోకుమమ్మా । వ్యాసటపడిమాదోషమెంచకసు । భాషలాడరమ్మా ॥ అక్ష ॥ దాతలుతనువుధనమర్పింత్తురు । ఖ్యాతిపొందుదురమ్మా। ఖ్యాతలైనమనుజాధములందరు । కూతలిడుదురమ్మా ॥ అక్ష ॥ పూర్వమెవరికిని । పెట్టనిదోషమెకట్టితెచ్చెనమ్మా। పుర్విలోమీకిపుడున్నధనంబులో । పెర్చియివ్వరమ్మా॥ నరజన్మముదొరుకుటదుర్లభమిదె । నమ్మివేడరమ్మా।

గురుచరణామృతపానములేకను । దొరుకవుసిరులంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ చూచివోరువలేరుసుందరిమణులను । పాచివెధనలంమ్మా । ఆచరనీచపు మాటలాడుదురుప । ఛీఛీయనరంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ భిక్షాకాంచేహానివస్తిమిగృహాముకు బీదవారమంమ్మా । లక్షలవరకే మిచ్చిననైనను । లక్ష్మినిలగదంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ యింత్రంతనుమాకిచ్చ్యమును చుమే । మడుగజాలమంమ్మా । యెంత్తయిస్తిమీకంతే పుణ్యాము । వెంటవచ్చునంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ యేమిచ్చిన పదియంతలెక్కువగ । యీశుడొసగునంమ్మా । పామర బుద్ధితోనివ్వకున్నమరి । పుట్టకుబుట్టుంమ్మా ॥ అక్ష ॥ రేపుమాపురా । రంమ్మనిచెప్పితెరాము తెలియ రంమ్మా । యీహస్తములమీ । రేమిచ్చినగొనితివించెదమంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ యిస్తెతక్కువగాదు । యింమ్మసివచ్చునుయిదిని శ్చయమంమ్మా । వాస్తవమిదెకదచెలమనీనుమరి । ప్రాస్తె ప్రాపనంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ ముక్తిబొకియిది ముకికితొలుగివ । సుగాలమొసగరంమ్మా । కొట్టకొనకుబండెమకట్టిల లొ । పెట్టికాల్చురంమా ॥ అక్షయ ॥ చాటునచేటునతి ష్టికయిపుడెసాగనంప్పరంమ్మా । చాటునదిట్టియు కోటులిచ్చినను । చేరదుకీర్తంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ భాగవతుల శ్రీకృష్ణదేశికప్రభునుగొలుతుమంమ్మా । బాగులేక సుసురతిక్రమటకై । జననమొందిరంమ్మా ॥ అక్షయ ॥ సేలు ఘానవెంకటసనెదాసుడు । ఘనకొచ్చునంమ్మా । బాలుని వలెగనిప్రేమచేశిగురు । భక్తినలుపరంమ్మా ॥ అక్షయ ॥

స్వప్నంలోఆజ్ఞయయినప్రకారంచెప్పినది.

౫౩. కీర్తన.

ప ల్ల వి.

హరిదాసూలమంమ్మామేమూ । గురుచరణాములేసం
మ్మినామూ ॥ హరి ॥

అ ను ప ల్ల వి.

తల్లులారాతంఁడ్రూలారా । యిల్లువెడలి యిటువచ్చి
నామూ ॥ హరిదాసూ ॥

చ ర ణ ము లు

అమ్మలారా అయ్యాలారా । రంమ్మని ముష్టిపెట్టండీ॥
హరిదాసూల ॥ భిక్షాకోరకవెళ్లినామూ । వెయిలులక్షా
లిస్తేవద్దనామూ ॥ హరి ॥ అన్నలారాఅక్కలార । మ
న్ననాతో । మంమ్మూలంపంఢ్డీ ॥ హరిదాసూ ॥ దేవ్రాజే
మయినాయిచ్చుంటే । భక్తిభావానజేసియివ్వాండ్డీ ॥హరి॥
బలవంతాముగతేతెంమ్మనమూ । భక్తిబలవంత్యామైతే
వద్దనమూ ॥ హరి ॥ దాతాలనేకూలవింద్దూ । వారిధై
ర్యశౌర్యములాకేమందూ ॥ హరి ॥ కన్నూఁడిచ్చిన దాన
మంత్రా । బాగమూకోంగా వినమే పెద్దాలంత్రా ॥ హరి ॥
బలిచక్రావర్తియేమిచ్చే । మూ డడుగూలలో మోక్ష
మిచ్చే ॥ హరిదాసూ ॥ చక్రావర్తిశరీరాముగోశి । యి
చ్చెదాతాతనను తానేరోశి ॥ హరి ॥ పిడికెడటుకులు కృ
ష్ణూడంమ్మా । తినగానెచేరెనుపదవ్రూలంమ్మా ॥ హరి ॥
దాతాదానముభార్యనిచ్చే । వానిదశకూదైవము తాను

మెచ్చే ॥ హరి ॥ దానామతనికిరాజ్యామిచ్చే। తానుపూ
జ్యాడై । శేవించాజొచ్చే॥ హరి ॥ మింమ్మాకృతాథూ౯
లజేయా । ధనమూలింమ్మానివేడేదమయ్యా ॥ హరిదా॥
భగవత్కైంకర్యములకొరకు । మిమ్ము అడుగూటమే ।
యిందుకొరకూ ॥ హరి ॥ మీకుజయములివ్వాగొరి । బ
య్యబూదేరీతిమంమ్మానవారీ ॥ హరి ॥ యీసమయముద
ప్పితేనూ । మోసమందూట నిశ్చాయమేనూ ॥ హరి ॥
సర్కారంప్పితెనూరాలేదూ । యిది సర్కారుదండూగ
గాదూ ॥ హరి ॥ అప్ప్వాలవారాముకామూ । యిప్పుడి
స్తేనేకానికాదనమూ ॥ హరి ॥ అల్లుండ్లాడబిడ్డలాము ।
కాముఅలిగిపొయ్యేవారాము ॥ హరి ॥ దయజేసి పెడితే
తినేమూ । లేకభయమూజూపితెమళ్లీరామూ॥ హరిదా॥
తిట్టిదీవించినాను మెచ్చేమూ । కొట్టికోపగించిన మింమ్మే
మనమూ ॥హరి॥ చాటునేటునగొణిగితేను । వక్కపూట
గల్గదుబాగవీను ॥హరి॥ తిండీకిలేకరాలేదు । వుండిలేదం
టే యికముందురాదూ ॥హరి॥ యిన్నాంత గావాలె నన
మూ । మీరతెంత్తాయిచ్చిన మింమ్మేమనమూ ॥ హరి ॥
యిస్తేతక్కువ గాదుమీకూ । దైవమిచ్చ్యానుదయద
ప్పబోకూ ॥ హరి॥ పండారినాథూడుమంమ్మూ । పిలిచీపం
పితే అడుగావచ్చినము ॥ హరి ॥ భిక్షాముతోస్తెవెయ్యం
డీ । లేకుంటే । మాకులేదనండీ ॥హరి॥ అతిథిఅభ్యాగతు
లజూడూవారి । చరణపూజలుజేశివేడూ ॥ హరి ॥ యీ
యేటికంటేవచ్చేదీ । మీకుధనధాన్యకనకమబ్బేది॥హరి॥

మాదీవెనలుబాగాగానుడీ । యింకాభోగభాగ్యములందు కొనుడీ ॥హరి॥ రేపురమ్మంటేరాలేమూ । యిప్పుడేమిచ్చినాదీవించేమూ ॥హరి॥ శ్రీభాగవతాకృష్ణుమదిలో । తలచిసేవించివెళ్లితిమిలలో ॥హరి॥ ఫీలుఖానా శంకరదాసూడమ్మా । దాసాదాసూలకును దాసూడమ్మా ॥ హరిదాసూలమమ్మా॥

మనాపుండరీకవరద- హరివిఠల్.

౫౮. మేలుకొల్పులు.

వేదాంత్తం.

కటకటా మోసమాయనూ॥ మోసమాయనుజీవచూడగ మోహపాశములధికమాయెను । గాశిజెందగజేశెనిగతి । కర్మమేమందుర్ ॥కట॥ కల్పశతములకన్నమిక్కిలి। కాలమాయనుతిరిగిచూడర । అల్పసుఖమనెకలలోమురయుచు । అడుచున్నావూ ॥ జీవామేలుకొనవే॥ కోటిజన్మములెత్తియునుశతకోటి దుఃఖములనుభవించిన । నాటిమాటలుపలుచుకొంటివె । నాటునీమదికి ॥ జీవా॥ యిరువైయొక వెయ్యారునూరులు । జరుగువాంసలు తరుగునాయువు । హరిహరాదులువచ్చినిలిపిన । ఆగదీతనువూ॥ జీవా॥ లేనిపోనిదుఃఖజాలము । లోనబడిచెడిపోవుటెందుకు । మానమవమానంబులనినీమమతలిడలేవూ ॥ జీవా॥ నిజగురుండనుసూర్యుడిప్పుడు నిజముగానుదయించె చూడుము । త్రిజగములలోవారు మేల్కనితెలివిగన్నారూ॥ జీవా॥ బట్టబయలుముగురుడుజూపిన వట్టులేకను ఘుట్టితన

మున । పట్టువీడక గుట్టుమరువక । దిట్టమైపోవే ॥ జీవా॥ మాయలను వైమాయతానై । మాయపనులను జేయుచునుమరి । మాయతనమర్మంబుగనగనే । మాయమైపోవు ॥ జీవా ॥ ద్వాదశీషోడశులనే జలధారకనంము లందుసోకిన । బాధలన్నియు వాలగినీవిక భ్రాంతులో దిలేవు ॥జీవా॥ భాగవతశ్రీకృష్ణదేశికప్రభువరుండిటురానెవచ్చెను । వేగగనితనమనధనంబులు । వీడిశరణనవే॥ జీవా॥ ఫీలుఖానాశంకరుండని । పిలచిప్రభువరుడేలినాడట । మూలమూలేనట్టిమెరుకను ।ముంచివేశిరటా॥జీవా మేలుకొనవే॥

౫౫. రెండవమేలుకొలుపు.

పల్లవి:

జీవా మేలుకోనాతంద్రిమేలుకో

అనుపల్లవి.

మేలుకోనాతంద్రి - కీలుదెలసిగురుపాలబడితెజాలు-మేలుకో ॥జీవా॥

చరణములు.

ముద్రిముఖలవంటితిద్రిదేహమునమ్మి । చిద్రుబుస్సెందుకుమేలుకో ॥జీవా॥ కాతపూతలేనియీాత । చెట్లక్రిందకోతిగూర్చున్నాదిమేలుకో ॥ జీవా ॥ ఘటమునందునీపుదిటముబూనిచూడు । కుటిలాముడిగివేగమేలుకో ॥ జీవా ॥ గుండుమీాదరెండుగండ్లుచక్కగజూచి । గండిలోపలదూరిమేలుకో ॥జీవా॥ మనసుచూపుఘాలి । నిమి

షాముంచి చూడు । సంశయమెందుకు మేలుకో ॥ జీవా॥ ముక్కుమీదినుంచి ధృక్కునిలిపిచూడు । చక్కానిచక్కాలు మేలుకో ॥జీవా ॥ ముక్కుమీదవక్కనక్కవున్నది బాగ । నిక్కచూతువుగాని మేలుకో ॥జీవా॥ కాళ్లునోళ్లు లేని । కోళ్లాగుంపులుగూశె వ్యాళ్లాజూతువుగాని మేలుకో ॥జీవా॥ రూపులేనిపంది రేపుమాపునువచ్చి । రాపాడుచున్నాది మేలుకో ॥జీవా॥ నోరులేనివాడుపూరా వేదము జదివె । కారాణమును తెలియ మేలుకో ॥జీవా॥ కోటిసూర్యులకన్నా దీటుగా వెలిగేటి । మేటినిజూడగ మేలుకో ॥జీవా॥ పాపాలలో శుద్ధస్ఫటికసన్నిభమైన । ఆపోజ్యోతిని జూచి మేలుకో ॥జీవా॥ అందమైన పెద్దలందరర్థము జేశి । ఆనందమొందేరు మేలుకో ॥జీవా॥ శ్రీభాగవతకృష్ణదేశికేంద్రునిపాద। శేవాజేతువుగాని మేలుకో ॥జీవా॥ ఖీలుఖానశంకరప్రియదాసుని । కీలుదెలిశినాడు మేలుకో ॥

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజకీజై.

భజన.

భాగవతకృష్ణమహారాజుజై జై-భాగవతకృష్ణ.

మనాపుండరీకవరద-హరివిఠేల్.

రాజారామచంద్రమహారాజ్కీజై.

నమఃపార్వతీపతేహరహరమహాదేవ.

మంగళహారతులు-వేదాంతం.

౫౬. రా-సం॥ ప్రాయంలో చెప్పినది.

పల్లవి.

అంగానలార మంగళమనారె । గురురాజమహాళికి ।
పొంగూచుపరిమళ గంధముబుయ్యారే ॥

అనుపల్లవి.

రంగుమీరయీాదమణులందరును । శృంగారముతోను
రంగలోచనుని । అంగానలార ॥మంగ॥

చరణములు.

పంచప్రాణములేపళ్లెరముగాను-గా । వించివెంటనె-
పంచేంద్రియములే జ్యోతులుగాను ॥ పంచవిషయములు
మంచివత్తులుగయెంచి ముంచిపావకునంటించియు ॥అం॥
మనోబుద్ధిచిత్తహాంకారములూ । యీానాలుగుమదిలో।
ఘనపుష్పతతులేబాగావినుమూ ॥ వినయముదప్పక వేడుక
తోడుత ఘనులపాదములఘట్టిగనుంచుడి॥ అం॥ కామా
క్రోధాములోభ మోహా । మదమత్సర్యములీ। య్యారుగు
రు । తస్కారనమూహా । మేమనందునికనామనవిటువిను।
నీమముదప్పక నిష్ఠతోద్ధృంచుడి॥అంగ॥మూడీమణములుగు
ణములుమూాడు । అతివేగమెగడచి । మూడుప్రారబ్ధము
లనుమరిమూాడు । మూడిటితోడుతమూాడునెరింగియు ।
మూాడుబట్టిపదమూాడునువిడిచిక ॥అం॥ పదిరెండుపదహా
రుమంత్రములు । తిరిగీపదిహేనువీధులు । పదియంత్రా
లతితంత్రములు । పదములసద్గురు నిజగురువనుచును । ప
దిలముగనుమా।భ్రాంతిదీర్చుమాని ॥అం॥ మెరుకమరుపు

లకుదారకనట్టి । పరిపూర్ణముననెరిగి । చిరచీరమొకటను తరిమిపాట్టి । సరగునన్నిజగురు చరణయుగములకు హారతిం మొనర్పియుస్థిరముగనుండుడి॥అం॥తప్పకవినుడినామాటల నూ।వింటిరేమేతామన ।అప్పా(బంప్పమెపరమాగురుడా। తిప్పలబెట్టక వప్పగమనలా । తప్పులనన్నిటి (త్రిప్పివేసు నిక॥అం॥అరమారలికమన కేలనమ్మా।మనమందరమిపుడీ। పరశురామాలసీతారామా । పరమగురువులను భక్తితో గొలచిన మఱియుచుశిరులను సరగుననిచ్చును ॥ అం ॥ భాగవతకృష్ణాస్వగురురాయా।మీపదకమలములనుబా । గూగహృదయమునందెడబాయా । జాలనుయిదేనాకీలు మేలుగను । హారతిగానిమమ్మేలుమి కరుణచె ॥అం॥ వక చేతచిరుతలజోడునుబట్టి । ఫీక్షానశంకరు డొక చేతవీణ నుచేపట్టి । తకథేయ్యానినాట్యము శేయగగని । పకలేప్పి తములుసమకూర్చినప్రభు ॥ కంగనలార॥

మనాపుండరీకవరద.

౫౭. మంగళహారతి-గురుత్రయముకు.

రామకృష్ణాశంకరానీ। రాజనమిదుగోవారిధరా। కామితఫలదాయక । సోమశేఖరాయుపరంధామసార్వభౌమ శంభో ॥ రామ ॥ పొందుగానంతాకల్యాణగుణ।నందిత పూర్ణస్వభావుడవై । యిందిరామణిమందిరా । నంద నందనాగోవిందముదరోద్ధరాముకుంద ॥ రామ॥ భాగవతశ్రీకృష్ణరాజా । యోగివరునిహృదయేశుడవై । అగ

మాసంచారుడవై । బాగూగాఫీల్ఖానశంకరు భావామున నూనిల్పదియుండే ॥రామకృ॥

మనాపుండరీకవరద.

౫౮, కీర్తన

జై దేవజై దేవజై సద్గురునాధా ॥ ప్రభుసద్గురునాధా। నీరాజనమిదెగైకొనునిజతత్వబోధా ॥జై దేవ ॥ త్రిపుటి ద్విపుటులబట్టితెగకోశివేశీ। తెగకోశివేశీ । ఉపమాచే కపటమునుఉరిఅట్టివేశి । చపలత్వబుద్ధూలఖండించివేశీ ఖండించివేశీ । కృపరాగోరుచుభక్తికొనసాగజేశీ॥జై దే॥ పదిరెండుపదహారుపదిహైదునేచిఁ । పదిహైదుసేర్చి । వి ధివిధానములాతోవివరముగాదీర్చి । సదమలసద్గురుబోధ చెవులందుజేర్చి । నీచెవులందుజేర్చి। కథయీసంసారముక లకూబాగోర్చి ॥ జై దేవ ॥ మురికీదేహముఆశమొదలతె గవేశి । మొదలతెగవేశీ। మెరుశాబ్రంహ్మాండాదు లేక ముగాశేశీ । మరుపూతన్మాత్రలనుమరిగెంటివేశీ । మరిగెం టివేశీ । పరిపూర్ణమైయున్న బయులట్టిమేశీ ॥ జై దే॥ మెరుకాలతత్వదూలెమెంన్నిజూచినామెన్నిజేశినా । సరి గావామార్గములునత్యామెంచినా । చరణాకమలముజా డామెరిగీమరిగినా । మెరిగీమరిగినా । తిరిగిపుట్టుడు వాడె దొరరామాయన్నా ॥జై దేవ॥భూమిఆకాశంమొదలేమీ లేనపుడూ । మేమీలేనపుడూ। భూమాయనుశృతివాక్య ములేపిగావపుడూ । కాయామాయాతీతుడవైయున్నా వపుడూ । నీవైయున్నావపుడూ। యేమాయనోమాయ

యేమనవలెనవుడూ॥ జై_దే॥ భాగవతశ్రీకృష్ణప్రభువేనీవ
య్యా మా ప్రభువేనీవయ్యా । జాగేజేశేవు జయమివ్వా
వయ్యా । వేగఫిల్లానాశంకరునేలావయ్యా । శంకరునేలవ
య్యా । యికమల్లిజన్మాములివ్వావద్దయ్యా ॥జై_దే॥

౪౯. హెచ్చరిక - కీర్తన.

శ్రీరాధాకుచకుంభవినోదామృదుపాదా । పాదాచిత
నిర్మలగుణమోదా।హెచ్చరికా॥ బాలగోపాలాబహుమౌళీ
లాశ్రితపాలా । పాలానిజఖేలామునిలోలా ।హెచ్చరికా॥
హరహరిబ్రంహ్మాసురఅవతారా । ఘనసారా । సారాసువి
చారా । మణిహారా । హెచ్చరికా॥ నిరుపమనిర్గుణనిర్మ
లనీరజదళనేత్రా । నేత్రాసువిచిత్రామణిగాత్రా । హె
చ్చరికా॥ కంటినీరూపునుగనుగొంటిగురునంటి । అంటి
గురుజ్ఞానవిపనివింటి । హెచ్చరికా॥భాగవతాకృష్ణాగురు
త్యాగాసుఖభోగా । భోగాపరిపూర్ణాసమయోగా । హె
చ్చరికా॥స్థిరశాలముభక్తులమదిగలనిర్మలవేషా । వేషా-
ఫిల్లానాశంకరపోషా । హెచ్చరికా॥

౫౦. లాలిపాట.

వేదాంతం.

పల్లవి.

లాలిశ్రీకృష్ణలాలీ । లీలావినోదపరిపూర్ణలాలి । బా
లగోపాలలాలీ । దేశికప్రభురాయయిడుగోలాలి ॥ లా ॥

అనుపల్లవి.

భాగవతవంశమందూ । నీవుబల్ వేగముగవచ్చిముం

దూ। భూసురలువెడవిందూ నీపేరుభువిని శ్రీకృష్ణుడం
దూ ॥లాలి॥

చ ర ణ ము లు.

బ్రంహ్మాండభాండములనూ। నిండియున్నట్టిమీా తేజం
బునూ। దండిఋషులునుమునులునూ।గొల్తురటనిండారు
భక్తితోనూ ॥లాలి॥ భూమియేతొట్లగట్టి। ఆకాశమను
నదేశత్తుగట్టి। నాల్గువేదములుబట్టి।పాశములుగానవియె
చుట్టిపెట్టి ॥లాలి ॥బ్రంహ్మాదిసురలందరూ। తమచుట్టు
ప్రస్తుతింపుచునుందురూ। గోపికాగుములందరూ నీకు
చూడశొప్రూజలొనరింత్తురూ ॥లాలి॥ మంధయానలునూగ్గ
రూ। తమచుట్టుఅందిపుష్పములేతురూ। యిందువదనలు
జూతుపూ। వారుబల్సిష్టతోపినుతింత్తురూ ॥లాలి॥ స్థూల
సూక్ష్మములులేవూ। కారణామహాకారణములుగావూ।
త్రిగుణములులేనేలేవూ।యిందుకే। అశరీరవర్తకుడవూ॥
లాలి ॥ క్షరమక్షరములుగావూ। అందుకు విలక్షణుండ
గుదువీవూ। సాక్షిరూపుడవుగావూ బ్రంహ్మాదిదత్తులకె
వొదుకబోవూ ॥ లాలి ॥ పంచభూతములుగావూ। తరు
వాతపంచేంద్రియములుగావూ। పంచశక్తులునుగావూ।
సర్వప్రపంచంబునీవుగావూ॥ లాలి ॥ ఆద్యంతశూన్యుండ
వూ। అమితుండవప్రమేయుండవీవూ। చోద్యప్రకాశుం
డవూనివు। వేదవేద్యులకగోచరుడవూ ॥ లాలి ॥ శూన్య
శూన్యములుగావూ। శూన్యశూన్యములకావలినాడవూ।
బహుమాన్యమాన్యుండవూ। నాతంద్రిమహినినిజదేవుం

డవూ ॥ లాలి ॥ నిజగురువుకృపగల్గితే । మనసు నిశ్చయ ముగనుకుదిరిపోతే । నిష్కపటివై నిలచితేనాకు । ప్రత్యే క్షమేపరమపదమూ ॥ లాలి ॥ తప్పొప్పులేమెరుగనూ । నేనై తెలతప్పుగాడ నెసత్యమూ । మెప్పైనమీభక్తిచేనా । తప్పులన్నివొప్పుగజేయుమూ ॥ లాలి ॥ మంగళముమం గళంబూ । మీకుజయ మంగళముమంగళంబూ । అంగ నలుబాడవిందూమీకునే।వందనములాచరింతూ ॥లాలి॥ భాగవతకృష్ణగురుడా నీవునాపాలివెల్పవుదాతవూ। యను చహనిశములందూ । భీల్లానశంకరుండనుచునుండూ ॥ లాలి ॥ నేననేహంకారమూ । లేనిదేనా వెంటబడెమాడు మూ । దీనిపుట్టుగఖుంచుమూ । నాతంఘ్రి దీనులనుపో షించుమూ ॥లాలి॥ యిట్టిభక్తులనందరీ । నీవుబల్ దిట్ట ముగగాచుటకునూ । నష్టమిలేకయిపుడూ । ఘుట్టిగాపు ట్టితివిరక్షింపనూ ॥ లాలిశ్రీకృష్ణలాలీ లీలావినోదహరిపూ ర్ణలాలీ । బాలగోపాలలాలీ । దేశికప్రభురాయయిదుగో లాలి॥ మనాపుండరీకవరద-హరివిఠల్.

౬౧. జోలపాట.

జోకృష్ణగురురంగజోపాండురంగా । దీనాదిలరిభంగ దివ్యప్రసంగా ॥ జోజో ॥ దశనాదములు వినుచు దశ దిశలుజూచీ । విశదమైవెలుగొందువిధమంతగాచీ । అస మానసూర్య చంద్రులనంత గడచీ । వశమైనయామక్తి కాంతనటుగెలచీ ॥జోజో॥ కమలమధ్యమునందువిమలమై నావూ । రమణీయమైమొప్పి రంజిల్లినావూ । అమలమై

ఆత్మస్వరూపమైనావు । భ్రమరహితులకు బట్టబయలు
చేసితివా ॥ జో జో ॥ నవద్వార పురమునేసయు పట్నమం
దూ । నయనయుగ్మమునందు నాగెమునిండ్దూ ।। అష్ట
తనువులనైన ఆనందముండ్దూ । చున్న కేవలవస్తువవై
నీవనండ్దూ ॥ జో ॥ రత్నాలగొలుసులతో రాణించునట్టి ।
ముత్యాలతో ల్లగాముదముందగట్టి । బాలీసుపరుపుతో
బాగుగాబెట్టి । మైత్రేవరమునులందరుచేరబట్టి ॥ లాలి ॥
భాగవత శ్రీకృష్ణదేవాదిదేవా । వేగమేనాచేతపూజగొ
నరావా । భోగభాగ్యములలో మరచియున్నావా । రా
జాధిరాజవై రక్షించలేవా ॥ జో ॥ నాతండ్రి నీచిన్నిపాద
ములగొలిచే । శీఘ్రానకంటకరుండను వాడుబిలిచే । గురి
చక్కగానిలిపి గుణుడయ్యానిలిచే । కల్లసంసారంబు ఘడి
యలోమరచే ॥ జో ॥ శ్రీకృష్ణగురురంగ శ్రీపాండురం
గా । దీనాదిఅభంగదివ్యప్రసంగా ॥ జో జో ॥

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభు మహారాజకై ॥
తెనుగుభాషగాచేసిన.

॥ కీర్తన

—*(పండరిపురికి రమ్మని సకలజనులను వేడుకొనుట)*—

పల్లవి.

పంఢారిపురమూటబోదామురారే। పాండు-రంగనిసే
వించుకుందామురారే ॥ పం ॥

అనుపల్లవి.

నిండారు భక్తితో మనమూకుండా జమలతోటిగూడి ।
పుండరీకావరదాయానిబిలచిగంతూలేయూడిపుడే॥పం॥

చ ర ణ ము లు.

పుండరీకుడానేయొకాకదండీపుంణ్యామూర్తిమనకీ। యండజూపిపోయినాడు మొండి మాటాలాడకిపుడే ॥పం॥ నాదబ్రంహ్మామనుచు ఘనులనాదినుంచిబాగుడుచుండే। నాదావినోదులైనట్టి నారదాదిమునులుగొలిచే ॥ పం ॥ కటియందూహస్తాములునిచీయిటికెరాతిపై నీనిలచి। కుటిలాముడిగి కొలిచేజనులాపటుమానికోరికలీడేచే ॥ పం ॥ దేశాదేశములందుపదేశాముగొన్నట్టిఘనులీ। ఆషాఢాకార్తీకమాసమోసామానివత్తూరిపుడే ॥ పం॥ లక్షోపలక్షాలసాధులీక్షింపుచుండాగమనమా। లక్షాలక్షాలసాధు ప్రదక్షిణాము శేయూచిపుడే ॥ పం ॥ విఠల్ విఠల్ విఠల్ యానివినుతీశేయూచూనుమంచ్చి। దిట్టామైనాతంబూరాచేపట్టియాడుచుపాడూచు ॥ పం ॥ యెనుబదినాలుగులక్షులయోనులందుపుట్టిపుట్టి।కొనకీనరజన్మామందైనా తిరిగి పుట్టూటాలేకుండా ॥పం॥ ఆత్మాతీతామైనాకేవాలాత్మాయై భాశిల్లూచుండీ। ఆత్మానాత్మాలరెండిటి నంటాకావిహారిం పుచుండే ॥ పం ॥ యుగాయూగాములందు భక్తూ। లాగాముగాకుండావచ్చీ। భాగావతశ్రీకృష్ణాదేశికప్రభురూపుతోనుంన్నా ॥ పం ॥ యేలూకోమాతంద్రిడియాని వేదూకుందాముమనమంత్తా।కీలుదెలిపినట్టి ఫీలుఖానశంకరూని వెంట ॥ పంఢారిపురముకుబోదాము రాకే ॥

భ జ న.

రామకృష్ణావిఠాయి సీతారాధారుకుమాయి ॥ జై ॥

శ్రీకృష్ణ దేశిక ప్రభు మహారాజకీజై
శ్రీకృష్ణసమర్థణ.
కీర్తన - సుజన దుర్జనసంవాదము.

ప్ర=శ్రీరామారామా । యిదేమి జేసితివీర । యీాడా। చిన్నవాడా । అవుర । యీాడా-చిన్నవాడా ॥౧॥

ఉ=యేమీాజేశితినాని యింతాకోపముస్నేహా రాజా విమల తేజా । స్నేహారాజా । విమల తేజా ॥ ౨ ॥

ప్ర=చేశినాక్రియలన్ని చింతించకుండుట యీాలా । యిదెమేలా ॥ ఓరియీాలా । యిదెమేలా ॥ ౩ ॥

ఉ=చింతించుటకుయేమి చిన్నాతనముజేసినాను । వేడెదానూ । చేసినానూ । వేడెదానూ ॥ ౪ ॥

ప్ర=పెద్దాలనిందించ వద్దూవద్దని । వినలేదా । చెప్పరాదా । వినలేదా । చెప్పరాదా ॥ ౫ ॥

ఉ=పెద్దాలైతెవారు బుద్ధీతక్కువనడతలేలా । పూనుటేలా । నడతాలేలా । పూనుటేలా ॥ ౬ ॥

ప్ర=బుద్ధీలోపముచేత బుద్ధితక్కువగానె । లేచూ । మనకేతోచూ । అవురలేచూ । మనకేతోచూ ॥ ౭ ॥

ఉ=లేనిదేతోచునా పూనియవ్వరికైనా । వింతా । యిసుమంతా । ఆహా । వింతా । యిసుమంతా ॥ ౮ ॥

ప్ర=అజ్ఞానామనునాది అంకూరామైప్రబలి । చింతాతోచెవింతా । ఆహాయింతా । తోచెవింతా ॥౯ ॥

ఉ=ఉంన్నామాటజూచి అన్నంతజెప్పితే । యేమీా । పాపామేమీా । అయితెయేమీా । పాపామేమీా ॥ ౧౦ ॥

ప్ర=ఉన్నాదియేదో లేకున్నాదేదో । తెలశినావా । కనలేవా । తెలిశినావా । కనలేవా ॥ ౧౧ ॥

ఉ=ఉన్నాదెయొకటిలేకున్నాదెయొకటానిఖిన్నా।తలచకున్నా । బాగావిన్నా । తలచకున్నా ॥ ౧౨ ॥

ప్ర=ఉన్నాదియెరుకానుయన్నాదెరుంగాదు । గాదా తెల్పరాదా । యిట్లుగాదా । తెల్పరాదా ॥ ౧౩॥

ఉ=ఉన్నాదెరుగదాని విన్నాపెద్దలవల్లనయ్యా। తెల్పవయ్యా । ప్రేమాయయ్యా । తెల్పవయ్యా ॥౧౪॥

ప్ర=ఉన్నాదిసత్యాము లేనిదసత్యము । చూడూ । గురునివేడూ । బాగజూడూ । గురునివేడూ ॥౧౫॥

ఉ=సత్యాముపూర్ణా మసత్యముయెరుకాని । కంటే। బాగావింటే । నాలోగంటే । బాగావింటే ॥ ౧౬ ॥

ప్ర=బుద్ధితక్కువదాని పెద్దాలననునాది । యేదీ । యెందులోదీ । యిదియేదీ । యెందులోదీ ॥ ౧౭ ॥

ఉ=యెరుకాయనెటిమాయా లోదికానివేరెలేదూ । చెప్పరాదూ । యింకాలేదూ । చెప్పరాదూ॥౧౮॥

ప్ర=మాయాయనుచదెలశి మాయాలోపల గూలనేలా । తోచదేలా । ప్రాకియేలా । తోచదేలా ॥ ౧౯॥

ఉ=తోచెనుమన్నించు దండామపిండెదనయ్యా । తండ్రివయ్యా । ప్రేమాయయ్యా । తండ్రివయ్యా॥౨౦॥

ప్ర=అపరాధిననినాదు నెపముతెన్నకుమాని వేడూ । గురునిగూడూ । చాలావేడూ । గురునిగూడూ ॥ ౨౧॥

ఉ=కపటాముచిడినన్ను కృపజూడుమనిశరణంటే । క

దమూలంటీ । శరణంటీ । పదమూలంటీ ॥ ౨౨ ॥

ప్ర=శ్రీభాగావతకృష్ణ గురుమూర్తి శేవాకులెమ్మీ। నాతోరమ్మీ । యికనుఁలెమ్మీ । నాతోరమ్మీ॥ ౨౩॥

ఉ=చిత్తాముతమవెంట వత్తునిప్పుడుస్నేహారాజా। భానుతేజా । స్నేహారాజా । భానుతేజా ॥ ౨౪ ॥

ప్ర=శీఘ్రానాశంకరాదాసూవెంబడులేచీ రమ్మీ । వేగలెమ్మీ । ఆహారమ్మీ । వేగలెమ్మీ ॥ ౨౫ ॥

ఉ=యింతానీదయతోనాచింతా లీడేరేనూచాలూ। మేలుమేలూ । అహాహాచాలు । మేలుమేలూ ॥ ౨౬ ॥

శ్రీ-శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

౧౨ సం॥ ప్రాయంలోచెప్పిన స్త్రీలవిషయమయినపాట

పతివ్రతాధర్మం.

శ్రీభాగవతకృష్ణదేవుడవునీవంటి। మాతల్లనంతమ్మముగన్నకృష్ణా ॥ ౧ ॥ కాపరముచేసినన్నుఁ గానలేనైతినిక కానవేవేగశ్రీకృష్ణా ॥౨॥ పూర్వజన్మమునందు యేమిజేసితినోకా । పుట్టితీజన్మమునకృష్ణా ॥౩॥ పుట్టినప్పటినుంచి కండ్లకునుపారలేము కప్పెగదయేమందుకృష్ణా ॥౪॥ పెద్దలనుపెరుమాళ్లగానలేనైతినిక । మొద్దుజన్మంబాయె కృష్ణా ॥౫॥ బుద్ధిమాలినపనులుముద్దనితోచితే। వద్దనగజేసితినికృష్ణా ॥౬॥ కొన్నాళ్లుపిల్లనైకోతిచేష్టలుజేసి।యిన్నాళ్లిదనుకుంటికృష్ణా ॥ ౭ ॥ అంతలోయవ్వనంబనియేటిమదమెక్కి । అన్నిమరచితినయ్యాకృ ॥ ౮॥ అత్తమామలకొక్కసారైనపాదముల్ । ఫ్రెత్తలేనైతిశ్రీకృష్ణా ॥ ౯॥ బా

వలనుమరుదులను జూచిభయమందకను । మోహాములో బడియుంటికృ ॥ ౧౦ ॥ పెనిమిటితోకయ్యంబు ప్రియము తోనిత్యంబు । పెట్టిపెంచుచునుంటికృష్ణా ॥౧౧ ॥ మగని తోజగడంబు తగదన్నమగువనే । సవతనుచునుడివితిని కృష్ణా ॥౧౨॥ పదిమందిగూడియిదిమర్యాదగాదంటూపం ష్లుగోరుకుచునుంటికృ ॥ ౧౩ ॥ తల్లిగారింటిలో యిల్లిల్లు దిరుగుచును తాకట్లుదెస్త్రిసికృ ॥ ౧౪ ॥ హద్దులేకనెతి రిగిమెచ్చువలెనేపెరిగి రద్దిపాలైతిశ్రీకృ ॥ ౧౫ ॥ మాయ త్తవారికిని మాతల్లిగారికిని కొరగానిదానైతికృ ॥౧౬॥ బుద్ధిమంచిదియిచ్చిబద్ధులనుగాకుండ శుద్ధిబ్రోవుమువేగ కృ ॥ ౧౭ ॥ మోసమాయను పాపములుజేసితయ్యామో మొరయాలకించుశ్రీకృష్ణా ॥ ౧౮ ॥ కామంబుక్రోధంబు లోభంబుమోహంబు కలశిననుముంచెశ్రీకృష్ణా ॥ ౧౯ ॥ యమదూతలడ్డమై యినుపగాలములేశి క్రమముచేగుంజే దుకృష్ణా ॥౨౦॥ పందిముఖములదూత లందరును పైనబడి పట్టికొట్టెదరికనుకృష్ణా ॥ ౨౧ ॥ తల్లితండ్రివినీవెరైవచ్చ రూపంబు తగురీతికాపాడుకృష్ణా ॥ ౨౨ ॥ యికతాళలేన య్యాఅగోవచ్చిరెమదూత లజ్ఞానినైతిశ్రీకృష్ణా ॥౨౩॥ అ జ్ఞానమెడబాపిసుజ్ఞానిగాజేయుప్రజ్ఞనీదనివింటికృష్ణా॥౨౪ పరపురుషులెదుటనే నిలబడినపాపముకుపట్టిబంధించెదరు కృ ॥ ౨౫ ॥ యినుపపల్లేరుగాయలు నూరుపుట్లుతా పని బూనిపాశేరుకృష్ణా ॥ ౨౬ ॥ అట్టిపల్లేరుగాయలలోనబడ ద్రోచిపొర్లమనికొట్టేరుకృష్ణా ॥౨౭॥ యిట్టిబాధలునన్ను

పెట్టనివ్వక వేగముట్టించుదరినీవెకృష్ణా ॥౨౮॥ అత్తమా మలసేవ చిత్తమునదలపోయ లేదనీపట్టేరుకృ ॥ ౨౯ ॥ కత్తులతోమాంసంబు కండలుగవరికియాకాకులకువేశేరు కృష్ణా ॥౩౦॥ కమలనయనానీవె కనిపెట్టిరక్షించు కానతే నై తిశ్రీకృ ॥ ౩౧ ॥ మగనితోజగడంబు తగురీతిజేశింది మగువయిదియేనండ్రుకృష్ణా ॥౩౨॥ మొగమెత్తిచూడని వ్వకతన్నిగుద్దుచును మూఖుడారాలనియెండ్రుకృ ॥ ౩౩ ॥ మలమూత్రములునోరుదెరపించిపోయుచును మాట్లాడని వ్వరికకృ ॥ ౩౪ ॥ తేళ్లుపాములునూరు నూర్లుబట్టుకవచ్చి పారంబులనియేరుకృ ॥ ౩౫ ॥ మెడనిండజుట్టితా వడినిం డగట్టియును మొత్తుకొమ్మనియేరుకృ ॥ ౩౬ ॥ చాలువే యివుక్క స్తంభములన్నియగ్రగను కాలబెట్టించెదరుకృ ష్ణా ॥౩౭॥ పట్టితీసుకపోయిఅట్టిస్తంభములకును కట్టేశికొ ట్టేరుకృ ॥ ౩౮ ॥ ఆశిక్ష చేసినతరువాతనెవకటి భాశిల్లజే శెదరుకృష్ణా ॥౩౯॥ చేతులునుఖండించి వేతురపియెందుక నిఫీయిట్టిబ్రతుకాయెకృష్ణా ॥౪౦॥ వుక్కగదతోనాదుబొ క్కలన్నియు చూరు నిక్కముగజేశేరు కృ ॥ ౪౧ ॥ యిట్లాటికష్టములుయనినాడె తెలశితే యేమిజేయకబోదు కృ ॥ ౪౨ ॥ భక్తిమీపాదములయందు వుండేటట్లుయుక్తి జెప్పుముపేగకృ ॥ ౪౩ ॥ యుక్తిమెరుగనివట్టి వ్యక్తురాల నుసుమ్మి ముక్తిచ్చిబ్రోవుశ్రీకృ ॥ ౪౪ ॥ అక్కచెల్లెండ్లపై అతిమోహపడితియిపు డొక్కరైననురారుకృ ॥ ౪౫ ॥ చుట్టములజూచినె నట్టెమోహించితిని యిట్లుకార్యంబా

మెకృ ॥ ౪౭ ॥ అతిథులనుజూచినీడకుబిల్వలేనైతి మతి హీనురాలైతికృ ॥ ౪౮ ॥ గతినీవెయంటినీ సతితోడగూడుకొని కావవేవేగ శ్రీకృ ॥ ౪౯ ॥

మతిహీనురాలనై పతిసేవ జేయకనుఅతిపాపురాలైతి ॥ కృ ॥ గోపాలకులగూడి గోవులను గాస్తివట గొప్పవాడవెనీవు కృ ॥ ౫౦ ॥ రేపల్లెవాడలో కాపురము జేసితివి శ్రీపతివి నీవె శ్రీకృ ॥ ౫౧ ॥ హింసపెట్టినయట్టి కంసువధ జేసితివి సంశయములేక శ్రీకృ ॥ ౫౨ ॥ ఆపదోద్ధారకుడవే పగిదిబ్రోచెదో అదినీకె తెలుసు శ్రీకృ ॥ ౫౩ ॥ నేజేయు పాపములు నీకుదెలియవె తండ్రి పోజేయవయ్య శ్రీకృ ॥ ౫౪ ॥ తల్లిదండ్రివినీవె దాతదైవమునీవె దయసేయుమయ్య శ్రీకృ ॥ ౫౫ ॥ అంధకారముబాపిఅందరినిబ్రోచెటిబాంధవుడవీవె శ్రీకృ ॥ ౫౬ ॥ యిందరేమన్ననను గావుమనినీకుసేవం ద్దనము జేసెదను శ్రీకృష్ణా ॥ ౫౭ ॥ యీయుగములోననీవవతారమెత్తితివి యింపుతో మమ్మేల కృ ॥ ౫౮ ॥ గురురూపమున సకలమునివరులబ్రోస్తివట । మరువకను మముబ్రోవుకృ ॥ ౫౯ ॥ పాదపూజలు జేసి మోదమునజనులంత్తమీకరుణగనిరటకృ ॥ ౬౦ ॥ జననమరణముచేత శ్రమనొందునవమామె భ్రాంతిరహితము జేయు కృ ॥ ౬౧ ॥ వ్రతములన్నిటికన్న వ్రతమునద్వైతమేదో । పతివ్రతగాను జేయు శ్రీకృ ॥ ౬౨ ॥ మన్నించుమన్నించు మమ్ములందరినెల్లమాదోరవునీవె శ్రీకృ ॥ ౬౩ ॥ షిల్డానావంశమందునబుట్టినట్టియీశంకర

రునిశ్రమలెల్లశ్రీకృ ॥ ౬౪ ॥ నీవుచిత్తగించినేపూర్ణగల వాక్యములు భావమునవుంచుమని కృ ॥ ౬౫ ॥ వేవేగ దయజేసికాచినారనివిన్నట్టివేడుకాయనుమాకుకృ ॥ ౬౬ ॥ అటువంట్టిమాభక్తులకు సేవకులమైయున్నాము గనుగా నవె కృ ॥ ౬౭ ॥ కామితార్థములిచ్చి యీమహీలోషం స్మేలు కలుపాత్ములమెమేముకృ ॥ ౬౮ ॥ నూరుకోట్లా దండములు సమర్పించినే పాడెదనుయీపాటకృ ॥ ౬౯ ॥ యీపాట నతిభక్తితో నెవ్వరేనియు తేపతేపకు పాడ కృ ॥ ౭౦ ॥ ఆపదలబాపిబహు కాపాడిబ్రోతువని యీ పట్లనమ్మితినికృ ॥ ౭౧ ॥ మీపాదదర్శనం బీప్రొద్దుజే యించిమమ్ముకృపజూడుశ్రీకృ ॥ ౭౨ ॥ శ్రీవత్సగోత్రసం భవుడై నశంకరుడు చేసెయీపాటశ్రీకృ॥ ౭౩ ॥ ఆపదోద్ధా రకాపారిహారశ్రీకృష్ణ ఆనందభరితుడవుకృ ॥ ౭౪ ॥ మంగ ళంబనిపాడియాడుదుముమీచరణమహిమయిట్లని తలచి కృ ॥ ౭౫ ॥ ఆనందమానందమానందమాయనిక ఆత్మద ర్శనమాయకృ ॥ ౭౬ ॥ సమాప్తం.

శ్రీకృష్ణదేశికప్రభుమహారాజకీజై

రాజారామచంద్రమహారాజకీజై

—(శ్రీజ్ఞానాశంకరప్రభుచేసిన వేదాంతవిచారవిమర్శ)—

మాయాస్వరూపం.

ఆ-స్వయంప్రకాశా-కాశబ్రంహ్మంలో-అహంస్ఫురణ అయింది-ఆస్ఫురణపేరుమాయ - అంతఃకర్ణం, దీనిపేరే అవిద్య, ఆబ్రంహ్మం-బంధమోక్షాలులేనిది, అమాయచే

రేజ్ఞానం, చిచ్ఛక్తి=చిత్కళా-బ్రహ్మకళా, సర్వార్థదాత్రి సావిత్రీ సచ్చిదానందరూపిణీ అనివున్నది, కనుకసచ్చిదానందంయిదే=యిది అనాది, యిదిమిథ్యగనుక దీనికి ఆది లేదు, తల్లిదండ్రులులేరు, యీజ్ఞానంపేరేస్మరణ,యీస్మరణకింద విస్మరణపుట్టింది. ఆవిస్మరణపేరుఅజ్ఞానం, యీ స్ఫురణధ్వనిరూపం, అర్థమాత్ర,యిరువై అయిదోతత్వం. శుద్ధ సత్వాహంకారం, సర్వసాక్షిణ్యవస్థా - ఈశ్వరుడభిమాని, అక్షరస్వరూపం.

౨. ఈశ్వరరూపం.

ఆమాయాయుక్తచైతన్యంపేరు ఈశ్వరుడు, యితనికి సర్వజ్ఞత్వం, సర్వసాక్షిత్వం, సర్వప్రకాశత్వం, సర్వవ్యాపకత్వం, సర్వనియంతృత్వంవున్నాది, యీమాయాత్యాగంచేస్తే ఆచైతన్యానకు ఈశ్వరత్వంలేదు.

౩. జీవస్వరూపం.

ఆ-అవిద్యాయుక్త చైతన్యం పేరు జీవుడు, యితనికి, కించిజ్జ్ఞత్వం, అవస్థాత్రయసాక్షిత్వం, అవస్థాత్రయంలో వ్యాపకత్రయం-అవస్థాత్రయానకు ప్రకాశత్వంవున్నాది. యితనికిదేహత్రయ, తాదాత్మ్యం అయింది, యీతాదాత్మ్యంపేరు బంధనం, యీబంధనం విచారము చేత పోతుంది, పోతే, దానిపేరుమోక్షం, దేహత్రయ తాదాత్మ్యంచేతబద్ధత అనిపిస్తుంది గాని జీవునిస్వరూపం చిన్మాత్రం. చిదాకాశం అక్కడ దేహతాదాత్మ్యంవుంన్నాన్న, దేహతాదాత్మ్యంలేదు, తనస్వరూప విచారముచే

తదేహతాదాత్మ్యంపోతుంది, దానిపేరుమోక్షం, చైత న్యానకుబద్ధత్వంలేదు, ముక్తత్వంలేదు, బంధం మోక్షం కల్పనామాత్రం, జీవస్వరూపంలోయేమీలేదు, అతనిస్వ రూపంస్వప్రకాశం, చిద్రూపం, కేవలచైతన్యం, బ్రంహ్మ వున్నది, అక్కడయేకల్పనాలేదు, యితని అవిద్యాత్యా గంచేస్తే, అచైతన్యానకుజీవత్వంలేదు, స్థూలసూక్ష్మదేహ ద్వయమూలమంతఃకరణ, దానిపేరుహృదయం,దానిలో పలతనస్వరూపం స్వప్రకాశం, చిద్రూపం ఆనందరూపం, సచ్చిదానందబ్రహ్మం, పరిపూర్ణం చైతన్యఘునం, చిదా కాశం, చిన్మాత్రం, అవినాశం, నిర్వికాసంఅసంగం, తన స్వరూపంవున్నది, యిట్లాయెరిగిదేహాభిమానంవిడిచిపెట్ట వలెను. వర్ణాభిమాన-ఆశ్రమాభిమాన- కర్మాభిమాన- జాత్యాభిమానములనే-అనేక అభిమానములను విడిచి, త నస్వరూపముతో తానువుండవలెను. దీనిపేరుబ్రహ్మైక్య జ్ఞానం, యీజ్ఞానంపేరు బ్రహ్మసాక్షాత్కారం, యిట్లాయె రింగివూరికెవుండవలెను, అగ్న్యాకాశవాయువులుగూడి జీవుడు, జాగ్ర, త్స్వప్న, సుషుప్తి, తురీయ్యా, తుర్యాతీ తాలు జీవుని గుణాలు.

౪ జ్ఞానేంద్రియ పంచకములో-త్వగింద్రియం.

త్వగింద్రియం ॥ మనస్సునుంచి స్పర్శ గానవలెననే వృత్తిపుట్టింది, దానిపేరు త్వగింద్రియం, దీనికధిపతి వా యువు, స్పర్శవిషయం, ఇంద్రుడధిదేవత, యిదివాయు మిశ్రితాగ్న్యర్థచతుర్థాంశ.

౫. చక్షురింద్రియం.

చక్షురింద్రియం ॥ బుద్ధినుంచి రూపంచూడవలె ననే వృత్తిపుట్టింది. దానిపేరుచక్షురింద్రియం, దీనికధిపతిసూర్యుడు, ఇది అగ్న్యర్థం. దీనికి అగ్ని మహాభూతం, రూపంవిషయం.

౬. శ్రోత్రేంద్రియం.

శ్రోత్రేంద్రియం ॥ అంతఃకరణనుంచి శబ్దం వినవలె ననేవృత్తిపుట్టింది । దానిపేరేశ్రోత్రేంద్రియం । దీనికధిపతిదిక్కులు । యిది ఆకాశమిశ్రిత అగ్న్యర్థ చతుర్థాంశ । దీనికి ఆకాశభూతం । శబ్దంవిషయం॥

౭. జింహ్వేంద్రియం.

జింహ్వేంద్రియం। చిత్తంనుంచిరసంపుచ్చుకోనవలె ననే-వృత్తిపుట్టింది । దానిపేరే జింహ్వేంద్రియం । దీనికధిపతి వరుణుడు । ఉదకమహాభూతం।రసంవిషయం।యిది ఉదకమిశ్రితాగ్న్యర్థచతుర్థాంశ॥

౮. ఘ్రాణేంద్రియం.

ఘ్రాణేంద్రియం । అహంకారంనుంచి గంధం పుచ్చుకోనవలెననేవృత్తిపుట్టింది । దానిపేరే ఘ్రాణేంద్రియం । దీనికధిపులు-అశ్వినీదేవతలు । పృథ్వీమహాభూతం । గంధంవిషయం । యిదిపృథ్వీమిశ్రితాగ్న్యర్థచతుర్థాంశ॥

౯. విషయపంచకం.

శబ్దవిషయం ॥ అంతఃకరణనుంచి శబ్దంపుట్టింది। యిది సుశబ్దాపశబ్దములు-ఇది ఆకాశాన్వితోదకార్ధచతుర్థాంశ,

సద్గురుసంకీర్తనలు.

యిదిపామును-లేడినిబంధనంచేసును॥

౧౦. స్పర్శవిషయం.

స్పర్శవిషయం ॥ మనస్సునుంచి స్పర్శంపుట్టింది। యిదిశీతోష్ణములు। యిదివాయురన్యోన్యోదకార్ధచతుర్థాంశ। యిదియేనుగునుబంధనచేసును॥

౧౧. రూపవిషయం.

రూపవిషయం॥బుద్ధినుంచిరూపంపుట్టింది। యిదిరక్త-శ్వేత-కృష్ణ-ధూమ్ర-హరిత-పీతములు। యిది అగ్న్యన్యోన్యోదకార్ధచతుర్థాంశ। మిడుతనుజంపును॥

౧౨. రసవిషయం.

రసవిషయం ॥ చిత్తమునుంచి రసంపుట్టింది। యిది లవణామ్లతిక్తమధురకటుకషాయాలు। యిదివుదకార్ధం। చాపనుచంపును॥

౧౩. గంధవిషయం.

గంధవిషయం॥ అహంకారంనుంచిగంధంపుట్టింది। యిదిసుగంధ దుర్గంధములు । యిదిపృధివ్యన్యోన్యోదకార్ధచతుర్థాంశ। తుమ్మెదనుచంపును॥

౧౪. కర్మేంద్రియపంచకం.

వాగింద్రియం ॥ అంతఃకరుణనుంచి శబ్దంపలుకవలెననేవృత్తిపుట్టినది । దానిపేరేవాగింద్రియం । దీనికధిపతి అగ్ని । సరస్వతిఅధిదేవత । సువాక్కు- దుర్వాక్కు- విషయం । నాగవాయువు ॥

౧౫. పాణీంద్రియం.

పాణింద్రియం ॥ మనస్సునుంచి సేవ చెయ్యావలెననే వృత్తిపుట్టింది। దానిపేరే పాణీంద్రియం-దీనికధిపతి ఇంద్రుడు । దానప్రతిగ్రహాలువిషయం । కూర్మ్మవాయువు॥

౧౬. పాదేంద్రియం.

బుద్ధినుంచిరాకడపోకడచెయ్యావలెననే వృత్తిపుట్టింది। దానిపేరే పాదేంద్రియం । దీనికధిపతి-ఉపేంద్రుడు । గమనాగమనములువిషయం । కృకరవాయువు ॥

౧౭. గుహ్యేంద్రియం.

గుహ్యేంద్రియం॥ చిత్తంనుంచిమూత్రం చెయ్యావలెననేవృత్తిపుట్టింది। దానిపేరేగుహ్యేంద్రియం । దీనికధిపతిప్రజాపతి । ఆనందంవిషయం । ధనంజయవాయువు ॥

౧౮. పాయురింద్రియం.

పాయురింద్రియం । అహంకారంనుంచి మలవిసర్జనంచెయ్యావలెనని వృత్తిపుట్టింది। దానిపేరే । పాయురింద్రియం। దీనికధిపతిమృత్యువు। మలవిసర్జనంవిషయం । దేవదత్తవాయువు॥

౧౯. భూతసృష్టి.

ఆద్యాన్మహాకాశః । మహాకాశాన్మహావాయుః । మహావాయోర్మహాతేజః । మహాతేజాన్మహాసలిలం। మహాసలిలాన్మహాపృథ్వీ ॥ ఆత్మనఆకాశఃసంభూతః । ఆకాశాద్వాయుః । వాయోరగ్నిః । అగ్నేరాపః। అద్భ్యాంపృథ్వీ॥

౨౦. భూతపంచకం.

ఆకాశం ॥ శబ్దంనుంచి ఆకాశంపుట్టింది । దీనికి ప్రతిధ్వనియిచ్చేదిగుణం । బయలైయ్యుండుటధర్మం । తిరగనిచ్చుటకూర్చోనిచ్చుటకర్మం । దీనికికృష్ణవర్ణం । తదధిదేవతసూర్యుడు ॥ అవకాశం । అచ్ఛిద్రం। అస్పృశ్యత్వం। నీలవర్ణత్వం । శబ్దం ॥ తమోగుణాన్నుంచిపుట్టింది।త్రిగుణాత్మకం ॥

౨౧. వాయువు.

స్పర్శనుంచివాయువుపుట్టింది । భిసిభిసిఅనేశబ్దగుణమున్ను । శీతోష్ణములనేస్పర్శమున్ను । చలించుటమనేధర్మమున్ను । పొదిజేసుటమనేకర్మమున్ను । హరితవర్ణమున్ను కలది । దీనికియింద్రుడధిపతి ।సంచారం। చలనం । స్పర్శనం। శోషణం । ధూమ్రవర్ణంకలది।ఆకాశంనుంచిపుట్టింది। త్రిగుణాత్మకం॥

౨౨. తేజస్సు.

రూపంనుంచి తేజస్సుపుట్టింది । భుగభుగమనేశబ్దగుణమున్ను । ఉష్ణస్పర్శాంన్ను । ప్రభారూపమున్ను। పాకంచేసుటమనేకర్మమున్ను । ఉష్ణించుటమనేధర్మమున్ను । కలది । దీనికిరుద్రుడధిపతి ॥ దాహకత్వంపాచకత్వం । ఉష్ణత్వప్రకాశత్వరక్తవర్ణత్వములుగలది । వాయువునుంచిపుట్టినది । త్రిగుణాత్మకం ॥

౨౩. ఉదకం.

రసంనుంచివుదకంపుట్టినది। దీనికిభుళభుళశబ్దగుణమున్ను । శీతస్పర్శాన్ను । శుక్లరూపమున్ను । మాధుర్యారస

మున్ను । తదుపుటమనేధర్మమున్ను । ముద్దజేసుటమనేక ర్మమున్ను । శ్వేతవర్ణమున్నుకలది । దీనికి అధిపతివిష్ణు । ప్రవాహంఆప్యాయనం । ద్రవం । రసం । శ్వేతవర్ణంకల ది । అగ్నినుంచిపుట్టినది । త్రిగుణాత్మకం॥

౨౪. భూమి.

గంధంనుంచిభూమిపుట్టినది - దీనికికటకటధ్వనిన్ని । కఠినస్పర్శ । నీలాదికచిత్రరూపం । మధురామ్లాదిరసం । సువాసనదుర్వాసనలు । కఠినత్వధర్మమున్ను॥ ధరించుట మనేకర్మమున్ను।పీతవర్ణమున్ను।బ్రంహ్మాదిదేవత॥ యిన్ని కలది। స్థూలతా ॥ నానాకారత । కాఠిన్యం । గంధంపీత వర్ణంకలది ॥

౨౫. గుణత్రయం.

సత్వగుణం । బుద్ధినుంచి పుట్టినది । దీని పేరే బ్రాహ్మజ్ఞానం - దీనినుంచిదేవలోకప్రాప్తి । అదే అన్య దాజ్ఞానబుద్ధి । దీనదేవయోనిప్రాప్తి । దీనిధర్మంస్వప్నా వస్థ । నిత్య నైమిత్తిక కర్మం ॥ వైరాగ్యం ॥ శాంతి ॥ ఔదార్యంకలది । సౌమ్యం । జ్ఞానం । స్నానం । హోమం । క్షమా । సత్సహవాసం । నిశ్చయం । శ్రద్ధా । ధైర్యం । వివేకం । యీపదీ । దీని గుణాలు ॥ దయా । ధర్మం । కృపా । భక్తియిప్వ దీనిగుణాలే ॥యెసక॥

౨౬. రజోగుణం.

రజోగుణం । మనస్సునుంచి రజోగుణంపుట్టింది । దీ నిపేరే విషయాసక్తి । దీన మనుష్యలోకప్రాప్తి । అన్య

ధాజ్ఞానజన్యం । దీనమనుష్య యోనిప్రాప్తి । దీనిధర్మం జాగ్రదవస్థ । కామ్యకర్మం । కామక్రోధ లోభాదులుగలది । దర్పం । మందం । అహంకారం । విషమవాదం । అప్రియవాక్యం । ఉద్యోగం । మత్సరం । కోపం । యీ యెనిమిదిరాజగుణాలు ॥ దానం । భోగం । శృంగారం । వస్త్రగ్రహణం । స్వార్థం । యివియన్నియుకలది ॥ యెరుకమరుపులుకలశినది ॥

౨౭. తమోగుణం.

అహంకారమునుంచిపుట్టినదితమోగుణం। ఆలస్యం । మోహం। నిద్రా-చాపల్యం । హీనవృత్తి । పరనిందా। హింసా । సాంప్రష్టత్వం । వివాదం । శోకం । కలహం । వధా।వంచన । యివితమోగుణగుణాలు । యీ తమోగుణంపేరే మోహభ్రాంతి । దీనఅధోలోకప్రాప్తి । యిది అన్యధాజ్ఞానజన్యం । దీనపశ్వాదియోనిప్రాప్తి । దీనిధర్మం । సుషుప్త్యవస్థ । తామసకర్మం । ఆలస్యం।భ్రాంతి । తొందర । మొదలైనవికారములుగలది ॥మరుపు॥

౨౮. ఈశ్వరదేహచతుష్టయం.

మహాకారణం ॥ ఈశ్వరుని మహాకారణశరీరం మాయ । మూలప్రకృతి । స్వరాట్టు - అనాహతం । పంచబ్రహ్మమయంబు । పంచభూతములకు హేతుభూతం । దీనికి సర్వసాక్షిణ్యావస్థ। ఈశ్వరుడభిమాని । శుద్ధసాత్వికాహంకారం । జ్ఞానశక్తి । బ్రంహ్మాండాతీతస్థానం । సర్వకర్తృత్వ - సర్వపాలకత్వ । సర్వసంహారకత్వ - సర్వ ని

యామకత్వ - సర్వభోక్తృత్వ । సర్వేశ్వరత్వాది-షడ్గుణైశ్వర్యభోగం । ఓంకారమాత్మక । మహాత్మ । నిరంజనస్థానం । అర్ధమాత్రక । యిదే అంతటికిమూలం । యిదే త్రిగుణాలపుట్టినిల్లు-సునీలగత-స్ఫటికవర్ణం । విద్యా విద్యాచ స్వయమేవభవతి-అనివున్నది ॥

౨౯. ఈశ్వరుని కారణశరీరం.

ఈశ్వరుని కారణశరీరం ॥ అవ్యాకృతమాయ । యిదేస్థానం । మహాత్తత్వం । మకారమాత్ర - విస్మరణ ॥ ప్రళయావస్థ । రుద్రుడభిమాని । తామసాహంకారం । యీ అహంకారంవలన తాపత్రయాదులుపుట్టినవి । క్రియాద్రవ్యశక్తి । అగ్నిస్థానం । సర్వసంహారభోగం । సుషుప్తి । దీనమహదహంకారాదులుబుట్టును । యిదిత్రిగుణగర్భం । బిందూపాధి - పంచభూతాలకుకారణం । దీనికిపార్వతిశక్తి । కైలాసస్థానం । కృష్ణవర్ణగతశ్యామవర్ణం । యిదిప్రణవతృతీయపాదం ॥ అజ్ఞానం కేనభవతీతిచేత్-నకేనాపిభవతి॥

౩౦. ఈశ్వరుని సూక్ష్మశరీరం.

ఈశ్వరునిసూక్ష్మశరీరం-హిరణ్యగర్భం । ఉకారమాత్ర । స్థిత్యవస్థ । విష్ణుఅభిమాని । సాత్వికాహంకారం । యీఅహంకారంవలన - సూర్యాదిదేవతలుపుట్టిరి । దీనికిదశదిక్కులు-శ్రోత్రంబులు । వాయువు త్వగింద్రియంబు । సూర్యుండు-నేత్రంబులు । వరుణుండు-జిహ్వేంద్రియంబు।అశ్వినీదేవతలు-ఘ్రాణేంద్రియంబు। వంహ్నీ-వా

గింద్రియంబు।యింద్రుండు-కరంబులు । ఉపేంద్రుండు-పాదంబులు । బ్రహ్మ-గుహ్యంబు ॥ మృత్యువు-గుదంబు । జ్ఞాతృవంతఃకరణ । మనంబు-చంద్రుండు । బుద్ధి-బ్రహ్మ। క్షేత్రజ్ఞుండు-చిత్తం । అహంకారంబు-రుద్రుండు । దీనికి చంద్రస్థానం । సర్వపాలకభోగం । లక్ష్మీశక్తి । వైకుంఠ స్థానం । శ్వేతవర్ణగతకర్బురవర్ణం । నీలమేఘమందుండే । మెరుపువన్నె । యితనికిసప్తవాయువులుప్రాణాలు। యిదిప్రణవద్వితీయపాదం ॥

౩౧-: ఈశ్వరుని స్థూలశరీరం.

ఈశ్వరునిస్థూలశరీరంవిరాట్టు। యిందుకు-అకారమాత్ర । సృష్ట్యవస్థ - బ్రంహ్మాభిమాని । రాజసాహంకారం। పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశ చంద్రి సూర్యాత్మలనే అష్టమూర్తులీశ్వరునియొక్క విరాడ్రూపంబగు స్థూల దేహంబు। దీనికిక్రియాశక్తి। సూర్యస్థానం । సర్వకర్తృత్వభోగం । యిందుకు-ఆత్మ । భూతాత్మ । యితనికిధరణిపాదములు । దివితలంమస్తకం । అంతరిక్షంనాభి। యిట్టివిశ్వశరీరునకు । అతలంబుపాదంబులు । వితలంబుగుల్ఫలు । సుతలంబుజంఘలు । రసాతలంబు జానువులు । మహాతలంబూరువులు । తలాతలంబుకటిప్రదేశం । నాగలోకం నాభ్యధోభాగం । భూలోకంనాభి । భువలోకంజఠరం।మహాలోకంకంఠం । జనలోకంముఖం। తపోలోకం భ్రూమధ్యం । సత్యలోకంసహస్రారం। దీనికిసావిత్రీశక్తి । సత్యలోకస్థానం । రక్తవర్ణ గతపీతవర్ణం ।

జీవునినాలుగోశరీరం । యితనికిస్థూలశరీరం । యిదిప్రణవప్రథమపాదం । సముద్రాలుకుక్షి।నదీనదములునాడులు। పర్వతంబులు శల్యంబులు । వృక్షలతలురోమంబులు॥

౩౨-. జీవదేహచతుష్టయం.

జీవునిమహాకారణశరీరం । యిదేమూలమాయ । యిదేఅంతఃకరణ।అర్థమాత్ర।స్ఫురణరూపం । ధ్వనిరూపం । జ్ఞానం। స్మరణ। యిదునై అయిదోతత్వం।తుర్యావస్థ।ప్రత్యగాత్మాభిమాని । శుద్ధసాత్వికగుణం । అక్షరస్వరూపం । కూటస్థం । పంచభూతోత్పత్తికి హేతువైన - సద్యోజాత-వామదేవ । అఘోర-తత్పురుష-ఈశానులనుపంచబ్రహ్మలుగలది । ఆదిశక్తిపరాశక్తి- జ్ఞానశక్తి-ఇచ్ఛాశక్తి। క్రియాశక్తులుగలది । ప్రేరేపకంబులైన । పంచప్రాణంబులు । పంచాక్షరియనే-పంచేంద్రియంబులుగలది। బ్రంహ్మ-విష్ణు-రుద్ర-ఈశ్వర-సదాశివులను ।పంచకర్తలంతఃకరణంబులుగలది। దీనికిమూర్ధ్నిస్థానం । ఆనందలవభాసభోగం । ఓంకారమాత్రుక । నిష్కలాత్మ । యిదిబ్రంహ్మానుసంధానంచేసేది । మసుర్గామాత్రప్రమాణం । మేఘకాంతి । అతసీపుష్పసంకాశం । సునీలవర్ణం । ధూమ్రవర్ణం । యిదిప్రణవచతుర్థపాదం । అంతఃకరణ। అంతఃకరణ-ప్రతిబింబచైతన్యం । తదధిష్ఠానచైతన్యంగలశి-జీవుడననైనది॥ బ్రంహ్మానుసంధానమనంగాయేమంటే॥ పరమజడమయిన స్థూలదేహమునునేగాను । జ్ఞానకర్మలక్షణంబులుగల యింద్రియంబులునేగాను । గమనాగమ

నములుగల ప్రాణములునేగాను। మాట్లాడే నోరునునేగాను। స్ఫురణగల అంతఃకరణానునేగాను। సంకల్ప వికల్పాత్మకమైన మనస్సునునేగాను। నిశ్చయగుణంగల బుద్ధిని నేగాను। చింత్తజేశెచిత్తమునునేగాను। దేహాంన్ని లేవనెత్తైఅహంకారమునునేగాను। గుణత్రయంనేగాను॥ నేనుఅభోక్తను। అర్థమాత్రకు అవలివాడను। శక్తిత్రయాతీతుడను అనియెరుగునది.

33. జీవునికారణశరీరం.

జీవునికారణశరీరం॥ అజ్ఞానం। గుణసాంమ్య మాయా। దీనిసేరేమహత్తత్వం। మకారమాత్ర। విస్మరణ। సుషుప్త్యవస్థా। ప్రాజ్ఞుడభిమాని। తమోగుణం। దీనందువాయురూపమైన-వుశ్వాసంవుంన్నదిగనుక। యిదితిరిగేటందుకు ఆకాశంవున్న దనవలెను। ఆకాశానిలములువుండబట్టె। అనలజలాలువున్నవనవలశెను। యివిఅంన్నీవుండేటంచుకుభూమిగావలెగనుక-అదీకూడావున్నదని అనుకోవలశినది। యీబీజరూపాలైనపంచభూతాలుగలశినదానిపేరే కారణశరీరం। దీనికిస్థానంహృదయం। చిదాత్మాహంకార జీవాత్మసంగమమే కారణతనువు। ఆకాశాహంకారములు - కారణతనువు। దీనికిహృదయస్థానమే - ద్రవ్యశక్తి। ఆనందభోగం। పరమాత్మ పారమార్థికుడు।యిదిసాభాస। అవ్యాకృతం। దీనికిఅంగుష్టార్థప్రమాణం। కృష్ణవర్ణం। పశ్యంతివాక్కు। ఆనందభోగం। మకారమాతృక। యిదిప్రణవ తృతీయ్యాపాదం।

యిదిసత్తుగాదు-అసత్తుగాదు-సదసత్తులుగాదు। ఆత్మకు భిన్నంగాదు। అభిన్నంగాదు। భిన్నాభిన్నంగాదు। సావయవంగాదు। నిరవయవంగాదు। ఉభయంగాదు। ఇది ఆనందమయకోశం.

౩౮. జీవునిసూక్ష్మశరీరం.

జీవునిసూక్ష్మశరీరం ॥ ఉకారమాత్ర। స్వప్నావస్థ। తైజసుడభిమాని। సత్వగుణం। పంచప్రాణ-పంచజ్ఞానేంద్రియ - పంచకర్మేంద్రియ- మనస్సులుగలశి - షోడశవికారాత్మకం। సూక్ష్మశరీరమని కొందరన్నారు। బుద్ధిని గలిపి పదియేడవయవలిదని కొందరన్నారు। చిత్తాహంకారములగలిపి పందొంమ్మిద వయవలిదని కొందరన్నారు। యిందులోనే అంతఃకరణను విషయపంచకాన్నికలిపి। యిరువైఅయిదు ఆవలియవలిదని కొందన్నారు। యీపైవి అన్నీ। ఒక్క అంతఃకరణపొట్టలోనివే-కనుక। కొందరు, ఒక అంతఃకరణనేఅన్నారు। కొందరు విషయ పంచకాన్ని తీశివేశి। భూతపంచకాన్ని కలుపు కొన్నారు ॥ దీనికికంఠస్థానం। అగ్నివాయువులుగలశి। సూక్ష్మశరీరమనబడునుజ్ఞానేంద్రియపంచక। కర్మేంద్రియ పంచక। మానసాద్యంతఃకరణచతుష్టయం। తత్కర్మ। కాలం। భూతపంచకం। దశప్రాణాలు - యిట్టి అష్టపురంబులుగలది। దీనికి ఇచ్ఛాశక్తి। స్వేచ్ఛాభోగం। అంతరాత్మ। ప్రాతిభాసికుడు। యీదేహంవాసనకు బిఘారమైనది ॥ దీనికివివిక్తభోగం। ప్రాణధర్మమనోధర్మాలై

నక్షుత్పిపాస శోకమోహాలనే ఊర్మిచతుష్కం గలదు। అంధ-బధిర-మూక-ఖంజ-పంగు-క్లీబత్వాది ధర్మాధర్మ స్వర్గ-నరక బంధమోక్షాలుగలది। ప్రాణమన్నో విజ్ఞాన కోశత్రయాత్మకమైనది। అంగుష్ఠప్రమాణంగలది। శ్వేత వర్ణం। యిదివిశేషశక్తి.

౩౫. జీవునిస్థూలశరీరం.

జీవునిస్థూలశరీరం। యీదేహంఆత్మస్వరూపంకాదు। ఆత్మస్వరూపంవేరే। దేహస్వరూపంవేరే। దేహంపాంచభౌతిక ఆకారం। యిదియెట్లాగంటే॥ పంచభూతాల నుంచిధాన్యంనిర్మాణమైనది। ఆధాన్యమువలనఅన్నం అవుతుంది। ఆఅన్నమునుంచిదేహనిర్మాణం అయినది! యీదేహంపేరు అధిష్టానం। దీనికి అకారమాత్ర। జాగ్రదవస్థ - విశ్వుడభిమాని॥ రజోగుణం॥ ఆకాశాంశమైన - రాగద్వేషభయలజ్జామోహాదులును। వాయుఅంశమైన - చలనవలనధావన। అకుంచనప్రసరణాలున్ను। అగ్నిఅంశమైన క్షుత్తృష్ణా నిద్రాలస్య సంగమాదులున్ను। ఉదకాంశమైన। లాలమూత్రస్వేదరక్త శుక్లములున్ను (శుక్లమనగా=చీముకర్థము) పృథ్వి అంశమైన అస్థిమాంసత్వఙ్నాడీరోమాలున్ను కలిసిన। యీ యిరువైఐదింటిపేరుస్థూలదేహం। యిదితొంబయిఆరు అంగుళాలేకాని, యెనిమిదిజానలేకానిపొడవు। నాలుగుజానలవెడలుపు-దీనిలోడెబ్బదిపెద్దయెముకలు। యెనిమిదిపలాలుగుండెలు। నూటతొంబదిమర్మస్థానాలు। డెబ్బదిరెండు

సంధులు। ముప్పదియారుపిడికిళ్ల మాంసం। ముప్పదిమూడు కోట్ల రోమంబులు - డెబ్బదిరెండువేల నాళ్లు । ముప్పది మూడుమూళ్ల పెద్దపేగు । అర్థ శేరు రుధిరం । ఒకసోల పైత్యం। అరసోలెడు శ్లేష్మం వుండును ॥ దీనికియుక్త భోగం క్రియాశక్తి। జీవాత్మవ్యావహారికుడు । యీదేహం లింగ శరీరానకు । బిహారమైనది । దీని పేరే భూతకర్దమం । దీనికిస్థూలభోగం । ప్రణవప్రథమపాదం । అన్నమయకోశం । ఆవరణశక్తి । స్థూల,కృశ,హ్రస్వ, దీర్ఘ,ప్లుత, దేవదత్త - యజ్ఞదత్త - ధనుంజయులనె । నామరూపవర్ణాశ్రమ । కులగోత్రాదులుగలది । పితృసంబంధమైన- మజ్జ-నాళ్య-స్థులనే । కోశత్రయమున్ను । మాతృసంబంధమయిన । చర్మమాంస రుధిరములనె । కోశత్రయమున్ను। కలశినషట్కోశాలది ॥ అస్తితే-జాయతే- వర్ధతే-పరిణామితే - అపక్షియ్యతే-వినశ్యతులనె - షడ్భావవికారాదులుగలది ॥ అంగుళం- నవప్రమాణం ॥ రక్తవర్ణం । దీనికిజననమరణాదులనే ఊర్మిద్వయంగలది.

ఇంకాకొన్ని ఆవశ్యకమయిన వివరములు యీగ్రంథములో గ్రంథ బాహుళ్య మవుతుందని సలిపి, మావల్లనే, యీగ్రంథము వెంట వేరే రెండుగ్రంథములు అచ్చు వేయించియున్న వాటిలో సంపూర్ణముగా అతి ముఖ్యాంశములు వేశినాము గనుక తెలియగలందులకు యిచ్చట యీమాటలువ్రాయబడినవి.

శ్రీశివరామ దీక్షితులవారిబోధ-వచనరూపము

పల్లవి.

ఏమిజెప్పుదు-పరమగోప్యముయెందుదోచకయున్నది

అనుపల్లవి.

ఏమిగాకను - యేమిలేకను । యేమియేమనరానిదీ ॥

చరణములు.

నామరూపములేనిదీ - అదినాశమెన్నడుగానిదీ । సామవేదాతీతమైనదిసగుణభేదములేనిదీ॥ ౧ ॥ ఉన్నదున్నట్లున్నవారికివున్నదేతానైనదీ-వున్నదేమోవున్నదీ।అదివ్యూహసోహాలులేనిది ॥ ౨ ॥ ద్వాదశీతోగూడిపాయక తగులుకొనితానున్నదీ।యాదిమరచినమర్పులేనిది-యెంత్రచిత్రంబైనది॥౩ ॥ చూపులేనిదిరూపులేనిది-సుఖముదుఃఖములేనిది । చూపుచూడక-చూపువారికిసులభమైతానున్నదీ। ౪ ॥ ఎంత్రవారికిదుర్లంబది - యెంతకఠినంబైనది। సంతతముధ్యానించువారికి-స్వతఃసిద్ధంబైనది ॥ ౫॥ సర్వసర్వాంతరముతానై-సర్వకల్పనలేనిది । సర్వపావనమైనవారికి-సదనమైతానున్నదీ ॥౬॥ ఖండఖండముగానిదిఅది-కర్తమార్గముగానిది । అండబాయకనుండి అంతట-నిండితానై యున్నదీ ॥౭॥ సోహభావముశూన్యమైనది-చూపచెప్పనరానిది । సాహసంబునగుణనిక్రృపగల-సాధుసమరసమైనది ॥౮॥ పుట్టుచావుపూర్వపరముల-పుణ్యపాపములేనిది । బట్టబయిటనేవున్నదిఅది-బ్రహ్మమెన్నడుగానిది । ౯ ॥ హరిహరాదులకందరానిది- అండపిండములేనిది । నాహకెన్నడుయెరుకలేకనె-యెదుటనేతానున్నది॥ ౧౦॥

పగలు రేయునుగానిదిఅది-పట్టముట్టగరానిది । అగణితం
బై సకలదేశము-లందు తానేయున్నది॥౧౧॥ నిర్మలముని
ర్బీజమైనదినిండివెలితియుగానిది । కర్మలై చెరియించుదు
ర్మద-కండ్లకగపడకున్నది ॥౧౨॥ సర్వకాలము వక్కటీ
రై సాక్షిలేకనెయున్నది । కూర్మితో దుతనేను నేననే-గురు
వులకుగురువైనది ॥ ౧౩॥ ఎరుకయెన్నడులేకయితరము-
యెరుకలేకనెయున్నది । రాకపోకడలేనిది-అదిరాజమా
ర్గంబైనది ॥౧౪॥ మొదలుకొనలును లేక అంతట-మొనశి
యెడతెగకున్నది। బదులులేక నేకదలకున్నది-భావగమ్యం
బైనది॥ ౧౫॥ ఎప్పటికితానొక్కటీరై -గొప్పకొంచెముగా
నిది। యిప్పుడప్పుడుయెప్పుడనకను-ముప్పులేకనెయున్నది॥
౧౬ ॥ ఉన్నదున్నదిలేనులేదనె-వుపమశూన్యంబైనదీ।
చెన్నుమీరగ తెలివిగానిది-చలనమెన్నడులేనిదీ ॥ ౧౭ ॥
అనుమతములుగానిదీఅది- అప్రమేయంబైనది । దూర
శ్రవణముదూరదృష్టికి-దూరమైతానున్నదీ॥ ౧౮॥ దేశమ
న్నదిలేనిదీ-వుపదేశమన్నదిగానిదీ । దేశదేశములందుత
నకొక-దేశమనిగురిలేనిదీ॥౧౯ ॥కంటిలోపలయెరుకబ్రహ్మ
ము - కామకాదనరానిది ।వెంటవెంటనెదంటబాయక-
తంటలేకనెయున్నది॥ ౨౦॥ ఊరకున్నదియెందుదోచక -
వుండిలేనిదిగానిది । కోరికెన్నడులేకఅది- వైకుంఠమైతా
నున్నది ॥౨౧॥ ఎరుకలేనిదిమరుపులేనిది- హేతువెన్నడు
లేనిదీ । కరుకుమెత్తనలేక కార్యా-కారణముగతమైనదీ॥
౨౨ ॥ ఘాతశత్రులఘాతబాందవు-కలిమిలేములులేనిదీ।

భూతపంచకశూన్యమైనది-పురుషరూపముగానిది॥ ౨౩ ॥
ఎప్పుడంటేఅప్పుడున్నది - చప్పుడన్నదిలేనిది । తప్పుతా
కులుబలుకుహీనకు-తర్కులకుఅదిలేనిది॥ ౨౪॥ అంతరంత
రమేమిలేక - నిరంతరముతానైనదీ । వింతలేమియులేక
అది - ఆద్యంతశూన్యంబైనది ॥ ౨౫ ॥ ఇందుఅందును
యెందుజూచిన - అందెతానై యున్నదీ । సందులేకను
యెందుబోకను-అందిపొందికలేనిదీ ॥ ౨౬ ॥ ముద్రలఆపో
జ్యోతి - ఆరుమూర్తులాశలులేనిది । భద్రమైఅతిగో
ప్యమైనది - భావగమ్యంబైనదీ ॥ ౨౭ ॥ వేదశాస్త్రపు
రాణములకది - వేద్యమెన్నడుగానిదీ। వాదభేదముజేయు
మూర్ఖుల-వశముగాకనెయున్నదీ॥ ౨౮ ॥ చిక్కులేకసనా
తనంబై-చిత్రమెన్నడులేనిదీ । ద్రుక్కుదృశ్య వివేకులకు
అది-దూరమైతానున్నదీ॥ ౨౯ ॥ నిద్రహారము లేనిదీఅది-
నీవునేననరానిదీ । యెదురుబడివాదించెవారికి-యెన్నటికి
అదిలేనిదీ ॥౩౦॥ పట్టువిడుపులు లేనిదీఅది -పరమరహితం
బైనదీ । గుర్తుమీరినవారికెయ్యెడ-గురుతులేకనెయున్న
దీ ॥౩౧॥ శూన్యమెన్నడుగానిదీ-పరిశుద్ధమైతా నున్నదీ ।
మాన్యులై చరియించుశరణుల- మార్గమైతానున్నదీ ॥
౩౨॥ తనుమనంబులులేనిదిఅది - తత్వమనియనరానిది ।
తనకుతానైనిరామయంబై - తానుతానై యున్నది ॥ ౩౩ ॥
కార్యమేమియులేకసర్వము-కల్పితంబదిగానిది । ఆర్యుల
ముమేమనేటివారి-కసాధ్యమైతానున్నది॥౩౪॥ అంగత్రివి
ధముగానిదిఅది-సంగరహితంబైనది । లింగషడ్విధభావ

లీలల-లీనమెన్నడుగానిది ॥౩౫॥ భావలింగముగానిది-ని
ర్భావమెన్నడులేనిది। సావయముని రవయముగాకను-స్వ
గతభేదములేనిదీ ॥౩౬॥ యుగయుగంబులకందరానిది -
యుక్తియుక్తముగానిది । త్రిగుణరహితంబగుచుఅంతట-
త్రిపుటిభంగంబైనది ॥౩౭॥ నిరాకారాకారములకది-నిల
యమనరాకున్నది । నిరాధారాధారులకుఅది-నిరాధరం
బైయున్నది ॥ ౩౮ ॥ సృష్టికల్పనలేనిదిఅది-సూక్ష్మరూప
ముగానిది । వ్యష్టిసమిష్టికనంతరంబై -వేదవాదములేనిది॥
౪౦॥ వాచగోచరమైనదిఅది-తోచితోచకయున్నది । ఉ
చ్ఛనీచములేనినిజగురు-సూచనకులోనైనది ॥౪౧॥ అచల
మన్నదిలేనిదిఅది-అహంబ్రహ్మముగానిది । సచలమైచెడి
పోయ్యేవారికి-చాలదూరంబైనది ॥౪౨॥ కామరహితము
నేమరహితము-ప్రేమరహితంబైనది । మామతమెదొడ్డ
దనియే-మానవులకదిలేనిది ॥౪౩॥ ఒకటివున్నదనేదిలేని
ది-వకటినెక్కటిగానిది। తగనగుంథతిలానసేసాంప్ర-దా
యకులకదిలేనిది ॥౪౪॥ కాకకావలెనన్నసూచన-కలదు
లేదనరానిది । లోకవాసనవిడువనేరని-లోకులకుఅదిలేని
ది ॥౪౫॥ అక్షరాక్షరతీతమైనది-ఆత్మభావనలేనిది।లక్ష్య
శూన్యంబైనవారికి-లక్షణంబైయున్నది ॥౪౬॥ నిత్యమైన
దినిరుపమైనది-నిర్వికారంబైనది। సత్యాసత్యము రెండుగా
నిది-స్వల్పమతులకులేనిది ॥౪౭॥ ముట్టరానిదిపట్టరానిది-
మూలమెన్నడులేనిది । బట్టబయిటనెవున్నదిఅది-ప్రాప్త
మెవరికిగానిది ॥౪౮॥ ఉన్నదన్నదిలేనిదిఅది-వూహాపోహ

లులేనిది। కన్నవారికిలేకయున్నది-కానబడితాగానిది ॥ ౪౯॥ తోడులేనిదినీడలేనిది-తోడుతోడనెవ్వున్నది। జాడతెలియనివారికినిఅది- యేడజూచినలేనిది ॥౫౦॥ బోధసాధనలేనిదిఅది-బోధరహితంబైనది। సాధుబోధలగోష్ఠికందక-స్వాదః-కంబైవున్నది ॥౫౧॥ ఇష్టమంన్నదిలేనిది- అదిశిష్టమెన్నడుగానిదీ। అష్టమూర్తులకీవలావల - అంతమైతాన్నున్నదీ ॥౫౨॥ ఊరులేనిది పేరులేనిది- పేరులేకనెయున్నది। దారిదప్పిచరించుదుర్గుణ-తామసులకదిలేనిది ॥౫౩॥ పంచవింశతిఆత్మగానిది - పంచబ్రహ్మలులేనిది। ఆదిసన్మునివరులకెల్ల- నభేద్యమైతానుంన్నదీ। వేదమతశిద్ధాంతులకుఅది- వేద్యమెన్నడుగానిదీ॥ ౫౪॥ ఏమిలేదేమిలేదనియే-దేమిలేకనేయుంన్నదీ। యేమిలేనిదిలేకనేతానేకమెంన్నడుగానిదీ॥౫౬॥ తానెనేయెరుకేమిలేనిది-ధర్మాధర్మముగానిదీ। తాననేఅద్వైతవాదుల- తరముగాకనెయున్నది ॥ ౫౭॥ మనసులేనిదిగనుకఅది-అమనస్కమనరాకుంన్నదీ। ఘనమనోహరరాజయోగుల - కలవిమెన్నడుగానిదీ ॥౫౮॥ ఇతరమెంన్నడులేనిదిఅది- యింత్రయెంత్తనరానిది। పతితులైవిలశిల్లుమూర్ఖుల-గతికిదూరంబైనది ॥౫౯॥ సకలశాస్త్రపురాణములకది-నికరమైతాన్నున్నది। శుకులవంటివిరక్తులకుఅది- సూచనెన్నడుగానిది ॥ ౬౦ ॥ మరుగులేనిదితరుగులేనిది - మంత్రతంత్రములేనిది - ధరణిలోగురుశేవజేయనియ-ధర్తులకుఅదిలేనిది॥ ౬౧॥ యోగయోగాతీతమైసం- యోగమెన్నడు

లేనిది - రాగద్వేషములేనివారికి। లక్షణంబై యున్నది॥
౬౨॥ కల్మిలేనిదిబలిమిలేనిది - కలతలెన్నడు లేనిది।
కులముజాసుపుపతితులకుఅది-గురుతులేకనెయున్నది॥౬౩॥
గతియులేనిది మతియులేనిది - రతియులేకనెయున్నది।
యితరమైచరించువారికి। అంతరమైతానున్నది॥౬౪॥ ఎం
నుజూచినవున్నదిఅది - ఎందులేకనేయున్నది। సంను
లేకనుయెందుబోకను - అందిపొందికలేనిది॥౬౫॥ ఒప్పు
తప్పులులేనిదిఅది- వ్యూహభావనగానిది - చెప్పచూపగ
రానిదిఅది। చేటులేకనెయున్నది॥ ౬౬॥ మూలమాయ
కుమూలమగు- త్రిమూర్తులకులోగానిది। కాలనేమము
లేకఅది। బహుకాలమదియైయున్నది ॥ ౬౭॥ క్షేత్రపా
త్రవిరహితమైనది - జంత్రశూన్యంబైనది। క్షేత్రమెన్న
డులేకఅది-సాక్షాత్కారంబై వున్నది॥౬౮॥ఉత్తమోత్తమ
మగుచుఅదిసు - శ్రోత్రములుతానైనది । సత్తుచిత్తా
నందమనియే - సగుణబ్రహ్మముగానిది॥ ౬౯॥ వర్ణరూ
పముగానిది - షడ్వర్ణ మెన్నడుగానిది। కర్ణనేత్రము
లొత్తిచూచిన - కళలకందగరానిది॥ ౭౦॥ ఇష్టమున్నది
లేనిది - వుచ్ఛిష్టమెన్నడుగానిది। అష్టమూర్తులకీవలా
వల - అంతమైతానున్నది॥ ౭౧॥ యోగయోగాతీతమై
సంయోగమెన్నడులేనిది- రాగరోషమదాంధులకు। నది
రహస్యమైతానున్నది॥౭౨॥ సత్యాసత్యము రెండుగానిది-
సతముగాకనెయున్నదీ। ప్రత్యగాత్మశివోహమనియె।భవ
వికారములేనిదీ ॥౭౩॥ గద్యపద్యములాదిగాగల - కావ్య

కల్పనలేనిది । మధ్యపానముసేయువారికి- మధ్యమైతాను న్నది ॥ ౨౮ ॥ సకలబ్రహ్మాండములుతనలో - జాడదెలియకవున్నది । సకలదేహములేనివారికి - సకలమైకలశున్నదీ ॥౨౫॥ లక్ష్యభేదములేనిది-నిర్లక్షులక్ష్యంబైనదీ । అక్షరాక్షరదోషరహితం - బన్నదెరుగకయున్నదీ ॥ ౨౬ ॥ నిరాకారాకారములకది - నిలయమనరాకున్నది । నిరాధారాధారులకుఅది - నిరాధారంబైనది ॥౨౭॥ మీసమేమనరానిదిఅది-వారునేననరానిదీ। మారుజన్మములెత్తువారికి - మరుగుపడితానున్నదీ ॥౨౮॥ త్రిగుణముల తాకానిది - అదితీవ్రశాంతముగానిది । గగనపంచకశూన్యమైనది - కండ్లకగుపడకున్నది ॥౨౯॥ ఒక్కటైన నుచింతలేనిది - వకటిరెండనరానిది । వక్కటై సమస్తమునకది-వకటిగాకనెయున్నది॥౩౦॥ గురువుశిష్యులమనియుపోయినగురుతులేకనెయున్నది - నసుడుదెలుపుటయేమొకా - యిదినాకునీకనరానిదీ ॥౩౧॥ చిక్కదెవరికి = దక్కదెవరికి । చిక్కిచిక్కకయున్నది - యెగ్గుతగ్గులనెంచువారికి । యెచటజూచినలేనిది ॥౩౨॥ తెరకుయీవలతెరకుఅవల - తెలియలేకనేవున్నది । సరకుసేయకచూడుమరి - అరిచేతిలోతానున్నది ॥౩౩॥ ప్రజ్ఞలేకనెయున్నది - అదిప్రకటమెన్నడుగానిది । యజ్ఞక్రతువులుయెన్నిజేశిన - యెన్నటికినిఅంటనిది ॥౩౪॥ బయలురూపంబయిన యీపరబ్రంహ్మ వాసనలేనిది - బయలుఅయిదిటిమీదిది - నిబ్బయలు తాననరానిది ॥

౮౫ ॥ నాదబిందుకళలమూటికనాదియనరాకున్నది । వేదమతశిద్ధాంత్తములకదివేద్యమెన్నడుగానిది ॥ ౮౬ ॥ సత్యజ్ఞానమనంత్తబ్రంహ్మము - జాడలేకనెయున్నది । కృత్యమెన్నడువిడువజాలని - క్రూరులకుఅదిలేనిది ॥ ౮౭ ॥ నీలఘూంబకు - ఆలయంబై నిజమునిజమైయున్నది । రాశ్లపూజలుశేయువారికి - రహస్యమైతానున్నది ॥ ౮౮ ॥ మూలమేమియులేనిది - అదిమూర్ఖులకుకన రానిది మేలుమేలై యుండు - సద్యోన్ముక్తితానై వున్నది ॥ ౮౯ ॥ అల్లమా ప్రభువులకు - నాలీలన్నదేమియులేనిది । యెల్లలోకములందుయెవరికి - యెరుక లేకనేయున్నది ॥ ౯౦ ॥ విశ్వదాభిరామవేమన - విడువనేరకయున్నది । విశ్వామందునకొందరికి । అదివిమలమైతానున్నది ॥ ౯౧ ॥ పరువుగాయిది - కృష్ణమూర్తికిపాలిదై వంబైనది । గురుకబీరుకుయెఱుకకెరుకై కుదిరికు-దురై యున్నది ॥ ౯౨ ॥ సారెకునుసంసారవారధి దూరువారికి లేనిదీ - మీరుసాహేబునూర్ మహంమ్మదు-గారినెడతెగకున్నదీ ॥ ౯౩ ॥ కలియుగంబున-మాయ - కాపుర కలికిమూలముగానిదీ । అలకిమహంమ్మదుగారికిని । అది అట్లుబాయకయున్నది ॥ ౯౪ ॥ ఉండిలేనిశరీరమందునవున్నదనరాకున్నదీ । సిండి అంతటనిల్కడెరుగకనిజమునిజమైవున్నదీ ॥ ౯౫ ॥ చెన్నపట్టణావై పురీ-వీశాఖపట్టణమాదిగా । వున్నయెదశివయోగగురులకునున్నతంబై యున్నదీ ॥ ౯౬ ॥ దొంగబాటలుగానిది-అదిదోషరహితంబైనదీ । లింగధారులవడుగులకు - అది

లీనమైనట్టుగానిదీ ॥ ౯౭ ॥ చదువువారికి విన్నవారికి - చాలుచాలై యున్నదీ । కొదువలేనిది-గనుక అదిరతికో ర్కెలేమియు లేనిదీ ॥ ౯౮ ॥ షట్సమాధులకందరానిది- సమరసైక్యము లేనిదీ । షడుస్థలంబులుగానిది - తనసరికి సరిసరిగానిది ॥౧౦౦॥ అచలభక్తశ్రేణికెప్పుడు- ఆశ్రమం బై యున్నదీ। సచలమైచెడిపోయ్యేవారికి-జాడదెలియకవు న్నదీ॥ ౧౦౧॥ మతము లేనిదీ-వ్రతము లేనిది।మహిమ లేమి యు లేనిదీ - సతతమునుశివరామదీక్షిత - సమ్మతంబై యున్న దీ॥౧౦౨॥పరమపదమనరానిది - అదిపరమరహితంబైనదీ పరమారాధ్యులగురునికృపగల-భక్తులకులోనైనదీ॥౧౦౩॥ ఫలితమైగిరినాధునకు నెడబాయకను తానున్నదీ। కలతవా క్యముగాదుయిది-గురుకరుణకారణమైనదీ॥౧౦౪॥అణుమ హత్తనరానిది- అదిఅతివినోదంబయినది।ప్రణవమహాధ్వ నులందుచిక్కని ప్రభువులకు- అది లేనిదీ॥ ౧౦౫॥ ఆదిఅంత్య ము లేనిదీ - అదినాదుబిందువుగానిదీ। కాదుకాదన లేదులేద నకర్తలేకనెయున్న దీ॥౧౦౬॥ వేదసారాతీతవిమలవిచారు లకేనిజసాక్షదీ।శ్రీధరుల శేవించికనేశివ- రామదీక్షితవరుల దీ॥౧౦౭॥కంబలూరప్పయ్యామంత్రికికరుణదీక్షితపరమదీ । ఆ - కంబలూరప్పయ్యనొసగెనుఘనుడుతనశిష్యునకదీ ॥ ౧౦౮ ॥పరశురామవంశశీతా-పతికిదొరికెనుపదవదీ-సరస మతియనిభాగవతశ్రీకృష్ణు-కుపదేశంబదీ॥౧౦౯ ॥ఏమిజెప్పు దుపరమగోప్యము మెందుదోచక యున్న దీ । యేమి లేకను యేమిగాకను యేమొ- యేమనరానిదీ॥౧౧౦॥

శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణదేశికప్రభు మహారాజులవారి కృతం.

౧౨. ద్వాదశవిధబోధలు.

౧. విశ్వోద్భవస్థితిప్రళయాష్టకం.

సీ॥ జగదుద్భవస్థితి సంహారములు మీకు తెలిపెదవి నరయ్య తెల్లమిగను । జనులారసాధన సంపద్విశిష్టుడౌ స చ్ఛిష్యవరుడొక సద్గురునకు । జేయవలసిననాళ్లు శుశ్రూ షలొనరింపుచుండి వాడడిగె బ్రహ్మాండమెట్లు । జన్మించి వర్ధిల్లదంత్యస్థలమునకు జేరునోయిది దెలియజెప్పుమ నుచు । వినయమున మ్రొక్కి లేవక వేడుచున్న । జూచికరు ణించిభక్తికిచోద్యమంద్రి । తెంప్మి తెల్పెదననివానిలేవనె త్తి । త్రివిధదీక్షలుగావించి తెలుపవాంగే ॥౧॥

సీ॥ వినుమునీవడిగిన విశ్వోద్భవస్థితి ప్రళయముల్ వి నుపింతుబ్రహ్మమందు । బ్రహ్మమహామస్మను పలుకు లేని దెకల్గిపురుష ప్రకృతులయ్యెఘుట్టజేసె । ముగురుమూర్తు లవారి మూడులోకములను పుట్టించి రక్షించిపాలియజే యు । చంద్రుపీలోకములందుద్భాల్మకర్మవశంబున పిండము ల్ జననమగుచు । జనునుకర్మక్షయంబైనమునుగగనము । వంహ్నిపవనజలావనుల్ వరుసబెట్టి । స్వాంశములతోడనే గుస్వసానములకు। వాటిసంబంధులేస్తురువాటికొరకూ॥౨॥

సీ॥ శ్వాసలాశైనను జరుగునొక్కవిఘుడియ యువియా రుపదులైన నగునుఘుడియు। యువిరెండుమువ్వదులైన న హొరాత్రమానది మూడునూల్లరు వదరుగ । నగు

వత్సరముమూడులనలువదిలక్షల యిరువదివేలవ్వొమెంచి చూడ । నైనయుగములునాల్గానవిరెండువే లరిగిననొక దినంబగునజునకు। నతడువై మూల్లరుగ విష్ణుకగునుఘడి య । శంభునికిహరినై మూల్లజనిననగువిఘుడియు। శంభు డువై మూల్లగడునశక్తి కగునరవిఘుడియు।యిదెసువిూ కాలగణనా ॥3॥

గీ॥ ఎవరిశతవర్షములు వారికేగవారు । మేనికెడ బాశితిరిగి జన్మింతురట్టి । శక్తులకులెక్కలేదాత్మ జల ధియందు । వీచికలచందమున నున్భవించిచనునూ ॥४॥

క॥ వసధిప్రవాహమునలెమన । కనులకుగనుపించ్చిన ట్లుగాన్పించుజగ । జ్ఞననంబాత్మలో మృషయని । కనువా రికిప్రళయ పంచకములేదెపుడుఁ॥౫॥

గీ॥ జీవశివులనషుప్తులు జీవశివుల । తనువిసర్జనము లు మహాత్తత్వసృష్టి । లేనెలేదనిగురునిచేతానెరుగుట । ప్రళయపంచకమిదియెపోభక్తియుక్తా॥౬॥

క॥ అనవిని శిష్యుడుమునుపటి । తనమదిసంశయ ముబాశితానుండెనుయే । మనుజులుయిదివినిచదివిన । జ ననస్థితినాశములను జెందరువారల్ ॥౭॥

గీ॥ పరశురామవంశ భవునిసీతారామ । గురునిగొ ల్చియిట్టిగుట్టుభాగ । వతులకృష్ణు డనెడివసుధామరుడు దెల్పు । కొనిమెబోధలెవ్విగోరబోశా॥౮॥

ఇది శ్రీమద్భాగవతకృష్ణవిరచితవిశ్వోద్భవస్థితిప్రళయాష్టకంసమాప్తం.

॥౨॥ హంససంచార చతుష్కం.

సీ॥ హంససంచారప్రశంసమీరిదితెల్పు వినరయ్యాజను లారమనసుపెట్టి। యొకశిష్యవరుడు దేశికచక్రవర్తిని। గ నిప్రశ్నజేసెయీకాయమందు। హంసచరించునంచనవింటి నవిదెల్ప వలెనన్న వినిగురువరుండనియె। యొకదినంబునిరు వదొక్క వెయ్యిన్నాగునూర్లు తిరుగుగుదమూదిగాను। గు ధమునగుహ్యమున నాభికుహరమందు। హృదయకం ఠాక్షి మూర్ధ్నులవదలకారు। నూరులార్వేలునరువది నూరులారు। వేలువెయివెయ్యివెయిమార్లు వేసరిలక ॥౧॥

సీ॥ తెలియుమాధారస్వాధిష్ఠానమణిపూరకనాహతవి శుద్ధకమలములకు। మీదనాజ్ఞేయమామీదసహస్రార ముందునచటనేలుచుందుదొరలు। హేరంబవాక్పతివారి హరజీవేశగురువుల్దళంబులక్రమముగాను। నాల్గారు పది మూడునాల్గులుపదియారురెండు లైయుండునుదండిగాను శక్తులక్షరములుభూతసమితిబీజ। ములుదిశలుకాంతులు ముఖముల్ మొదలైనవి। గలవనేకములవియన్ని గ్రంథన జేసి। పెంచలేదిందుముచ్చటపెరుగుననుచు॥ ౨।

క॥ అనిగురుడుపదేశించ్చిన। వినిశిష్యుడుసంతృప్త మునవిస్మితుడగుచుం। వినుజనులత్యానంద్దం। బుననట్ల నెపొందగలరుబుధనుతులగుచుణ్ ॥౩॥

గీ॥ ప్రేమతోడపరశురామసీతారామ। గురుడుదెల్ప హంసనెరిగిభాగ। వతులకృష్ణుడనెటివసుమతీసుపడది। వదలడయ్యెమదినిముదముజెంద్రీ ॥౪॥

ఇతిశ్రీమద్భాగవతకృష్ణవిరచితహంససంచారచతుష్కంసమాప్తం,

3. దృగ్దృశ్యవివేకచతుష్కం ॥౪॥

సీ॥ దృగ్దృశ్యములరెంటిదెలిపెదవినరయ్యగురుమూర్తితనశిష్యవరుసిప్రజ్ఞ । గనగోరిశబ్దాదులనెరుంగువారెవ్వరనిన శ్రోత్రాదులంచనియెవాటి । గనెటిదో మనసుయామనసునోబుద్ధి బుద్ధినిబుద్ధియని తెల్సుకొనినవాడు । కలడో లేడో చూడుకలడుకల్గితెవాని నెరుగునాయివియంన్ని నెరుగవివిటి । నెరుగునతడతడెవ్వడో యెరుగదెల్పు । మనిననతడవునీవనేననిననీవె । యనుచుదెల్పినవినిబ్రంహ్మ మనగనేదో । తెల్పగదవయ్య మదినాటదేశికేంద్రా ॥౧॥

క॥ అనవినియుదధినిబుట్టిన । ఘనవీచికబృంద్ధమంద్దుకేమలముచ్వ్యాపిం । చ్చినమాడ్కినీవెత్రిజగం । బుననిండిన బ్రంహ్మవరసిబుద్ధినెరుగుమీ ॥౨॥

క॥ అనియీరీతినిబోధిం । చ్చినశిష్యవరుండుసంత్తసించ్చెనుయీబోధను । విన్నకంన్నమనజుం । డనిశముతనరూపునెరిగియానంద్దించుర్ ॥౩॥

సీ॥ ప్రేమజేసిపరశురామసీతారామ । మూర్తిదృక్కు దృశ్యములనుదెల్ప । కేరిభాగవతులకృష్ణుడువినిదృకస్వరూపమేనటంచ్చురూఢిజెంద్దె ॥౪॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతకృష్ణ విరచిత దృగ్దృశ్య వివేకచతుష్కం

సమాప్తం ॥3॥

౪. మహావాక్యవివరణపంచకం ॥౫॥

సీ॥ వినుడిమహావాక్యవివరణజనులారగురుమూర్తినో
కశిష్యవరుడడిగిన । నామహావాక్యములవిటియన్వయ
మునువినజెప్పెనీవునీతనుచతుష్క । మునుగూడిత్వంపద
మునకర్థమీశ్వరతనుచతుష్కమతండుతత్పదార్థ । మిరు
వురిదేహంబులిద్దరిగుణములు తొలగించి చూచినతుదప
దార్థ । మానుయీమూడుతత్వమస్యనెటివాక్యము। మ్యానీ
గుణములుకొద్దివధికమామహా । త్మునిగుణములుయిద్దరి
యంగములను । వినుముచెవియొగ్గితెల్పదవేరెవేరె ॥౧॥

సీ॥ స్థూలంబుమొదటిదిసూక్ష్మంబురెండవదికారణంబు
తృతీయ్యకాయమగుమ । హాకారణముతుదదగునీకుని
శునికివిరాట్టుతొలుకాయమువలిదగు హి । రణ్యాగర్భుం
డుకారణముప్రకృతిసర్వసాక్షి నాల్గవదగుసత్యమివిటి ।
తోటివచ్చునుబోవుతొలగకెనిమిది యాత్మలునుమాతృక
లునవస్థలుగుణములు । శక్తులభిమానులునుభూతసముద
యంబు । స్థలములవలి మహావాక్యసమితియందు । దీని
యర్థంబెకలిగుండుమానకెప్పుడూ ॥ ౨ ॥

సీ॥ అయమాత్మబ్రంహ్మయంచను వాక్యమిదికొనవేద
మందునగలదువెదకికొనుము । సామవేదంబునుజదివినత
త్వమస్యనువాక్యమగుపడువినుముమొదటి । వేదంబులో
పలవెదకప్రజ్ఞానంబ్రంహ్మయనెటి వాక్యంబుమనకెదొరు
కు। రెండవవేదమందుండ్త హంబ్రంహ్మాస్మియనువాక్యమది
వెదకినగనుపడు । నిన్ని వెదకంగనేటికియన్నిగురుని ।

వద్దగల్గును శేవించ్చదిద్దితెలుపు । ననినవినిఁమ్రొక్కి యీ మహాత్మునికరుణను । మోదమునజెంద్దెనప్పుడామునుకు జనుడయీ ॥ ౩॥

గీ॥ అతనివలెనెదీనిసతతంబుమరువక । చదువుచుం న్నవినినసకలవేద । సారమెరిగిచిత్త చాంచల్యమునుమాని । నృతతిజెందుపరమగతినినిజమూ ॥౪॥

గీ॥ ప్రేమతోడపరశు రామసీతరామ । గురుడుదెల్ప వేదగుహ్యామెరిగి । పరమశాంతినొంద్దెభాగవతులకృష్ణ । భూసురుండుపూర్వపుణ్యామేమో॥౫॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవత కృష్ణవిరచిత మహావాక్యవివరణ పంచ్చకం సమాప్తం ॥౪॥

౫. ప్రణవార్థప్రకాశికాత్రయం ॥౩॥

సీ॥ జనులారప్రణవార్థమునుసద్గురునిజేరిసచ్ఛిష్యుడడిగినసంతశించ్చి । వినుమనిచెప్పెజీవునికినాల్గంగ్గముల్ గల వీశ్వరునికినాల్గంగ్గములును । గలవవిలోచనకంజ్ఞాతమునజూడుమెరుపుతెలుపునలుపుమేఘువన్నె । లివిజీవతను కాంత్తులెరుపులోపచ్చనతెలుపులోపల నలుపునలుపులోన।శ్యామమునునీలమంద్దునస్ఫటికకాంత్తి।గలుగునివియీశ్వరునిదేహకాంత్తులిన్ని।తనువులకుమీద శుద్ధపీతస్వరూపు । ద్వైతబ్రహ్మంబుగలిగుందునతడెసీవూ ॥౧॥

క॥ అనిచెప్పినదేశికునకు । వినయంబునమ్రొక్కిలేచి వినుతించ్చిముదం । బునజెంద్దెనట్లుతద్భో । ధనువినుకను నృతతిజెంద్దుతద్భావమునన్ ॥౨॥

గీ॥ పరశురామవంశభవుడుసీతారామ । ధరణి సుగుడుదెల్పదానిభాగ । వతులకృష్ణుడెరిగివదలకతలపోయ । ద్రోణగెమనసునెటకుదొలగనియక ॥౩॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవత కృష్ణవిరచిత ప్రణవార్థప్రకాశికాత్రయం సమాప్తం ॥౪॥

౬. పరిపూర్ణబోధాష్టమాలిక ॥౮॥

సీ॥మరియొకనాడుసద్గురునిగంన్గొని ప్రమోక్షప్రస్తుతిగావించ్చిపణతిబలెక । భువిలోనరాముడుగుశివరామదీక్షితుల్ వచనకావ్యంబుగనచలబోధ । గల్పించ్చెనటదాంన్ని కరుణించ్చితెల్పుమంచనవినిసంతోషమునగురుండు । పరిపూర్ణమొకటిలేనెరుకనేదొకటుండుపరిపూర్ణమునెరింగినెరుకనువిడ । చాలునికయేమిబట్టదో సఖయయనిన । యచలమననేదిలేనెరుకనగనేది । యెరుకనెవ్వరు బుట్టించియణగజేతు । రయ్యవిస్పష్టముగబోధజెయ్యవయ్యా ॥౧॥

క॥ అనిప్రార్థించ్చినహర్షం । బునపరిపూర్ణమును జూపిపురుషయువతులై । కనుపట్టలేని యెరుకను । కనుగొనుమనిచూపిదీంన్నికలదనకుసుమీ ॥౨॥

క॥ పరిపూర్ణమనినయచలము । యెరుకనవిశ్వంబుతనువులెరుకననేనీ । వెరుకన సంకల్పంబగు । యెరుకనెయెరుకనుత్యజించ్చయెరుకేపోవు ॥౩॥

క॥ లేనికలమేలుకొంన్నను । తానెక్కడనిల్వనట్లుదబ్బరయగునీ । వీనిగ్గలబోధనుమే । ల్కనుకలవంటియెరుకగనరాదుజుమీ ॥౪॥

క॥ పరిపూర్ణముపరిపూర్ణము । నెరకనుగురుతెరుగ దెరుక మెరుకనచలముం । మెరుగునుగురువెప్పటికీ । మెరుకనుగనబోకుపోనియేమిటికింక్కన్ ॥౫॥

క॥ వినుముపరిపూర్ణమంద్దున । తనకై తాబుట్టిమెరుకతనపుట్టిల్లుగాం । గనబోవతనకుదానె । కనుపడదీవిశ్వమంత్తగనుపడదుసుమీ ॥౬॥

క॥ మంత్రములురెండుగలవా । మంత్రంబులలోనమొదటిమంత్రమచలముం । మంత్రించునెరుకనావలి । మంత్రముమంత్రింపుచుండుమరువకరెంట్టిన్ ॥౭॥

సీ॥ తలపోయుచుండ్డుముతరుణినిండ్నైవరైనబోధించుమనవారిబుద్ధినెరిగి । తగినవారైరేని తప్పకబోధించుతగనివారైరేనితగదుతెల్ప । నిండ్నెండ్నారీతులనేపరిక్షించ్చియీబోధనీకెరిగి స్తిబోధజేయ । తగినదానవటంచుదయజేశిసుజనులతోపొంద్దుసలుపుముదుష్టజనుల । పొందుకలనైన జేయకప్రొద్దుగడుపు । చుండుమనిచెప్పితానూరకుండెనంత్త । జాలమాంబయుసద్గురుమూలముననుమెరిగిపరిపూర్ణమున లేనిమెరుకనువీడె ॥౮॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభుశిష్యురాలగు తల్లావఝ్ఝుల జాలమాంబ్బా కోరికప్రకారం శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభువులవారెరచించిన పరిపూర్ణ బోధాష్టమాలిక సంపూర్ణం.

౭. పరిపూర్ణబోధాషట్కం ॥ ౬ ॥

సీ ॥ శ్రీరమాద్రైతుడౌనారాయణుని పేరవెలశిన గ్రా

మంబువిడిదిగాను। జేకొంన్నరామడుగుశివరామ దీక్షితు
ల్ రచియించినట్టియీయచలబోధ । నాయయ్యచేతకం
బ్బాలూరి అప్పయ్యమంత్రి దావినివచ్చి యంత పరశు ।
రామసీతారామరత్నమునకుజెప్పెనతడు నేననుభాగవతు
లకృష్ణ । భూసురుడువేడదెల్పెతద్బోధమీకు । విన్నవిం
చెదవినితప్పులున్నదిద్ద। వలశినదియింతె సజ్జనవర్యులార ।
భద్రయశులారకరుణాసముద్రులారా ॥ ౧ ॥

సీ ॥ ఈసృష్టికన్న ముంన్నేకమైనిత్యమై యాద్యంత
శూన్యమైయమితమగుచు । యెరుగుట మరుచుటలేప్రా
ప్తులేనిదై ద్వంద్వత్రిపుటులనుదగులనిదై । నామరూపం
బులెన్నటికిగైకొననిదై వాఙ్మనోతీతమై వగపు మురిపె।
మెరుగనిదై శబ్దవిరహితాకాశమై యిదియది యింతంత
యిట్టిదట్టి । దనుచుజెప్పంగరానిదై జననమరణ ములను
బొందనిదైవ్యోమమునకులోన । బైటగలదై ప్రపంచక
ల్పనకుజొరనిదై । వెలితిలేనియీవట్టిఅచలమందు॥ ౨॥

సీ ॥ తనకుదానరుదెంచి తనకుదాచనులేని సంకల్ప
ఘోకయరక్షణములోన । కోటిమాట్లవివెంచుకొనువారె
వరువేరెతనువుతోజగముతోదగులుకొని । నానావిధము
లైన నామరూపములతో తననుతాగనుగొనితానెముదు
సు । సాలీమరీతినిసకలప్రపంచ్చంబుసృజియించురక్షించు
సృక్కణంచు ॥ రాకపుట్టుటతాలేకపోకచావు । లవియు
మేలుకబల్ నిద్రలగును మొదలు । లేనిసంకల్పమే తాను
నేనుమేను । లగుచువర్తించుతనవంటిమగువనుగనీ ॥ ౩॥

సీ॥ పెండ్లాడినీవు నాపెండ్లామువేనునీ మగడనంచని కూడిమందిరములు। గట్టిపిల్లలగనిచుట్టరికెమొనరించివి శికిసంసారంబువిడచిగురుని। సంన్నిధి కరుదెంచి స్వామి యీసంసారవేదన బడలేనువేగనంన్ను। కడతేర్చుమని క్రొమ్ముక్క కరుణించి యీవృత్తబట్టబయల్ వునికిఘట్టిగాను। చెప్పినీవేమిలేదనిచెప్పెనతడు। గురుడుజెప్పినబోధపై గురిదగిల్చి। తనసమూహముతోదర్లెతానువచ్చి। నట్టిచోటికి యీబోధయిట్టిదిసుమీ॥ ౪॥

క॥ సంకల్పజాలమనియెడి। యంకిలిలేనట్టిచోటునరశినయంతం।సంకల్పముమాయమగుగ। సంకల్పపుజగము నిల్వజాలునెయవలగ ॥౪॥

క॥ బూటకపుగురుడుజెప్పే। తాటక తూటకలుగా దుతక్షణమునయే। పాటలునిలువవుయిదివిన। మాటలు తముదామెలేచిమాయముగావే ॥౬॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతకృష్ణవిరచితపరిపూర్ణబోధాషట్కంసంపూర్ణం॥౭॥

౮. గురుశిష్యసంవాదషోడశి॥౧౬॥

శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభువులవారు - తమశిష్యురాలగు-తల్లావఝ్ఝుల జాలమాంబకోరినందున-రచించిన - షోడశి ॥

క॥ శ్రీమద్భాగవతాంన్వయ। తామరసాదిత్యకృష్ణ ధాత్ర్యమరునకుం। మామకగురునకు క్రొమ్ముక్కెమ। హామోదముతోడసజ్జనానందముగాగ ॥ ౧ ॥

క ॥ గురుశిష్యవచనములుగా । పరమరహస్యార్థమెల్ల బల్కెదవినుడో । నరులారతప్పులెన్నక । హర్షంబీరీతి యాటలాడించుజుమీ ॥ ౨ ॥

క ॥ సారముగనిసంసృతి నిః । స్సారముగాజూచినట్టి సద్గురుమూర్తిం । జేరియొక బ్రాహ్మణశ్రీః నేరుపుతో మ్రొక్కియెదుటనిలచిట్లనియెన్ ॥ ౩ ॥

క ॥ బిసరుహభవకులభూషణ । వసుధామరవర్యవిను తవరగుణబృంధా । వసుధీశవంద్యచరణా । కుసుమాయు ధశతసహస్రకోమలగాత్రా ॥ ౪ ॥

క ॥ అనివినుతిజేసినేనని । తనువునుదలపోయుచుంటి తద్దయుబ్రీతిన్ । మునుపిపుడిదినేగానం । చనితోచెను తెల్పవయ్య అతివిశదముగాన్ ॥౫॥

క ॥ నేననువస్తువమెట్టిదో । నేను విచారించి తెలియ నేరనుయీ మేన్ । దేనబుట్టినదో యెఱుగను । ధీనుతమద్గురు వరేణ్యదీనశరణ్యా ॥ ౬ ॥

సీ ॥ అనిపల్కవినిగురుండాపెతోనిట్లనె భూతక ర్దమము చేబొడమెస్థూల । తనువుదృశ్యంబగు స్తంభంబువ లెనీకు కనుకయీ దేహంబుగావునీవు । అన వినియయ్య నేనదిగాకమరియేమ్యపంచకృతనులై నపంచభూత । ము లజనించ్చినలింగమును నేననెటిభ్రాంతిడగిలె నీవదిగావు దాంన్నిబాయు । మనదానివిడిచినేననెటిదేమనియంన్న నీవునీవయ్యుండినిన్నునీవు । యెఱుగబోవుటకారణమెఱు

కసనినని|నదిమహాకారణముపీఁటినరయుదీవు| అవియునిన్నె రుఁగలేవనియనిన్రమొక్కి | చేతులుమొగిడ్చిప్రస్తుతుల్ జేశిజేశి ||౭||

సీ || పంచభూతములెందు ప్రభవించెననవిని యాత్మ లోనేనాత్మనెటిదొకటి|గలిగెమహ త్తత్త్వమలమహాతత్త్వ ముకుదయించెనొక గుణక్షోభిణియది | చెలగిసత్త్వాదుల సృజియించె తామసగుణము కంబరమను కొంకుకతనికి | వాయువాయువందనలమందుదకంబుబొడమె నాయుదక మందు | భూమియీయన్నిటికివిరాట్పురుషుడతడె| స్థూలతనువయ్యెశివునకుసూక్ష్మమఖిల | దేవతానీకమయ్యె నాదేవవిభుని | కతనికారణతనువుప్రకృతిసర్వ| సాక్షినాలవదేహమాసఖయవినవె | ౮ ||

గీ || అష్టతనువులవర్ణము లష్టగుణము | లష్టమాత్ర కలష్టాభిమానులష్ట | నిలయములుగలవవితమ్మునిన్నెరుగవు | యిన్నిటినినీవెమెరుగుదు వీవెనేనూ || ౯ ||

సీ|| అణుమహాచైతన్యమవ్యయ మవ్యక్తమజమచల మనంతమాత్మవీవు | అనవినికర్తృత్వమాత్మదోతనువు దోపాపపుణ్యద్వయఫలమెవరిదో | తనువునవెట్లుచైతన్య ప్రవేశమో ఉత్పత్తినాశంబులే తనువువా | యిన్నిటినెరిగించుమన్ననాగురుడనె ఖరకరదీపప్రకాశములను | జనులుతమతమస్వప్రయోజనములన్ని | జేయరవిదీపములు వాటికాయసాక్షు | లట్లనీతేజముననుయీయంగసమితి| కార్యములుజేయజూతువకర్తవరయా ||౧౦||

గీ॥ అరుకుడుదయించపగనిపశుఘ్నావనీసు। రులోనరించినపనులసూక్ష్యడు స్పృశించ। నట్లునుకృతాఘములను నీవంటవంగ। మెరుగదవిటెనిజడముదానెల్లెరుంగూ ॥౧౧॥

సీ॥ అనుభవింపుచునుండునజ్ఞాని యపుడుబాబుచ్చినిగనిపశిబాలరుఘడశి । నట్లుకుంమ్మరిజేయుకోట్లబౌనలయందుగగనంబుజొచ్చినగతినియాత్మ।జొచ్చుతత్వములలోవొచ్చిఘటోదకమునఘటముదొలిగినవనజహితుడు।జావలేదట్లాత్మజావడీదేహంబువిచ్చిపోయిననైదువిధములైన।ప్రళయములుగలవందుంలోప్రళయయుగము। పిండమందుండురెండుబ్రహ్మాండమందు । గలిగియుండునుగురునిచేగలుగునొకటి।ప్రళయమనుమాటవృషసుమీాపద్మనేత్రీ ॥౧౨॥

గీ॥ అక్షిపురుషాద్యుపాసనలాదిమైన । వెన్నొకలవాత్మనెరుగుటకన్నిటందు । యెక్కువైనట్టి దీబోధ పెక్కుపలుకు । లేలనామాటనమ్మితెచాలుచాలూ॥౧౩॥

క॥ అనిశమునీవీబోధను । మనమునమేమారబోకు మతివిభ్రమచే । మునుపటిమాయనుమెఱుగవె । నినునీలోనిలువనివమునిశ్చయముజుమీా ॥౧౪॥

క॥ అనిబోధించెనుదేశిక । జనపతితద్బోధనమ్మిజాలమదొలగెౕ । జననమరణములకట్లనె । వినువృతలికిమాతృగర్భవేదనయణగుౕ ॥౧౫॥

క॥ తల్లావర్ఘ్యులజాలమ। యుల్లంబీబోధమీాదయుని

చియితరమా । చిల్లరబోధలవిడిచెను। బెల్లముదినువాడు చేదుబెట్టునెనోటర్ ॥ ౧౬ ॥

ఇతి గురుశిష్యసంవాద షోడశీ సంపూర్ణం॥౮॥

౯. బృహద్వాశిష్ఠసారం ॥౫॥

సీ॥ శ్రీమద్రమాసుందరీమనోహరుడగు నారాయణాభిధానమునవెలయు । గ్రామనివాసియారామడగుశివరామదీక్షితుల్ తనశిష్యశిక్షకొరకు ।వచనకావ్యంబుగనచలబోధయైనర్చెనందులోగల యర్థమంత మీకు । వినజేతువినరయ్యజనులార వొకశిష్య వరుడు సద్గురునకు వందనములు । జేసితద్బోధనడిగినజెప్పెనిట్లు । సర్వగతమునునిత్యంబుస్థాణువచల । మునుసనాతనమునసంత్తమనజమనహ । మైనయీవుత్తిబట్టబయలంద్దులేన్దే ॥ ౧ ॥

సీ ॥ నీనాస్వరూపమైనిఖలప్రపంచమై నేనునీవనినన్నునిన్నెరిగెటిదై ।కారణములేనిదై కార్య కారణములురెండుదానైయై వెలశియమిత । వేదముల్ గల్పించి భేదములనుజెందికలిమిలేముల సుఖకష్టములను । పుట్టుచావులరెంటిబొందుచు నానావికారియై మాయనంజేరియదుగ । నేనుతనమీదివస్తువునిదుగొచూడు । మనినసవినయమునదానిగనిస్వకీయ్య । చిత్రములతోడ నిలువక చేరెనపుడు। తానువచ్చినచోటుకుతక్షణమునా ॥౨॥

క ॥ మేలుకగాథాసుప్తిని । యేలీలంవచ్చినిలిచి యేగునెనేనుం । ఆలీలవచ్చిపోయెను । నేలే నటువంటిచోట నిజగురుకరుణా ॥ ౩ ॥

క॥ అనిగురుడీరీతినిదెల్పినవినిశిష్యుండువానివిధమున యీబోధనుజెందెదీనిప్రేమను । వినువారలువారివలెనె వెలయుదురుజుమీ ॥ ౪ ॥

సీ॥శివరామదీక్షితుల్ జెప్పకంబ్బాలూరియప్పయ్యామం త్రియీయాయచలబోధ। వినిపిల్చివినజేశెతనశిష్యుడగుపరశు రామ సీతారామరత్నమునకు । వాగునేనను భాగవతకృ ష్ణుడదిగోరబోధించిరతనికాబోధనతడు । కలలోని వాడు మేల్కనినతాలేనట్లు యీప్రపంచంబుదానేమిలేక । పా యెవినినిల్చిపై మాటపలుకరాదు । చేటులేనట్టివోటపై కూటమంత్ర । వినుడియుల్లక్కియిదియైన వెదకిచూడ। నెందుగనరాదుసరెకదాయిదెసరిసరీ ॥౫॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణవిరచిత బృహద్వాశిష్ఠబాణం సమాప్తం ॥౯॥

౧౦-అచలబోధాషట్కం ॥౬॥

సీ॥ వినరయ్యజనులారవినజేతుశివరామదీక్షితుల్ జేశి నతెనుగుబోధ। లోగలయర్థంబునేగంట్టిపరశురామసీతా రామరత్నమునకు । శేవజేయుచుప్రియ శిష్యుడనై భాగ వతకృష్ణుడను పేరవసుధమీద। వెలశితియాబోధవృత్తాం తమెఱుగక నంబరబోధనియపహశించ్చి । వినరుకొండ్దరు వినకుంన్నవిలువదిగునె । వకమహాత్మునిగనిశిష్యుడొకడడి గిన । నతడువానినిజూచియిట్లనిమెదీని । వినుమునామా టమీాదసీమనసునిలిపీ ॥౧॥

సీ॥ అహామనేదానినియంట్లనిజముదా నవికారిగనుక

నేనసదులేని। అహామనేమాటత దవికారినెరుగదా య
వికారిలోజేరియాడుచుండు । యిదెపంచ్భభూతాల నేవు
తోనీనిన తల్లితల్లినిగంన్న తల్లిదండ్రి । అవికారియొకటుం
న్నదని తెల్సికనిదానిలేనినేలేనని తానెరిగిన । నేనునిలచుం
డ్డదదిబోవదానివెంట్టు। దానిసంత్తతియేగునుతత్క్షణమున।
మొదటిదచలంబురెండోది మొదలులేని । యట్టియీగురు
తెరుగుమేననివచించ్చీ ॥౨॥

క॥ అనహామునకహామునకుసు । త్తినిమేల్కనుదీటుజే
శివినుమహామునుమే । ల్కనురెంట్టిదీశివేశిన । ననహాము
గాఢాసుషుప్తులాపైనిలుచుర ॥ ౩ ॥

సీ॥ మొదలులేకనెవచ్చిమొదలై ప్రపంచంబుపుట్టించి
రక్షించ్చి పొలియజేయు । నిదియెమూలం లేనియీగురు
తెరిగేశరీరంబు దానవికారియైన । యీవుత్తబయలేవుం
న్నదందునేలేననిగుర్తెరిగి లేకయుంన్న । దానితో పోవు
దానిప్రపంచంబు మిగులదంబరమైనమిగులునట్టి । వస్తువ
చలంబునిత్యంబు వాస్తవంబు। సర్వగతమజమవికారిస్థా
ణువెనుక । మనుపులెనుగనిదింత్తైనమరుగు లేక॥ నిబిడమై
య్యుండియున్నదినేనుగాప్డి ॥౪॥

క॥ అనిగురువరుడెరిగించ్చిన । వినియతడాబోధజెంద్దె
వేద్కనుయీబోధనువింన్న కంన్ననరుల । ట్లనెలదోచ్ఛేధార్థ
మబ్బియహామనరుజుమీ ॥౫॥

గీ॥ ఉంన్నదానిలోన వుల్ వులై వ్యాపట్టి। గురువసుం

డుశిష్యవరుడువారి। బోధనేనుమీకుబోధించ్చినదిమీర।
లేనుళక్యుశక్కితానుశక్కి ॥౬॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవత కృష్ణవిరచిత అచలబోధాషట్కం
సంపూర్ణం ॥౧౦॥

౧౧. గురుశిష్యసంవ్వాదైకాదశకం ॥౧౧॥

సీ॥ శ్రీమద్గురు పరశురామ సీతారామమూర్తినిధ్యాం
న్చించ్చిమ్రొక్కివినుతి। జేశిచేశెదగురు శిష్యసంవ్వాదం
బువినరయ్య జనులార వేడ్కతోడ। సాధనచత్వారిసంప్ప
ద్విశిష్టుడై శిష్యుండునాల్గుశిశ్రూషణములు। కరుణారాగు
రునకుగావించ్చియొకనాడునేను మేననుకొంట్టినేటిదనుక।
యిపుడువేరనితోచెను యీశరీర। మెట్లగలిగెనునేననసే
మిటిదియొ। తెల్పగదవయ్యయిదిలెస్సదేశికవర। పరమ
కారుణ్యరసపూరభవవిదూరా ॥౧॥

క॥ అనిప్రార్ధించినవినుమని। తనహస్తముమస్తకము
నతగనిడిబోధిం। చ్చెను భూతకర్దమంబున। గనుపడు
యీస్థూలతనువుగలిగెనుజడమై ॥౨॥

క॥ ఇదినీవుగావుదీనిని। వదిలిసుఖంబుండు మనిన
వాడిట్లనియెం। యిదిగాకనునేనెవడను। వదలకవేవేగ
దెల్పవలెనననతడుం ॥3॥

సీ॥ వినుముయీదేహంబు విడచియపంచీకృతముళై
నపంచభూతములవలన। గలిగినయీసూక్ష్మ కాయంబు
నేననితలపుచున్నాడవుదానిబాయు। మననదిబాశినేన

ననేమియనియుంన్న నీవునీవై య్యుండినేనెవడనో। యను కారణశరీరమునుబట్టియున్నావు తలగియీదేహంబుదల పకుమన। వినిశరీరత్రయమునునేవేరెవేరె। యెరిగితెలు సుకొనేటియీయెరుకననిన।నవిమహాకారణముదానికవల నున్న। వాడవీడనితెల్పినవాడు(మొక్కి॥ ౪॥

సీ॥ భూతపంచకమెందుబోడమెనంచనవినియీయాత్మలో నేనాత్మననెటిభ్రాంతి। తనకుదాగలిగెను దానిమహత్తత్వమనిమూలమాయనియనిరిదాని। కుదయించెనొకగు ణక్షోభిణియది గుణత్రయమునుబుట్టించె తామసమున। గలిగెనభంబు తద్గగనమందనిలమాయనిలమందనలమా యనలమందు। జలముజలముననవనియీ సర్వమునవి। రాట్టుజన్మించెవినునావిరాట్టుశివున। కాదితనువయ్యెత క్కిన యంగసమితి। సకలసురలు ప్రకృతిసర్వ సాక్షు లయ్యె ॥౫॥

గీ॥ నీకుశివునకుగల యట్టినిజగుణముల। విడచికను గొను మీశుండువేరెలేడు। ఆశరీరాష్టకమునునీవరయు దరయ। దాశరీరాష్టకంబునిన్నునఘుయనినా ॥౬॥

సీ॥ కర్మత్రయమునకు కర్తలెవ్వరుపాప పుణ్యంబులె వరినిబొందునాత్మ। తనువులోపలనెట్లు తాప్రవేశించును మృత్యువెవరినిబట్టి మిడుకజేయు। ననవిని ప్రజలందరొ నరించుప్రజలకుదీపమంభోజాప్తుడేపగిదిని। శోశించకను తమస్వప్రభచేరాత్రిపగలొక్కరీతిని ప్రజ్వరిలుచు। సాక్షు

లై య్యుండ్దు రారీతిసకలతత్వ। ములపనుల కెల్లసాక్షివై వె
లుగుదీవు। సూర్యుడుదయింప మేదినిసురపశుఘ్ను। లాచ
రించెటిక ర్మఫలములరెంటి ॥౭॥

గీ॥ అక్కడంటనిపగిదినీవంటవనఘ। సుకృతములను
దేహమెరుగదదితిజడంబు। చంటిపిల్లలబాబుచ్చిచనంకినట్లు।
పుణ్యపాపములనుజ్ఞాని పొగరణచునూ ॥౮॥

సీ॥ ఖండముగాకనఖండమైగగనంబు ఘటకారుడొన
రించుఘటములందు। జొచ్చినవిధమాత్మజొచ్చుతత్వము
లందు। జలపూర్ణఘటములోజలజహితుడు। బింబించ్చి
కలశంబు భిన్నమైపోయిన నర్కుండు జావనట్లాత్మజావ।
దంగ్గంబుపంచత్వమందిన ప్రళయముల్ రెండుపిండమున
బ్రంహ్మాండమందు। ప్రళయములు రెండుగలిగుండుప్రళ
యమొకటి। గురునిచేగల్గునివి మిథ్యలెరుగుమితర। బో
ధలెవ్వియుదీనితో బోలవిలను। మేలుసమకూర్చు నీకిది
చాలుచాలు ॥౯॥

క॥ అనిబోధించినదేశికు। గనినుతులొసరించి పూజ
గావించిముదం। బునబొందెతిరిగియీబోధను। వినకను
నృతతిజొరదు తల్లికడుపున ॥౧౦॥

గీ॥ భాగవతకృష్ణుడీ బోధభావమందు। నంమ్మితక్కి
నబోధలజింమివై చె। అమలకమలమరందంబు నాను తే
టి। బొవనేర్చునెదుత్తూరపుష్పములకు ॥ ౧౧॥

ఇతిశ్రీమద్భాగవతకృష్ణవిరచిత గురుశిష్యసంవాదైకాదశకం
సమాప్తం.

౧౨. కందార్థచతుష్కం ॥౮॥

శ్రీమద్భాగవతాంన్వయ। తామరసాక్షునకుకృష్ణ ధాత్రీమరునకుణ్ణ।మామకగురునకుభక్తిని। నేమ్రొక్కి ర చింతువినుడీ॥ నేర్పామీరగనూ*వాజనులార। నిగమాం తార్థమునూ*యేమానియనరాక యేకావాబ్రంహ్మోమం। ద్రీమాయజగమంత్తమేప్పాటాయను లేందే * నేర్పా మీరగనూ-వ్రాజనులార। నిగమాంత్తార్థమునూ ॥౧॥

ఈవిశ్వములోనెుకసతి। తావింన్నప మాచరించెత నదేశికుతో।వోవిప్రవర్య నేనన। నేవిధపుదో తెలియజెప్పు॥ *మిద్దికూడదనకా। శాంత్యానెనామదిఇదివినకా*పావన చరితనాపలి కేనిట్లనిగురు। డీవేబ్రంహ్మావు మేనులేగానం చనుకుంట్టె *ఇదికూడదనకా - శాంత్యానెనా మదిఇది వినకా ॥౨॥

అనినవినిఆపెయిట్లనె। తనువులుయెంన్నొట్లుగలిగెతను వులనెల్లం। కనినట్టిదెవ్వరిదియే। ఘనునకుజంన్మించ్చె ననిన॥ కరుణాతోడుతనూ*చూచిపలికె పరిపూర్ణామున నూ*మనసూబుట్టెనుదాని మహిమేయీాసకలాము। మన సూబ్రంహ్మామునందు। మడశీనమాఓది। కనినమీా దటనూ * చూచిపలికె। పరిపూర్ణాముననూ ॥3॥

దానబుట్టినదిగనుకనె। దీనికియీామహిమగలిగె దేవు డనంగ్గా। మానసమెజీవుడనినను। మానసమేవిశ్వమని న॥ మరిమేనులనినా*మానసమేస। ద్గురుశిష్యులనినా*మా నాసమిప్పుడీ మర్మాముగురునీచె। తానెరుగునోనాడె।

తానెలేకుండూను । మరిమేనులనినా*మావనమేస-ద్గురు శిష్యులనినా ॥౮॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణవిరచిత గురు శిష్య సంవ్వాదంబను
కంద్దార్థ చతుష్కం
౧౨॥ సంపూర్ణణం.

శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణదేశికప్రభు
మహారాజసహిత శ్రీమత్ ఫీల్ఖానా శ్రీశంకరదేశికప్రభు
మహారాజుకీజై.

శ్రీమద్వేదాంతసారనీయ, సచ్చిదానంద రహిత, ప్రకృతి ద్వయాతీత, కేవలాత్మ, అశరీర, అచల, స్వరూపులైన, శ్రీమత్ఫీల్ఖానాశంకరప్రభు, నిజగురుస్వాములవారి ప్రియశిష్యులైన, మాధవరాజు వెంకటప్పారావు, మాదిరాజు సూర్యారావు, యీ యిరువురచే అచ్చుకూర్పించి ప్రకటింపఁబడినభక్తజన ముక్తావళియను సద్గురుసంకీర్తనలుగల గ్రంధము సర్వంబును

సంపూర్ణము.

